

كد کنترل

321

A

پنجشنبه

۱۴۰۳/۱۰/۲۰

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

دفترچه شماره ۱

تسلط بر نیم سال اول

ماز

گروه آزمایشی علوم انسانی - پایه دهم

آزمون الکترونیکی ماز - مرحله ۷

مدت پاسخگویی: ۵۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخگویی
۱	ریاضی	۱۵	۱	۱۵	۲۵ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۲۰	۱۶	۳۵	۲۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۰	۳۶	۴۵	۱۰ دقیقه

برای شباهت حداکثری به کنکور، صفحه آرایی، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون های ماز، کاملاً یکسان با استاندارد دفترچه های کنکور در نظر گرفته می شود.

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

بودجه‌بندی دروس این آزمون

<p>زبان عربی</p> <p>عربی، زبان قرآن (۱): مَطَرُ السَّمَكِ الْتَعَايُشُ السَّلْمِيُّ صفحه ۳۱ تا ۶۶</p>	<p>علوم اجتماعی</p> <p>جامعه‌شناسی (۱): جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان اجتماعی، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، هویت صفحه ۳۸ تا ۷۸</p>	<p>زبان و ادبیات فارسی</p> <p>علوم و فنون ادبی (۱): تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری، هماهنگی پاره‌های کلام، سجع و انواع آن + کارگاه تحلیل فصل ۲ صفحه ۳۸ تا ۵۸</p>	<p>ریاضی</p> <p>ریاضی و آمار (۱): تابع مفهوم تابع، ضابطه جبری تابع، نمودار تابع خطی صفحه ۳۹ تا ۶۲</p>
<p>اقتصاد</p> <p>بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟ نقش دولت در اقتصاد چیست؟ تجارت بین‌الملل صفحه ۴۴ تا ۸۰</p>	<p>منطق</p> <p>اقسام استدلال استقرایی قضیه حمله صفحه ۳۹ تا ۶۱</p>	<p>جغرافیا</p> <p>جغرافیای ایران: ناهمواری‌های ایران آب و هوای ایران صفحه ۲۲ تا ۴۶</p>	<p>تاریخ</p> <p>تاریخ (۱) ایران و جهان باستان: یونان و روم مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور سپیده‌دم تمدن ایرانی صفحه ۵۰ تا ۷۹</p>

استراتژی و هدف‌گذاری با ماز

اهداف کوتاه‌مدت:

- رسیدن به بودجه‌بندی و مباحث آزمون بعد

اهداف میان‌مدت:

- پیشروی ۵۰ درصدی در نیم‌سال اول تا پایان آبان‌ماه
- پیشروی و جمع‌بندی کامل نیم‌سال اول تا پایان دی‌ماه
- پیشروی ۵۰ درصدی در نیم‌سال دوم تا پایان اسفندماه
- پیشروی و جمع‌بندی کامل نیم‌سال دوم تا پایان اردیبهشت‌ماه
- آزمون‌های ویژه جمع‌بندی و مرور در دی‌ماه، ایام نوروز و قبل از امتحان نهایی

اهداف بلندمدت:

- تسلط کامل بر کتاب درسی برای ۲۰ شدن در امتحان نهایی + ساختن پایه‌ای قوی برای موفقیت در کنکور

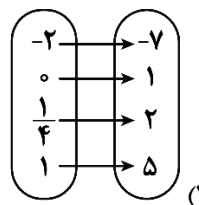
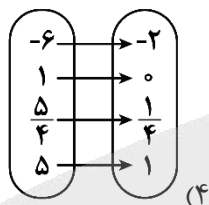
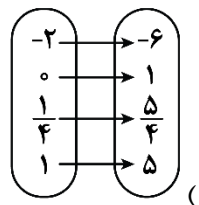
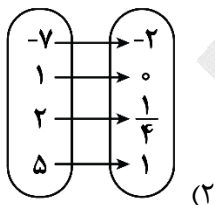
۱- مساحت دایره‌ای به شعاع r از رابطه $S = \pi r^2$ به دست می‌آید که در این رابطه متغیر مستقل و متغیر وابسته است.

- (۱) $S - r$ (۲) $\pi - r$ (۳) $r - S$ (۴) $S - \pi$

۲- با توجه به جدول زیر نمودار پیکانی متناظر با آن کدام است؟

x	0	$\frac{1}{4}$	1
y			

$y = 4x + 1$

۳- چند تا از رابطه‌های تعریف شده زیر تابع است؟

الف: رابطه‌ای که به هر عدد حقیقی مجذور آن نسبت داده شود.

ب: رابطه‌ای زوج مرتبی که شامل دو زوج مرتب $(5, 7)$ و $(\sqrt{25}, 15)$ باشد.

ج: رابطه‌ای که به هر فرد شماره تلفن همراه او نسبت داده شود.

د: رابطه‌ای که به هر فرد ایرانی کد ملی او نسبت داده شود.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴- رابطه $f = \{(7, 21), (5, x+y), (-x+2, 4), (7, 2x^2+3)\}$ فقط به ازای یک مقدار حقیقی y تابع است. مقدار $2x+y$

کدام است؟

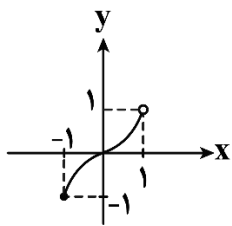
- (۱) ۱۳ (۲) ۷ (۳) ۴ (۴) ۱

مشابه تمرین کتاب درسی

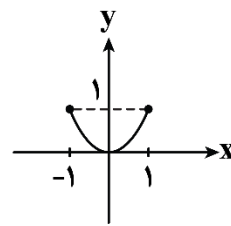
محل انجام محاسبات

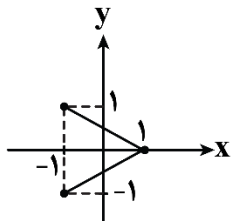
۵- کدام رابطه زیر تابع است و دامنه و برد آن برابرند؟

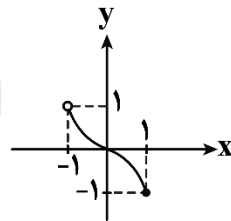
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۶- در تابع $f = \{(a, 5), (3, b+1), (4, 7)\}$ مجموع اعضای دامنه برابر ۸ و مجموع اعضای برد تابع برابر ۱۷ است. حاصل $2a+b^2$ کدام است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۶ (۳) ۱۴ (۴) ۱۲

۷- تابع f به هر عدد حقیقی مثبت، سه برابر جذر آن عدد، به علاوه قرینه آن عدد را نسبت می دهد. تابع f عدد ۴۹ را به چه عددی نسبت می دهد؟

مشابه تمرین کتاب درسی

- (۱) -۲۶ (۲) -۲۸ (۳) ۷۰ (۴) ۲۹

۸- در تابع $f: A \rightarrow B$ ، $A = \{a-1, 2, 4\}$ و برد تابع برابر مجموعه $\{z, y, 3\}$ است. مقدار $\frac{z+y}{a}$ کدام است؟

مشابه تمرین کتاب درسی

- (۱) ۲۶ (۲) ۱۳ (۳) ۲۴ (۴) ۱۲

۹- رابطه بین درجه دما بر حسب سانتی گراد و فارنهایت به صورت $F = \frac{9}{5}C + 32$ است. اگر دمای جسمی بر حسب فارنهایت ۳۶ درجه افزایش داشته باشد، بر حسب سانتی گراد چند درجه افزایش داشته است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۳۶ (۳) ۲۰ (۴) ۲۵

محل انجام محاسبات

۱۰- یک شرکت برای تولید x کالا، $C(x) = 5000 + 60x$ تومان هزینه می کند و هر کالا را ۱۰۰ تومان می فروشد. این شرکت حداقل چه تعداد کالا بفروشد تا سوددهی آغاز شود؟

مشابه تمرین کتاب درسی

- (۱) ۱۲۵ (۲) ۱۲۶ (۳) ۱۲۴ (۴) ۱۲۸

۱۱- دامنه تابع خطی f به صورت $D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 \leq x \leq 3\}$ است. اگر $f(0) = 2$ و $f(2) = 4$ باشد، برد تابع کدام است؟

- (۱) $\{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 4\}$ (۲) $\{y \in \mathbb{R} \mid 0 \leq y \leq 5\}$
 (۳) $\{y \in \mathbb{R} \mid -3 \leq y \leq 2\}$ (۴) $\{y \in \mathbb{R} \mid 1 \leq y \leq 6\}$

۱۲- اگر تابع خطی $f(x) = (a-2)x + a + 3$ از مبدأ مختصات بگذرد، مقدار $f(-\frac{1}{10})$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۵

۱۳- در تابع خطی f داریم: $f(3) = 5$ و نمودار تابع از دو نقطه $(2a+1, 9)$ و $(a-1, 1)$ می گذرد، مقدار a کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) -۴ (۳) -۲ (۴) ۲

۱۴- تابع خطی $f(x) = 3ax + b$ مفروض است. اگر $f(2) = a + 1$ و $f(3) = 3a + 2$ باشد، مقدار b کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) ۲ (۳) -۴ (۴) ۳

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته دار آزمون های گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۱۵- تابع $f(x) = ax - \sqrt{x}$ مفروض است. اگر $f(9) = 3$ باشد، حاصل $f(\frac{3a}{4}) + af(4)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{1}{3}$

محل انجام محاسبات

۱۶- کدام گزینه به ترتیب، در ارتباط با «رودکی»، «ناصر خسرو» و «منوچهری» صحیح است؟

- (۱) تقویت شعر مدحی - شاعر درباری - مدیحه‌سرای رجال دربار
- (۲) پدر شعر فارسی - غزل‌سرای شعر فارسی - قصیده‌گوی شعر حکمی
- (۳) استواری شعر غنایی - دارای اشعار تعلیمی - شاعر دوره غزنوی
- (۴) بنیان‌گذار شعر پارسی - ادامه‌دهنده راه کسایی مروزی - تربیت‌یافته دوره غزنوی

۱۷- هریک از موارد زیر به ترتیب، کدام اثر را معرفی می‌کند؟

الف: این کتاب حدود ۳۴۶ قمری، نوشته شد. موضوع آن تاریخ گذشته ایران است که امروزه تنها صفحاتی از مقدمه آن برجا مانده است.

ب: این کتاب به زبان عربی است؛ اما جمعی از دانشمندان آن زمان این کتاب را به فارسی برگردانده‌اند.

پ: این کتاب ترجمه «تاریخ الرسل و الملوك» است. نویسنده هم‌زمان با ترجمه کتاب، مطالبی را حذف کرد و اطلاعات دیگری را جمع به تاریخ ایران را به دست آورده و به آن افزود.

- (۱) ترجمه تفسیر طبری - تاریخ بلعمی - شاهنامه ابومنصوری
- (۲) شاهنامه ابومنصوری - تاریخ بلعمی - تفسیر طبری
- (۳) تاریخ بلعمی - تفسیر طبری - شاهنامه ابومنصوری
- (۴) شاهنامه ابومنصوری - تفسیر طبری - تاریخ بلعمی

۱۸- کدام گزینه درباره «فارسی دری» نادرست است؟

- (۱) منطقه رواج فارسی دری، نخست در شمال و شمال شرقی ایران بود.
- (۲) «دری» نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود.
- (۳) ادبیات فارسی دری هم به مفهوم واقعی خود، تقریباً هم‌زمان با دولت طاهریان پدید آمد.
- (۴) «دری» زبان درباری سامانیان، زبان محاوره و مکاتبه مقامات دولتی بوده است.

۱۹- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) آثار برجای‌مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.
- (۲) از ویژگی‌های شعر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم می‌توان به آوردن تشبیهات گوناگون و به‌کارگیری انواع توصیف اشاره کرد.

(۳) در عهد سامانی، نثر پارسی برخلاف شعر، رواج یافت و رونق گرفت و کتاب‌هایی در موضوع‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد.

(۴) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد و بسیاری از دانشمندی که در این شهر می‌زیستند، آثار ارزنده‌ای به پارسی و عربی، در قلمرو فرهنگ اسلامی پدید آوردند.

۲۰- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند خطا دیده می‌شود؟

«در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون غربی، وارد فارسی دری می‌شود. در آغاز این دوره، هنوز بیشتر دانشمندان ایرانی به ضرورت، آثار خود را به فارسی می‌نویسند تا بتوانند در سرتاسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند. شاعران این عصر، بیشتر به واقعیت درونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر رفت.»

۴ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۲۱- به ترتیب «آغازگر دوره طلایی تاریخ ایران» کدام شخص بود و کدام گزینه در ارتباط با امیران سامانی درست است؟

- (۱) محمدبن زکریای رازی - شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در دوره امرای سامانی به پختگی و کمال رسید.
 (۲) ابوریحان بیرونی - امیران سامانی بر ضرورت تألیف به زبان فارسی و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی تأکید داشتند.

- (۳) ابوریحان بیرونی - شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در دوره امرای سامانی به پختگی و کمال رسید.
 (۴) محمدبن زکریای رازی - امیران سامانی بر ضرورت تألیف به زبان فارسی و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی تأکید داشتند.

۲۲- در مصراع اول همه ابیات سجع مطرف وجود دارد، به جز:

- (۱) گر زنده جانی یابمی من دامنش برتابمی
 (۲) نشود خممار شبنم می جام انفعالم
 (۳) خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان
 (۴) ایا شاهنشاه قاهر چه قحط رحمت است آخر

۲۳- نوع سجع در کدام عبارات با یکدیگر یکسان است؟

- الف: سیم و زر در سفر بر محل خطر است یا دزد به یکبار ببرد یا خواجه به تفاریق بخورد.
 ب: پسر از لذت نای و نوش این سخن در گوش نیآورد و بر قول من اعتراض کرد.
 ج: اما هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده
 د: خواجه، مالت سود ندارد؛ اگر مال است، مار است.

- (۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «د» و «الف» (۴) «الف» و «ب»

۲۴- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) تیر و کمان را دیدم از دست جوان افتاده و لرزه بر استخوان.
 (۲) خواهند پرسید که عملت چیست نگویند پدرت کیست.
 (۳) رخت و سلاح و جامه‌ها رها کردیم و جان به سلامت بیاوردیم.
 (۴) دانستم که مکان آسایش بسیار است و آرایش و نمایش بی‌شمار.

۲۵- در کدام گزینه واژگان سجع به درستی مشخص نشده‌اند؟

- (۱) تا چند در بوستان نظاره کنید، یکره به گورستان گذاره کنید.
 (۲) چون بر قد این عذرای مزین چنین دیبای ملون بافته آمد، به نام و القاب همایونش مطرز کردم.
 (۳) باری به لطافتش گفتم: دانم که تو را در مودت این منظور علتی و بنای محبت بر زلتی نیست.
 (۴) چون شباهنگ به غروب آهنگ کرد، مشاطه رواج جبین صباح را رنگ کرد.

۲۶- تعداد هجاهای کوتاه در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) عقل چو در حسن رخس ره نیافت
 (۲) دو تا می‌شدندی بر تخت اوی
 (۳) عمر به سر برد و کرانش ندید
 (۴) تیغ مکش بر سر مقتول مهر

۲۷- در کدام گزینه، علامت هجاهای بیت زیر به درستی آمده است؟

- «عجب دارند یارانم که دستش را همی‌بوسم
 ندیدستند مسکینان سری افتاده در پای»
 (۱) - - U - - U - - U - - U
 (۲) - - U - - - U - - - U - - - U
 (۳) - U - - U - - U - - U
 (۴) - - - U - - - U - - - U - - - U

۲۸- واژگان کدام گزینه به ترتیب با واژگان «ایمان، آرامش، دستیابی، عارفان» هم وزن اند؟

- (۱) آوا، آینه، دردکشی، حادثه
(۲) همتا، زورمندی، شیدایی، نازنین
(۳) آخر، بی حاصل، آفتابی، بی وفا
(۴) سودا، مسکینان، غوغایی، آتشین

۲۹- «علامت‌های هجایی» کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) به عمر این آرزو دارم که بینم: U --- U --- U --- U ---
(۲) تا برفت از چشم من بیرون نرفت: - U --- U --- U --- U ---
(۳) دل چه بود مخزن اسرار شوق: - U U --- U U --- U ---
(۴) نه قدرت که با وی نشینم: U --- U --- U --- U ---

۳۰- در کدام گزینه هنگام خواندن بیت می‌توان واژه‌ای را هم با همزه و هم بدون آن تلفظ کرد؟

- (۱) در کوی بتان جز به فقیری نتوان بود
(۲) نامت شنوم دل ز فرح زنده شود
(۳) گره بر سر بند احسان مزن
(۴) در اندیشه‌ام تا کدامم کریم
- با نوش لبان از سر سیری نتوان بود
حال من از اقبال تو فرخنده شود
که این زرق و شید است و آن مکر و فن
از آن سنگدل دست گیرد به سیم

۳۱- مفهوم کدام گزینه با بیت «اگر هوشمندی به معنی گرای / که معنی بماند نه صورت به جای» متناسب نیست؟

- (۱) از ره صورت تو را آدم خاکی است نام
(۲) اهل معنی از چه رو انکار صورت کرده‌اند
(۳) مکن چون طالب دنیا جهان صورت آبادان
(۴) هر که در بند صور ماند به معنی کی رسد
- چون که به معنی رسی صورت رحمان تویی
زان که صورت را همه گنج معانی یافتیم
که در ویرانی صورت بیابی گنج معنی را
مرد کو صورت پرست آمد بود معنی گذار

۳۲- کدام گزینه با بیت «من از اینجا به ملامت نروم / که من اینجا به امیدی گروم» تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) هرچند ملامت بکنند عقل ز عشقت
(۲) گر من از سنگ ملامت روی برپیچم زخم
(۳) مکن از گریه مرا منع که دلسوخته را
(۴) رشته‌ای نیست نصیحت که ببندد پایم
- عاشق نرود از سر کوییت به ملامت
جان سپر کردند مردان ناوک دلدوز را
هیچ کس از جزع و گریه ملامت نکند
سوزنی نیست ملامت که که بدوزد نظرم

۳۳- مفهوم کدام گزینه با عبارت «پادشاهی او راست زبینه، خدایی او راست درخورنده» تناسب دارد؟

- (۱) به یزدان سزد ملک و مهتر یکیست
(۲) خدای خواست که بر عالمی ببخشاید
(۳) پادشاهی چو بندگی خداست
(۴) درویشش که اخلاق الهی دارد
- کسی را جز از بندگی کار نیست
تو را به رحمت خود پادشاه عالم کرد
بندگی کن که پادشاه گداست
بر ملک وجود پادشاهی دارد

۳۴- بیت «الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو درد و داغ است» با کدام گزینه تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) من نه آنم که ز کویش به جفا برگردم
(۲) صحبت حور نجویم که بود عین قصور
(۳) از در خویش خدایا به بهشتم مفرست
(۴) حدیث روضه نگویم گل بهشت نبویم
- گر برانند ز در آن حور پریزاد مرا
با خیال تو اگر با دگری پردازم
که سر کوی تو از کون و مکان ما را بس
جمال حور نجویم دوان به سوی تو باشم

۳۵- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

- الف: ای سرو پای بسته به آزادگی مناز
ب: به سرو گفتند چرا میوه‌ای نمی‌آری
ج: سرو سرافراز من سایه ز من برمگیر
د: عجب نیست از گل که خندد به سروی
- آزاده من که از همه عالم بریده‌ام
بگفت آزادگان جهان تهی دست‌اند
ماه جهان تاب من چهره ز من برمتاب
که در این چمن پای در گل نشیند

- (۱) «ب» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ج» - «د»

۳۶- به ترتیب، با توجه به موارد زیر، کدام گزینه اشاره درستی به نگاه خطی به تاریخ بشر دارد؟

الف: هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن متناسب با خود را به وجود می آورد.

ب: همه جوامع مسیر یکسانی را طی می کنند.

ج: جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

د: جوامع مکانیکی این نوع نگاه را دارند.

ه: جهان های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند مثال هایی از این نوع نگاه به تاریخ بشر است.

و: آگوست کنت، اسپنسر و مارکس نگاه خطی به تاریخ بشر دارند.

(۱) «ب» - «ج» - «د» - «و» (۲) «الف» - «ب» - «ج» - «ه»

(۳) «ج» - «د» - «ه» - «و» (۴) «ب» - «د» - «ه» - «و»

۳۷- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام گروه از اندیشمندان اجتماعی اشاره دارد؟

- مطالعه جوامع ساده و ابتدایی

- انتقاد به خودمداری فرهنگ غرب

- جوامع ابتدایی را متعلق به گذشته بشر دانستن

- مواجهه با فرهنگ های غیر غربی

(۱) مردم شناسان - مردم شناسان - جامعه شناسان - مردم شناسان

(۲) مردم شناسان - جامعه شناسان - مردم شناسان - جامعه شناسان

(۳) جامعه شناسان - مردم شناسان - جامعه شناسان - مردم شناسان

(۴) جامعه شناسان - جامعه شناسان - مردم شناسان - جامعه شناسان

۳۸- به ترتیب، در کدام گزینه، به روند موارد زیر به درستی اشاره شده است؟

الف: از دست رفتن اراده و آزادی انسان ها

ب: رو به ضعف رفتن دیگر کنش های انسانی مانند کنش های اخلاقی و عاطفی

ج: قفس آهنین

د: رواج کنش های حسابگرانه معطوف به دنیا

ه: گرفته شدن فرصت رهایی از نظام اجتماعی پیچیده خودساخته از انسان

(۱) «الف» ← «ج» ← «د» ← «ب» ← «ه» (۲) «د» ← «ب» ← «ج» ← «ه» ← «الف»

(۳) «ج» ← «د» ← «ه» ← «الف» ← «ب» (۴) «ب» ← «د» ← «ج» ← «الف» ← «ه»

۳۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب چیست؟

- جهان اجتماعی جدید چه پیامدی دارد؟

- تأثیر رویکرد دنیاگریز بر جهان اجتماعی چیست؟

- ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند چیست؟

(۱) برداشته شدن الزام‌ها و شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - فراهم شدن فرصت شکوفایی فطرت انسان - در نظر گرفتن فرصت‌ها و محدودیت‌ها

(۲) شکل‌گیری الزام‌های جدید مؤثر بر فعالیت اجتماعی اعضا - استفاده نکردن از توانمندی آدمی برای آبادی این جهان - پیدایش آگاهی و اراده‌ای نوین

(۳) تداوم پیامدهای الزامی - نادیده گرفتن استعدادهای معنوی انسان - در نظر گرفتن فرصت‌ها و محدودیت‌ها

(۴) شکل‌گیری الزام‌های جدید مؤثر بر فعالیت اجتماعی اعضا - بی‌توجهی به نیازهای مادی و دنیوی انسان - فعال بودن ما به عنوان کنشگر

۴۰- به ترتیب، نتایج هریک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

- عمل کردن مردم یک جامعه مطابق با آرمان‌های خود

- محدود نشدن علم به معنای علم تجربی در علوم اجتماعی

- ایمان آوردن جامعه به عقاید و ارزش‌های حقیقی

- از دست رفتن ایمان جامعه نسبت به حقایق

(۱) تبدیل آرمان‌ها به واقعیت - توانمندی در داوری درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی - ورود آن‌ها به قلمرو آرمانی جامعه - چرخش حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی

(۲) تبدیل آرمان‌ها به واقعیت - تعیین نشدن حق و باطل بودن عقاید و ارزش‌ها بر اساس نگاه مردم - ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جامعه - گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل

(۳) کاهش فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه - تعیین نشدن حق و باطل بودن عقاید و ارزش‌ها بر اساس نگاه مردم - ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جامعه - چرخش حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی

(۴) کاهش فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه - توانمندی در داوری درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی - ورود آن‌ها به قلمرو آرمانی جامعه - گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل

۴۱- به ترتیب، پاسخ صحیح هر یک از موارد زیر، کدام گزینه است؟

- دو ویژگی اصلی قلمرو آرمانی جهان اجتماعی در کدام گزینه آمده است؟

- منظور از نظام معیار جهان اجتماعی چیست؟

(۱) مردم یک جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند و ممکن است برخی از آن‌ها را در عمل نادیده بگیرند - قلمرو واقعی جهان اجتماعی

(۲) مردم یک جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند و ارزش‌هایی است که وارد حیطة عمل مردم شده است - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

(۳) مردم یک جامعه از آن‌ها جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند - قلمرو واقعی جهان اجتماعی

(۴) مردم یک جامعه از آن‌ها جانب‌داری می‌کنند و ممکن است برخی از آن‌ها را در عمل نادیده بگیرند - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

۴۲- کدام یک از گزینه‌های زیر به تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی اشاره دارد؟
 (۱) نحوه برخورد انسان‌ها با طبیعت بر میزان سالم ماندن یا صدمه دیدن آن اثرگذار است.
 (۲) در هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود.
 (۳) بسیاری از شایستگی‌های انسان‌ها، آینده جهان اجتماعی آن‌ها را تغییر می‌دهد.
 (۴) انسان‌های امیدوار، عموماً در جوامعی که میزان تلاش افراد را بیش از نتایج کارشان مدنظر قرار می‌دهند، تربیت می‌شوند.

۴۳- به ترتیب، پاسخ صحیح هریک از موارد زیر کدام است؟
 - راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی کدام مفهوم است؟
 - وجود نظریات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟
 (۱) ارزش اجتماعی - اینکه امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
 (۲) هنجار اجتماعی - اینکه امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
 (۳) ارزش اجتماعی - اینکه ما درباره ویژگی‌هایی از خود که به آن واقف نیستیم، نیز تأمل می‌کنیم.
 (۴) هنجار اجتماعی - اینکه ما درباره ویژگی‌هایی از خود که به آن واقف نیستیم، نیز تأمل می‌کنیم.
 ۴۴- صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟
 - نظم و همکاری میان اعضای موجود زنده، یکسان نیست.
 - جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آنها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو هنجارهای آن ارزیابی کرد.
 - هویت با نوعی احساس مثبت یا منفی همراه است.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - ص - غ - غ

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون(های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۴۵- کدام عبارت در ارتباط با ویژگی‌های جهان متجدد از نظر ماکس وبر درست است؟
 (۱) در این جهان، علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد - این جهان فقط علمی را که با روش‌های فراتجربی به دست می‌آیند، علم می‌شناسد.
 (۲) در این جهان کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم انسانی تعقیب می‌کنند، رواج می‌یابند - این جهان، علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند را علم می‌شناسد.
 (۳) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی تنگ می‌کند - جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.
 (۴) انسان‌ها در این جهان اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند که همه ابعاد وجودی آن‌ها را احاطه کرده است - در این جهان، آدمیان برای رسیدن به اهداف خود از علوم انسانی استفاده می‌کنند.

كد کنترل

322

A

پنجشنبه

۱۴۰۳/۱۰/۲۰

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

دفترچه شماره ۲

تسلط بر نیم سال اول

ماز

گروه آزمایشی علوم انسانی - پایه دهم
آزمون الکترونیکی ماز - مرحله ۷

مدت پاسخگویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخگویی
۱	زبان عربی	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ	۸	۶۱	۶۸	۱۳ دقیقه
۳	جغرافیا	۷	۶۹	۷۵	
۴	منطق	۱۰	۷۶	۸۵	۱۱ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۸۶	۹۵	۱۱ دقیقه

برای شباهت حداکثری به کنکور، صفحه آرایی، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون‌های ماز، کاملاً یکسان با استاندارد دفترچه‌های کنکور در نظر گرفته می‌شود.

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۴۶ - ۵۲)

- ۴۶- ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾:
- ۱) الله سرپرست کسانی است که ایمان آورده باشند، آن‌ها را از تاریکی به سوی روشنایی بیرون می‌آورد!
 - ۲) خداوند ولی کسانی است که ایمان آورده‌اند، آنان را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج می‌سازد!
 - ۳) خدا ولی کسانی است که ایمان بیاورند، آن‌ها را از تاریکی به سمت نور بیرون می‌آورد!
 - ۴) خدا ولی کسانی است که ایمان آوردند، آنان از تاریکی‌ها به سمت روشنایی خارج می‌شوند!
- ۴۷- «حَاوِلِ الْعُلَمَاءَ مَعْرِفَةَ أَسْرَارِ إِجَادِ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ الَّتِي حَدَّثَتْ فِي الْأَسْبُوعِ الْمَاضِي وَ حَيَّرَتْ جَمِيعَ النَّاسِ!»:
دانشمندان ...
- ۱) تلاش کردند رازهای ایجاد این پدیده عجیب که در هفته گذشته اتفاق افتاد و تمام مردم را حیرت‌زده کرد، بشناسند!
 - ۲) تلاش کردند راز به وجود آمدن این پدیده عجیب که در هفته گذشته رخ داد و همه مردم را حیرت‌زده کرد، بشناسند!
 - ۳) تلاش کرده‌اند رازهای به وجود آمدن این پدیده عجیب که در هفته گذشته اتفاق افتاد و مردم همگی را حیرت‌زده کرد، بشناسند!
 - ۴) تلاششان این بود که راز ایجاد این پدیده عجیب که در هفته گذشته رخ داد و تمام مردم را حیرت‌زده کرده بود، بشناسند!
- ۴۸- «إِعْلَمِ أَنَّ عَمَلَاءَ الْعَدُوِّ يُحَاوِلُونَ إِجَادَ التَّفْرِقَةِ بَيْنَ الْأَدْيَانِ الْمُخْتَلِفَةِ فِي الْمُجْتَمَعِ دَائِمًا بِنَشْرِ الْأَكَاذِبِ الْكَثِيرَةِ فَعَلَيْنَا أَنْ لَا نَسْمَحَ لَهُمْ لِلْحَصُولِ عَلَى أَهْدَافِهِمْ!»:
- ۱) بدان که مزدوران دشمن همیشه تلاش می‌کنند با انتشار دروغ‌های بسیار میان دین‌های مختلف در جامعه‌مان تفرقه ایجاد کنند؛ پس برماست که به آنان اجازه دستیابی به هدف‌هایشان را ندهیم!
 - ۲) بدان که مزدوران دشمن همواره تلاش می‌کنند با انتشار دروغ‌های بسیار بین دین‌های مختلف در جامعه تفرقه ایجاد کنند؛ پس ما نباید به آن‌ها اجازه دستیابی به هدف‌هایشان را بدهیم!
 - ۳) می‌دانم که دشمنان مزدور همیشه تلاش می‌کنند با انتشار دروغ‌های بسیار میان دین‌های مختلف در جامعه تفرقه ایجاد کنند؛ پس برماست که به آنان اجازه دستیابی به هدف‌هایشان را ندهیم!
 - ۴) می‌دانم که مزدوران دشمن تلاش می‌کنند با انتشار دروغ‌های بسیار بین دین‌های مختلف در جامعه‌مان تفرقه ایجاد کنند؛ پس ما نباید به آن‌ها اجازه دستیابی به هدف‌هایشان را بدهیم!
- ۴۹- «كثِيرٌ مِنَ الْعُلَمَاءِ يُحَاوِلُونَ أَنْ يَتَعَرَّفُوا عَلَى أَسْبَابِ ظَاهِرَةِ مَطَرِ السَّمَكِ الَّتِي تَحْدُثُ هُنَا!»:
- ۱) دانشمندان زیادی در تلاش هستند تا با دلایل پدیده باران ماهی که اینجا رخ داده، آشنا شوند!
 - ۲) بسیاری از دانشمندان تلاش می‌کنند که علّت‌های پدیده باران ماهی را که اینجا رخ می‌دهد، بشناسند!
 - ۳) بسیاری از دانشمندان می‌کوشند تا علّت‌های پدیده باران ماهی را که آنجا رخ می‌دهد، بشناسند!
 - ۴) خیلی از دانشمندان، جهت آشنایی با دلایل پدیده باران ماهی که اینجا پدید می‌آید، تلاش می‌کنند!

۵۰- عین الصحیح:

- (۱) عندما تَحْرَجُنا مِنَ الجامعةِ عَزَمنا على تكميلِ دراسَاتنا في خارجِ البلادِ! هنگامی که از دانشگاه فارغ التحصیل شدیم، تصمیم بر تکمیل تحصیلاتمان در خارج کشور گرفتیم!
- (۲) هل تُصدِّقینَ أَنَّ الفرسَ یَقْدِرُ على التَّومِ واقِفاً على أَقدامه أربعَ ساعاتٍ! آیا باور می کنید که اسب می تواند چهار ساعت ایستاده روی پاهای خود بخوابد!
- (۳) كانَ عِندي جَوالٌ غالٍ اِشْتَرَيْتُهُ من هذه السُّوقِ الكَبيرةِ قَبْلَ سَنَةٍ! تلفن همراه گرانی دارم که آن را پارسال از این بازار بزرگ خریدم!
- (۴) تَعَجَّبْتُ كَثيراً بعدَ أن شاهدتُ صَدِيقِي في سَفْري إلى الصَّينِ! بسیار تعجب کردم بعد از اینکه دوستم را در سفرم به چین دیدم!

۵۱- «با دانشمندان همنشینی کنید تا از تجربه هایشان یاد بگیرید!»:

- (۱) جالِسوا العُلَماءَ حَتَّى تَتَعَلَّموا مِن تَجاربِهِم! (۲) اجلسوا مع العُلَماءَ حَتَّى تَتَعَلَّموا مِن تَجربَتِهِم!
- (۳) جالِسَنَ العُلَماءَ حَتَّى تَتَعَلَّموا مِن تَجاربِهِم! (۴) اجلسوا مع العُلَماءَ حَتَّى تُعَلَّموا مِن تَجربَتِهِم!

۵۲- عین الخطأ في المفهوم:

- (۱) ﴿كُلُّ حَرْبٍ بما لَدَيْهِم فَرِحونَ﴾: شنیدم ز دانای فرهنگ دوست که زی هرکس آیین شهرش نکوست!
- (۲) مَنْ زَرَعَ العُدوانَ حَصَدَ الحُسْرانَ! از مکافات عمل غافل مشو گندم از گندم بروید جوز جو!
- (۳) النَّاسُ نيامٌ، فإذا ماتوا انتبهوا! اجل، حیات توست ارچه صورتش مرگست اگر نه غافلی از وی گریزیا چونی!
- (۴) مَثَلُ المُؤْمِنِ كَمَثَلِ العَطَّارِ إن جالستَه نَفَعَكَ! مُشك أن است که خود ببوید نه آن که عطّار بگوید!

■ اقرأ النّص التّالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (۵۳ - ۵۵) بما يناسب النّص:

قال شُرطي الجمارك لصديقي: اجلب هذه الحقيبة إلى هنا. أخذ صديقي حقيبته عند الشُرطي وفتحها ليفتشها. إنه شاهد ما كان في الحقيبة من المنشفة والملابس وفرشاة الأسنان والكُتب وأخرج بعض المحتويات ووضعها في جهاز الأشعة السينية (دستگاه ایکس ری) منها المعجون والحاسوب والجوّال. سأل الشُرطي من صديقي عن الحبوب التي كانت في الحقيبة وإنه قال: هذه حبوب مُهدئة؛ عندي صداع. لكنّ الشُرطي ما سمح له أن يأخذ الحبوب وقال إنها غير مسموح. في النهاية جمع صديقي محتويات الحقيبة إلا الحبوب وخرجنا من صالة تفتيش الجمارك وذهبنا إلى الفندق.

۵۳- عین الخطأ حسب النّص:

- (۱) ما سمح الشُرطي أن يأخذ صديقي حُوبه معه!
 (۲) يستفيد صديقي من الحبوب المُهدئة لصداعه!
 (۳) الشُرطي فتش الحقيبة في صالة تفتيش الجمارك!
 (۴) وضع الشُرطي المعجون وفرشاة الأسنان في جهاز الأشعة السينية!

۵۴- عین سؤالاً جوابه موجود في النّص:

- (۱) مَنْ أوصلنا إلى الفندق؟
 (۲) مَنْ جمَع مُحتويات الحقيبة؟
 (۳) في أيّ بلد فتش الشُرطي حقيبة صديقي؟
 (۴) متى وضع الشُرطي بعض محتويات الحقيبة في جهاز الأشعة السينية؟

٥٥ - عَيْنُ الخَطَا فِي نَوْعِيَةِ الكَلِمَاتِ:

«هذه - شاهد - أخرج - تفتيش»

- (١) هذه: اسم إشارة - مفرد - مؤنث - للإشارة إلى القريب - يأتي قبل الجمع لغير الإنسان أيضاً
- (٢) شاهد: فعل ماضٍ - له حرف زائد من باب «مفاعلة» - مصدره «مشاهدة» - متعدّد - مضارعه «يشاهد»
- (٣) أخرج: فعل ماضٍ - مصدره «إخراج» - له حرف زائد - مضارعه «يُخرِّجُ» - متعدّد
- (٤) تفتيش: اسم - مذكّر - مفرد - مصدر على وزن «تفعيل» - حروفه الأصليّة «ف ت ش»

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٥٦ - ٦٠)

٥٦ - عَيْنُ الخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الكَلِمَاتِ الْمُعَيَّنَةِ:

(١) فِي الْبِدَايَةِ تَشْرَفْنَا بِزِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُقَدَّسَةِ فِي الْمُدُنِ الْأَرْبَعَةِ!

(٢) الْإِعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ تُنْتَقِلُ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!

(٣) لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ الْبَوْمَةِ فَإِنَّهَا ثَابِتَةٌ!

(٤) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا!

٥٧ - عَيْنُ فِعْلًا حَرْفِ «س» فِيهِ لَيْسَتْ مِنْ حُرُوفِ الْأَصْلِيَّةِ:

(١) هُوَ لِأَنَّ الطَّلَّابَ سَيَسْتَمِعُونَ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلِّمِ!

(٣) سَاعِدُوا الْآخَرِينَ فِي حَيَاتِكُمْ!

(٢) سَيَنْسَحِبُ الْعَدُوُّ فِي هَذِهِ الْحَرْبِ!

(٤) أَسْتَرْجِعُ كِتَابِي مِنْ زَمِيلَتِي!

٥٨ - عَيْنُ فِعْلًا لَهُ حَرْفَانِ زَائِدَانِ:

(١) يَخْرُجُ الطَّلَّابُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ فِي السَّاعَةِ الْوَاحِدَةِ!

(٣) هَذِهِ الظَّاهِرَةُ حَيَّرَتْنَا سِنَوَاتٍ طَوِيلَةً!

(٢) تَسَاقَطُ الْأَسْمَاكُ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ عَجِيبٌ!

(٤) يَحْتَفِلُ النَّاسُ الْيَوْمَ الْأَوَّلَ مِنَ السَّنَةِ!

٥٩ - عَيْنُ فِعْلًا مُتَعَدِّيًّا لَيْسَ لَهُ حَرْفُ زَائِدٍ:

(١) الَّذِي يُفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ هُوَ عَمِيلُ الْعَدُوِّ!

(٣) نَحْنُ لَا نَسُبُّ مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَالْكَفَّارِ!

(٢) لِأَخِي جَوَّالٌ تَفَرَّغَ بِطَارِيئِهِ خِلَالَ يَوْمٍ وَاحِدٍ!

(٤) يَتَجَلَّى اتِّحَادُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي الْحَجِّ!

٦٠ - عَيْنُ فِعْلًا مُزِيدًا يَخْتَلِفُ بَابَهُ:

(١) أَنْتَ تَشَاهِدُ سُقُوطَ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ!

(٣) تَنَاوَلَ النَّاسُ أَسْمَاكَ كَثِيرَةً فِي هَذَا الْمِهْرَجَانِ!

(٢) أَنْتُمْ تُسَاعِدُونَ صَدِيقَكُمْ فِي كِتَابَةِ وَاجِبَاتِهِ الْيَوْمَ!

(٤) إِنْ جَالَسْتُمُ الْمُؤْمِنِينَ فَهُمْ سَيَنْفَعُونَكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ!

- ۶۱- در یک موقعیت فرضی، در مورد مورخی که در قرن ششم قبل از میلاد می‌زیسته است، کدام گزینه درست است؟
- ۱) او شاهد تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی با مرکزیت روم غربی بود.
 - ۲) این مورخ هم‌زمان با رواج مردم سالاری در یونان به ویژه آتن به سر می‌برده است.
 - ۳) او شاهد ظهور فیلسوفان بزرگی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو در یونان بوده است.
 - ۴) وی در دوره‌ای به سر می‌برده که جنگ‌های پلوپونزی میان دولت شهرهای آتن و اسپارت در گرفته بود.
- ۶۲- کدام موارد درباره زندگی مردم ایران در حدود ۸ هزار سال پیش درست است؟
- الف: پیشرفت قابل توجهی در ساختن ظروف و ابزار سفالی داشتند.
ب: ساکنان نواحی جنوبی ایران، شروع به پرورش دام کردند.
پ: نخستین شهرها همچون سیلک، شهداد و جیرفت در فلات ایران به وجود آمدند.
ت: با چکش کاری بر روی رگه‌های طبیعی مس، برخی از ابزارها به‌ویژه زیورآلات مسی می‌ساختند.
- ۱) «ب» - «پ» ۲) «الف» - «ب» ۳) «الف» - «ت» ۴) «ب» - «ت»
- ۶۳- کدام گزینه بیانگر علت کنجاوی زیاد جهانگردان اروپایی برای جست‌وجوی بناهای هخامنشی در دوره صفویه است؟
- ۱) وجود آگاهی‌های تاریخی آمیخته با افسانه‌ها و قصه‌های شاهنامه
 - ۲) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا
 - ۳) آگاهی محققان اروپایی از تاریخ ایران به‌واسطه نوشته‌های مورخان یونانی و رومی
 - ۴) خوانده شدن خطوط باستانی و رمزگشایی کتیبه بیستون داریوش
- ۶۴- از طریق کدام‌یک از منابع زیر به حضور چشمگیر زنان ایلامی در امور اجتماعی و حتی مراسم سیاسی و دینی پی می‌بریم؟
- ۱) قدرت و نفوذ بالای زنان در تمدن ایلام
 - ۲) کشف پیکره‌های گلی فراوان که به الهه معروف‌اند.
 - ۳) نقوش و پیکره‌های برجای‌مانده از دوره ایلامی
 - ۴) احترام و تقدس زنان در جامعه ایلامی
- ۶۵- ساکنان کدام‌یک از نواحی زیر نخستین مردمانی بودند که شروع به کشت گیاهان کردند؟
- ۱) سیلک ۲) شهر سوخته ۳) کوهپایه‌های زاگرس ۴) سیستان
- ۶۶- دانش‌آموزی می‌خواهد با استفاده از منابع نوشتاری، به شناخت و تحقیق درباره ایران باستان بپردازد. هر یک از گزاره‌های زیر را باید در کدام منبع جست‌وجو کند؟
- الف: شناخت بهتر و بیشتر کورش بزرگ هخامنشی
ب: سرکوب شورش‌های دوران حکومت داریوش هخامنشی
- ۱) تورات - سنگ‌نوشته بیستون
 - ۲) تاریخ هرودت - نوشته‌های مورخان یونانی و رومی
 - ۳) تورات - نوشته‌های مورخان یونانی و رومی
 - ۴) تاریخ هرودت - سنگ‌نوشته بیستون

۶۷- کدام عامل تأثیر فوق‌العاده‌ای بر جنبه‌های مختلف زندگی سیاسی، اجتماعی، فکری و اقتصادی ایرانیان در طول تاریخ گذاشته است؟

- (۱) پل ارتباطی بودن ایران در شرق و غرب جهان باستان
- (۲) مهاجرت‌ها و هجوم پیاپی اقوام مختلف و حکومت‌های خارجی
- (۳) وجود سکونتگاه‌های روستایی و شهری
- (۴) مهاجرت گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی به ایران در دوران پارینه‌سنگی

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون(های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۶۸- کدام گزینه به مهم‌ترین دستاوردهای کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات درباره تاریخ ایران در دوپست سال گذشته اشاره می‌کند؟

- (۱) امکان تشخیص داستان‌های خیالی از اسطوره
- (۲) آغاز فعالیت‌های باستان‌شناسان غربی در دوره افشاریه
- (۳) شناسایی بهتر و بیشتر سلسله‌های پادشاهی ماد تا ساسانیان
- (۴) اعطای امتیاز کاوش‌های باستان‌شناسی در دوره قاجار به اروپاییان

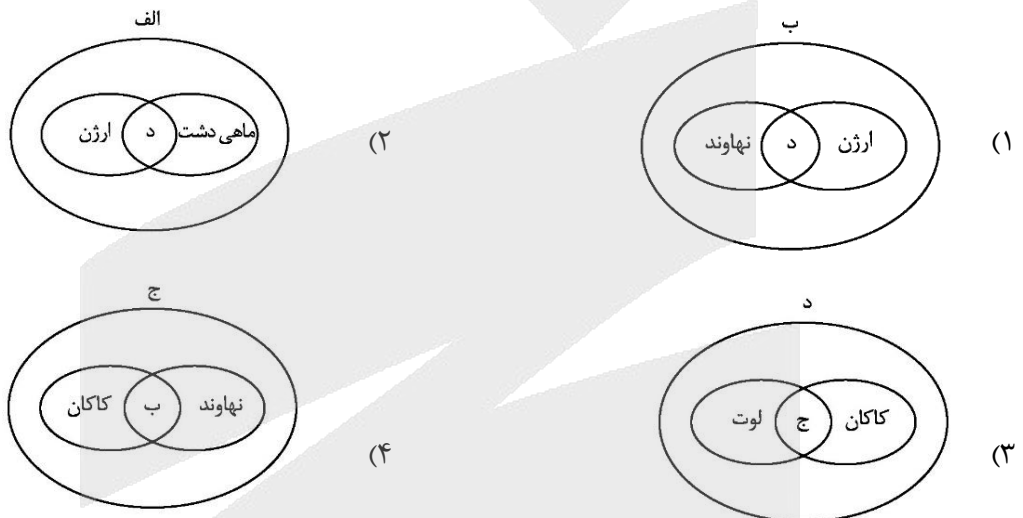
۶۹- با توجه موارد زیر، کدام گزینه در ارتباط با منطقه کوهستانی شمال کشور، به درستی تدوین شده است؟

الف: کوه‌های آذربایجان ب: کوه‌های البرز ج: کوه‌های تالش»

- (۱) شیب عمومی مورد «الف» به سمت خزر بیشتر از شیب مورد «ج» است.
- (۲) موارد «ج» و «ب» دارای جهت و امتداد یکسانی هستند.
- (۳) با توجه به موقعیت نسبی، موارد «الف» و «ب» به ترتیب در غرب و شرق «ج» قرار دارند.
- (۴) موارد «ب» و «ج» دارای کوه‌های حاصل از فعالیت آتشفشانی هستند.

۷۰- با توجه به موارد زیر، کدام مورد به درستی ترسیم شده است؟

- الف: دشت‌های حاصل از انحلال مواد آهکی
 ب: دشت‌های حاصل از انباشت مواد حاصل از فرسایش
 ج: دشت‌های حاصل از چین خوردگی‌ها در حدفاصل تاقدیس‌ها
 د: دشت‌های حاصل از هموار شدن زمین‌ها

۷۱- کدام مورد براساس متن زیر، به درستی تنظیم شده است؟

«محدوده ناهمواری‌های مریخی در تقسیمات کشوری ایران به صورتی است که تحت قلمروی اداری دو استاندار قرار گرفته است.»

- (۱) ناهمواری‌های مریخی در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت ریاضی پایین تری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.
- (۲) ناهمواری‌های مریخی در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت مطلق بالاتری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.
- (۳) ناهمواری‌های مریخی در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت ریاضی بالاتری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.
- (۴) ناهمواری‌های مریخی در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت مطلق پایین تری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.

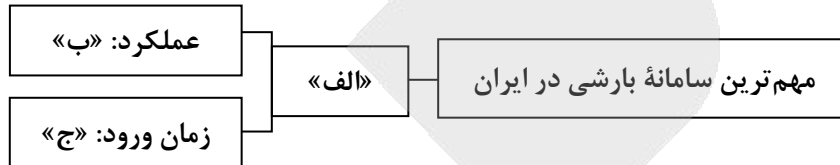

۷۲- کدام موارد در ارتباط با دشت کویر، به درستی بیان شده‌اند؟

- الف: از نظر موقعیت مطلق در عرض بالاتری نسبت به بیابان لوت واقع شده است.
 ب: به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر بارش دارد.
 ج: نمکزارهای پف کرده در اثر تبخیر شدید در بخش‌های بزرگی از آن شکل گرفته است.
 د: این بیابان در مجاورت با منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرقی ایران واقع شده است.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۷۳- کدام عبارت، موارد «الف»، «ب» و «ج» در تصویر زیر را به ترتیب، کامل می‌کند؟

- (۱) توده‌های مرطوب غربی - موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود. - دوره گرم سال
 (۲) توده‌های مرطوب موسمی - موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود. - دوره گرم سال
 (۳) توده‌های مرطوب غربی - رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل ایران منتقل می‌کند و برف یا باران به همراه دارد. - دوره سرد سال
 (۴) توده‌های مرطوب موسمی - رطوبت اقیانوس هند را به داخل ایران منتقل می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود. - دوره سرد سال

۷۴- نزدیکی به دریاها یا فاصله از منابع رطوبتی چه اثراتی بر انواع آب‌وهوای کشور ما گذاشته است؟

- (۱) در نواحی ساحلی شمالی، به دلیل فاصله کم از دریا، آب‌وهوای معتدل با اعتدال کم دما تشکیل شده است.
 (۲) در نواحی داخلی، برخلاف نواحی ساحلی شمالی و جنوبی، آب و هوایی با اعتدال دما تشکیل شده است.
 (۳) در نواحی ساحلی جنوبی، به دلیل نزدیکی به دریا، آب‌وهوای گرم و شرجی با اختلاف شدید دما تشکیل شده است.
 (۴) در نواحی داخلی به دلیل دور بودن از دریاها، آب‌وهوای گرم و خشک با اختلاف شدید دما تشکیل شده است.

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۷۵- کدام مورد، دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه داده است؟

«شهر پارس آباد واقع در شمال کشور، دارای میانگین دمای سالانه کمتر از شهر بندرعباس در جنوب کشور است.»

- (۱) نزدیک‌تر بودن بندرعباس به مدار رأس‌السرطان و تابش خورشید با زاویه نزدیک به عمود به پارس آباد
 (۲) دورتر بودن بندرعباس از مدار استوا و تابش مایل‌تر خورشید به پارس آباد
 (۳) دورتر بودن پارس آباد از خط استوا و تابش خورشید با زاویه نزدیک به عمود به بندرعباس
 (۴) نزدیک‌تر بودن پارس آباد به مدار رأس‌السرطان و تابش عمودی خورشید به بندرعباس

۷۶- کدام استدلال فائد مغالطه است؟

- (۱) چند بار دیده‌ام که دانش‌آموزان این دبیرستان بدون داشتن گواهینامه سوار ماشین شده‌اند؛ از نظر من نسل جدید هیچ احترامی برای قوانین قائل نیست.
- (۲) به یکی از شهرهای جنوب ایران که وارد شدم، ده نفر را دیدم که همگی نابینا بودند؛ فکر می‌کنم باید به این شهر، لقب شهر نابینایان بدهند.
- (۳) یک هواپیمای مسافربری با این همه پیچیدگی و شگفتی سازنده‌ای دارد؛ پس این جهان پیچیده و شگفت هم دارای خالق است.
- (۴) ده‌ها میلیون سال است که خورشید، صبح‌ها طلوع کرده است؛ بنابراین از این به بعد نیز صبح‌ها طلوع خواهد کرد.

۷۷- نوع استدلال‌های مطرح‌شده دربارهٔ تورم در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- الف: در چند سال اخیر شاهد افزایش قیمت کالاها و خدمات بوده‌ایم، پس امسال هم همینطور خواهد بود.
 ب: از آن جایی که امسال نیز عرضهٔ پول، مازاد بر رشد اقتصادی است؛ پس مانند سالیان قبل باز هم تورم خواهیم داشت.
 پ: اقتصادی که سالیان زیادی درگیر تورم بوده، مانند یک فرد فلج است؛ پس امسال نیز نظام اقتصادی نمی‌تواند بهبود پیدا کند.

- (۱) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
- (۲) استقرای تعمیمی - قیاس - استقرای تمثیلی
- (۳) قیاس - استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
- (۴) قیاس - قیاس - استقرای تعمیمی

۷۸- با توجه به اقسام استدلال کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- (۱) ضروری نبودن استقراء، سبب می‌شود که در علوم مختلف کاربرد زیادی نداشته باشد.
- (۲) در استنتاج بهترین تبیین، فرضیه‌ای که از بقیه عجیب‌تر باشد، انتخاب می‌شود.
- (۳) رعایت شرایط استقرای تعمیمی قوی، سبب قطعی شدن استقراء نمی‌شود.
- (۴) تمثیل، حاکی از استدلالی قطعی بر اساس شباهت دو امر جزئی است.

۷۹- کدام بیت قضیه‌ای منطقی است؟

- (۱) هیچ پیرایه زیادت نکند حسن تو را / هیچ مشاطه نیاراید از این خوب‌ترت
- (۲) با دل سنگینت آیا هیچ درگیرد شبی / آه آشناک و سوز سینۀ شبگیر ما؟
- (۳) حافظا می‌خور و رندی کن و خوش باش ولی / دام تزویر مکن چون دگران قرآن را
- (۴) کاش کان دلبر عیار که من کشتهٔ اویم / بار دیگر بگذشتی که کند زنده به بویم

۸۰- نوع کدام قضیهٔ حملی با سایر قضایا متفاوت است؟

- (۱) جان‌باختگان حادثهٔ معدن طبس ۵۲ نفر بودند.
- (۲) بتمن یک شخصیت کارتونی است که وجود ندارد.
- (۳) کارمندان این اداره، ۶ ساعت در روز کار می‌کنند.
- (۴) واژهٔ انرژی، از زبان فرانسه به زبان ما وارد شده است.

۸۱- قضایای زیر در کدام گزینه به صورت «موجبه جزئی، سالبه کلیه و موجبه کلیه» مرتب شده‌اند؟
الف: خیانت در امانت جرم قابل گذشت محسوب می‌شود.

ب: اکثریت قریب به اتفاق مردم جهان از آلودگی هوا رنج می‌برند.

پ: حتی یک نفر هم سؤالات امتحانی فلسفه را درست پاسخ نداده بود.

(۱) «ب»، «پ»، «الف» (۲) «الف»، «پ»، «ب» (۳) «پ»، «ب»، «الف» (۴) «ب»، «الف»، «پ»

۸۲- کدام عبارت درباره جزئی بودن قضیه و جزئی بودن موضوع آن صحیح است؟

(۱) اولی مربوط به قضایای شخصیه و دومی مربوط به قضایای محصوره است.

(۲) هر دو مربوط به «کمیت» قضایا یا به عبارتی «سور» قضایا هستند.

(۳) جزئی بودن موضوع، سبب جزئی محسوب شدن خود قضیه می‌شود.

(۴) اولی مربوط به حیطة مصادیق و دومی مربوط به حیطة مفاهیم است.

۸۳- موضوع در کدام قضیه به صورت کامل ذکر شده است؟

(۱) امروز صبح چند دست لباس به مناسبت شب یلدا فروختم.

(۲) فردا برای رسیدگی به کارهای بیمارستان، مرخصی گرفتم.

(۳) اغلب بیماری‌های مسری با واکسن قابل پیش‌گیری هستند.

(۴) برای خرید به بازار شهر رفت؛ اما با تعطیلی مغازه‌ها مواجه شد.

۸۴- با توجه به مبحث قضایا کدام عبارت صحیح است؟

(۱) مصراع «زلف او دام است و خالش دانه دام» قابلیت صدق و کذب و امکان بروز خطای اندیشه را ندارد.

(۲) در مصراع «نسیم موی تو، پیوند جان آگه ماست»، عبارت «پیوند جان آگه» موضوع آن قضیه حملی است.

(۳) مصراع «برو فسانه مخوان و فسون مدم حافظ» یک قضیه حملی و موجبه است که «مخوان و مدم» نسبت آن هستند.

(۴) بیت «در اندرون من خسته دل ندانم کیست / که من خموشم و او در فغان و در غوغاست» شامل چهار قضیه حملی محصوره است.

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۸۵- کدام گزینه استقرای تعمیمی محسوب می‌شود؟

(۱) محمد با مشاهده ۶ رستوران در سمنان به این نتیجه رسید که اصفهان نیز که مانند سمنان کویری است، دارای رستوران‌های خوبی می‌باشد.

(۲) با ارسال سه میمون به کره ماه و بازگشت موفقیت‌آمیز آنها، تصمیم بگیریم که با فضاپیما حداقل ۱۰ میمون به سیاره مریخ نیز ارسال کنیم.

(۳) کیمیا با مشاهده شباهت سؤالات مرحله ۱ تا ۵ آزمون‌های پایه دهم ماز با کنکور بگوید که سؤالات مرحله ۶ پایه یازدهم نیز شبیه کنکور است.

(۴) حسن با مشاهده ترافیک سنگین در رباط کریم گفت: «سال‌هاست وضعیت ترافیک همین است؛ واقعاً هیچ وقت اوضاع ترافیک بهتر نخواهد شد».

۸۶- کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف: تفاوت بین بازار رقابتی و بازار انحصاری برای یک کالای خاص، ناشی از کدام عامل است؟

ب: در کشورهایی که ساز و کار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را چگونه پرداخت می‌کنند؟

ج: معمولاً میزان مالیات دریافتی و عوارض گمرکی بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

(۱) قیمت یک کالا - از طریق خرید از دیگر کسب و کارها - بر اساس میزان مسافت و کشوری که آن را تولید کرده است.

(۲) تعداد خریداران و فروشندگان - از طریق خرید از دیگر کسب و کارها - قیمت یا ارزش کالاها یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها

(۳) قیمت یک کالا - از فروش خودشان - بر اساس میزان مسافت و کشوری که آن را تولید کرده است.

(۴) تعداد خریداران و فروشندگان - از فروش خودشان - قیمت یا ارزش کالاها یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها

۸۷- کدام گزینه مؤید پاسخ صحیح گزاره‌های زیر است؟

الف: اولین و مهم‌ترین هدف از دریافت مالیات چیست؟

ب: از بازار یک نوع کالا در بالای «قیمت تعادلی» چه انتظاری می‌توان داشت؟

ج: کدام نوع از مالیات تابع سیاست‌های کلان و شرایط اقتصادی کشور است؟

(۱) افزایش درآمد - افزایش قیمت از طرف فروشنده - مالیات بر مصرف

(۲) افزایش درآمد - کاهش قیمت از طرف فروشنده - عوارض گمرکی

(۳) از بین بردن فاصله‌های طبقاتی - کاهش قیمت از طرف فروشنده - مالیات اتفاقی

(۴) افزایش رفتارهای مطلوب - افزایش قیمت از طرف فروشنده - عوارض گمرکی

۸۸- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف: کدام گزینه در رابطه با جریان چرخشی ساده درآمد درست نیست؟

ب: عامل تشکیل‌دهنده پایه بده-بستان‌های دو کشور، چیست؟

ج: امکان چند ملیتی بودن کدام محصولات از محصولات دیگر بیشتر است؟

د: «ابداعات و اختراعات» را می‌توانیم عاملی مثبت و اثرگذار در کدام مورد به شمار بیاوریم؟

(۱) بازار عوامل تولید، تأمین‌کننده درآمد خانوارها است. - وجود منابع فراوان در یک کشور نسبت به دیگری - صنایع

نوزاد یا حساس دفاعی - عرضه و تقاضا

(۲) در این وضعیت دو بازیگر اصلی اقتصاد، دولت و شرکت‌ها هستند. - اختلاف در تولید به‌صرفه یک محصول در دو

کشور مختلف - محصولات با فناوری‌های پیشرفته‌تر - عرضه و تولید

(۳) چیزی که از سمت بنگاه‌ها به سمت بازار محصولات می‌رود همان کالا و خدمات است. - وجود منابع فراوان در یک

کشور نسبت به دیگری - محصولات با فناوری‌های پیشرفته‌تر - عرضه و تقاضا

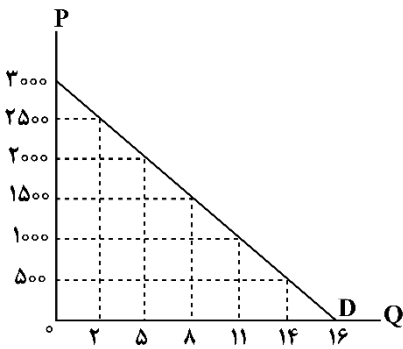
(۴) بازار عوامل تولید، تأمین‌کننده درآمد خانوارها است. - اختلاف در تولید به‌صرفه یک محصول در دو کشور مختلف -

صنایع نوزاد یا حساس دفاعی - عرضه و تولید

محل انجام محاسبات

۸۹- کدام گروه از مشخصات در رابطه با نمودار روبه‌رو صحیح است؟

- (۱) منحنی عرضه و قیمت - منحنی از چپ به راست صعودی است. - رابطه بین عرضه و قیمت مستقیم است.
- (۲) منحنی تقاضا و قیمت - منحنی از چپ به راست صعودی است. - رابطه بین تقاضا و قیمت معکوس است.
- (۳) منحنی عرضه و قیمت - منحنی از چپ به راست نزولی است. - محور افقی بیانگر مقدار و محور عمودی مبین قیمت است.
- (۴) منحنی تقاضا و قیمت - منحنی از چپ به راست نزولی است. - قانون تقاضا بیانگر ارتباط معکوس میان مقدار و قیمت است.

۹۰- فرض کنیم که کشاورزان هر کیلو پنبه تولیدی خود را به ارزش ۶۸۰۰ تومان به کارگاه‌های ریسندگی بفروشند. کارگاه‌های ریسندگی این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۷۵۰۰ تومان به کارگاه‌های پارچه‌بافی می‌فروشند. در کارگاه‌های پارچه‌بافی نخ به پارچه تبدیل شده و به مبلغ ۹۲۰۰ تومان به کارگاه‌های تولید پوشاک فروخته می‌شود در این کارگاه‌ها پارچه به پوشاک تبدیل شده و به مبلغ ۱۸۵۰۰ تومان به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد با فرض اینکه VAT معادل ۸ درصد باشد:

الف: قیمت فروش پارچه با احتساب مالیات بر ارزش افزوده چقدر است؟

ب: مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط کارگاه‌های ریسندگی چقدر است؟

ج: مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط کارگاه تولید پوشاک چقدر است؟

(۱) ۹۳۶۹ - ۶۰۰ - ۱۸۴۰

(۲) ۹۹۳۶ - ۶۰۰ - ۷۴۴

(۳) ۹۹۳۶ - ۵۰۰ - ۷۴۴

(۴) ۹۳۶۹ - ۵۰۰ - ۱۴۸۰

۹۱- در کدام گزینه مجموعه عواملی را که موجب تولید به صرفه‌تر یک محصول در کشوری می‌شود را به‌درستی ذکر کرده است؟

- (۱) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری - روی آوردن به استقلال اقتصادی - نگاه درست به اصل هزینه فرصت در کشورها
- (۲) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - منافع قابل توجه در تولید یک کالای خاص - روی آوردن به استقلال اقتصادی
- (۳) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری - تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی
- (۴) تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی - نگاه درست به اصل هزینه فرصت در کشورها - یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

محل انجام محاسبات

۹۲- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر در مورد اصل «مزیت نسبی» است؟

الف: اصل «مزیت نسبی» چیست؟

ب: اگر به آن توجه نشود چه نتایجی را در پی خواهد داشت؟

ج: ملازمه و همراهی این اصل با کدام مفهوم اقتصادی موجب تخصیص بهینه منابع خواهد شد؟

(۱) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر کشورها بیشتر است، تولید کند. - رفاه جامعه کاهش می‌یابد - هزینه هدررفته

(۲) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر کشورها بیشتر است، تولید کند. - در رقابت با سایر رقبا متضرر خواهیم شد. - هزینه فرصت

(۳) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه فرصت تولید آن در مقایسه با سایر کشورها کمتر است، تولید کند. - در رقابت با سایر رقبا متضرر خواهیم شد. - هزینه هدررفته

(۴) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه فرصت تولید آن در مقایسه با سایر کشورها کمتر است، تولید کند. - رفاه جامعه کاهش می‌یابد - هزینه فرصت

۹۳- اگر سه کشور پاکستان، مالزی و اندونزی به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردار باشند و فقط برنج

و ذرت در این سه کشور با قیمت‌های یکسان تولید بشوند:

- هر سه کشور اگر همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید ذرت به کار بگیرند، پاکستان ۲۵۰ واحد، مالزی ۱۴۰ واحد و اندونزی ۱۲۰ واحد می‌توانند تولید بکنند.

- هر سه کشور اگر همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید برنج به کار بگیرند، پاکستان ۸۶ واحد، مالزی ۱۱۹ واحد و اندونزی ۷۵ واحد می‌توانند تولید بکنند.

با توجه به مندرجات بالا کدام گزینه درباره این سه کشور صحیح است؟

(۱) مالزی در تولید ذرت مزیت مطلق دارد.

(۲) مالزی در تولید ذرت و پاکستان در تولید برنج مزیت مطلق دارند.

(۳) اندونزی در تولید ذرت مزیت نسبی دارد.

(۴) پاکستان در تولید برنج مزیت نسبی دارد.

محل انجام محاسبات

- ۹۴- کدام گزینه پاسخ صحیح عبارتهای ذیل به درستی مشخص شده است؟
- الف: توضیح به کار گرفته شده در کدام گزینه مربوط به مالیات مستقیم است؟
- ب: در رابطه با «نقش تجارت بین الملل در اقتصاد کشورها» کدام مورد نادرست ذکر شده است؟
- ج: در سال، کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قرارداد غیررسمی به نام قرارداد را امضا کردند.
- د: کدام مورد درباره نقش شرکت‌های دانش بنیان در اقتصاد یک کشور به درستی ذکر شده است؟
- (۱) مهم‌ترین نوع آن، مالیات بر ارث است که از اموال و دارایی‌های باقیمانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود. - تجارت بین الملل اکثراً موجب ضرر کشورهای کمتر توسعه یافته می‌شود. - ۱۹۴۷-۲۳- گات - ایجاد و خلق مزیت‌های جدید و زنجیره‌های تولید
- (۲) تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود. - سطح عمومی رفاه را در کشورها افزایش می‌دهد. - ۱۹۴۷-۲۳- صندوق بین‌المللی پول - فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی
- (۳) تابع سیاست‌های کلان بازرگانی کشورها هستند و یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها و برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند. - سطح عمومی رفاه را در کشورها افزایش می‌دهد. - ۱۹۷۴-۲۱- گات - ایجاد و خلق مزیت‌های جدید و زنجیره‌های تولید
- (۴) مهم‌ترین نوع آن مالیات بر درآمد اشخاص است. - تجارت بین الملل اکثراً موجب ضرر کشورهای کمتر توسعه یافته می‌شود. - ۱۹۷۴-۲۱- صندوق بین‌المللی پول - فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی
- ۹۵- جدول زیر نشان‌دهنده میزان تقاضا و عرضه کالای M در سطوح مختلف قیمت است. با توجه به جدول، به سؤالات زیر پاسخ دهید:

قیمت (تومان)	مقدار تقاضا (واحد)	مقدار عرضه (واحد)
۶,۰۰۰	۵۰۰	۲۰۰
۱۲,۰۰۰	۴۰۰	۳۰۰
۱۸,۰۰۰	۳۵۰	۳۵۰
۲۴,۰۰۰	۳۰۰	۴۰۰
۳۰,۰۰۰	۲۵۰	۴۵۰

- الف: در قیمت ۱۲,۰۰۰ تومان، چه وضعیتی در بازار برقرار است؟
- ب: اگر قیمت از ۱۸,۰۰۰ تومان به ۳۰,۰۰۰ تومان افزایش یابد، مقدار تقاضا چه تغییری خواهد کرد؟
- ج: حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت ۲۴,۰۰۰ تومان چقدر است؟
- (۱) ۱۰۰ واحد مازاد تقاضا - ۱۰۰ واحد کاهش می‌یابد. - ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان
- (۲) ۱۰۰ واحد مازاد عرضه - ۱۰۰ واحد کاهش می‌یابد. - ۹,۶۰۰,۰۰۰ تومان
- (۳) ۱۰۰ واحد کمبود عرضه - ۱۰۰ واحد افزایش می‌یابد. - ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان
- (۴) ۱۰۰ واحد کمبود تقاضا - ۱۰۰ واحد افزایش می‌یابد. - ۹,۶۰۰,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

بودجه‌بندی دروس آزمون بعد...

تاریخ برگزاری: ۲۷ دی

جامع نیم سال اول

میزان پیشروی:

زبان عربی

عربی، زبان قرآن (۱):
کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۴
صفحه ۱ تا ۶۶

علوم اجتماعی

جامعه‌شناسی (۱):
کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۸
صفحه ۳ تا ۷۸

زبان و ادبیات فارسی

علوم و فنون ادبی (۱):
کل مباحث نیم سال اول
کل فصل ۱ و ۲
صفحه ۱۰ تا ۵۸

ریاضی

ریاضی و آمار (۱):
کل مباحث نیم سال اول
کل فصل ۱ و فصل ۲
(تا پایان درس ۳)
صفحه ۹ تا ۶۲

اقتصاد

کل مباحث نیم سال اول
کل فصل ۱ و ۲
صفحه ۲ تا ۸۰

منطق

کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۶
صفحه ۱ تا ۶۱

جغرافیا

جغرافیای ایران:
کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحه ۲ تا ۴۶

تاریخ

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان:
کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۸
صفحه ۲ تا ۷۹

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

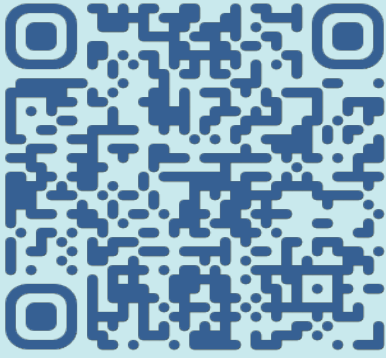
دفترچه پاسخ

تسلط بر نیم سال اول

پنجشنبه

۱۴۰۳/۱۰/۲۰

برای دیدن پاسخنامه ویدئویی آزمون
QRcode بالارو اسکن یا روی لینک زیر کلیک کن!

مشاهده پاسخنامه ویدئویی آزمون

گروه آزمایشی علوم انسانی - پایه دهم آزمون الکترونیکی ماز - مرحله ۷

دروس	مسئول درس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش	محمد نوربخش	فرزانه خاکپاش - نرجس تیمناک نوید دژبرد
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری	حسن وسکری - ابوالفضل غلامی مهران قندی	فاطمه عباسی - مریم پیروی کتایون صاحب‌نسق
علوم اجتماعی	الهام میرزایی	الهام میرزایی - بهزاد اندرز - فروغ تیموریان	آزاده میرزایی - محمدحسین هاشمی امیرحسین اذانی
زبان عربی	محمدعلی تابانفر	روح‌الله گلشن - محمدعلی تابانفر هاله کریمی	روح‌الله اصغری - مریم آقایی کیارش پورمهدی
تاریخ	علی‌رضا کاهیدوند	علی‌رضا کاهیدوند - منصوره حاجی‌زاده	سارا خداوردیان - محمد رسائی کیان کیانی‌دوست
جغرافیا	فرشید مشعرپور	فرشید مشعرپور - رویا بهیاد	زهرا فروغی - زهرا طلح‌خانی مریم خسروی دهنوی
منطق	امیرمحمد نصیری	امیرمحمد نصیری - کیمیا طهماسبی	فرشته قنبری - حسن صدری امیرحسین اذانی
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی - احمد منصوری	فاطمه ایزی - جواد جلیلیان

مدیر آزمون: دکتر رسول خنجری

سلام، دمت گرم که تلاشت رو ادامه میدی و با نتیجه آزمون یادگیریت رو کامل میکنی!

خیال کن میخوای توی شب تاریک از یک جنگل عبور کنی و به مقصدی که اولین باره سمتش میری برسی. اگه توی این مسیر یک چراغ و یک مسیریاب داشته باشی خیالت راحت تره ولی قدمها رو خودت باید برداری ما همراهت هستیم تا توی این مسیر که بارها با دانش آموزهای موفق دیگه طی کردیم، تو رو به سمت هدفت راهنمایی کنیم. امسال بیش از ۲۰۰ هزار نفر در آزمونهای متوسطه دوم ماز شرکت می‌کنن و شما میتونی ارزیابی دقیقی از خودت داشته باشی و با این بازخورد از یک جامعه آماری بالا ساعت مطالعات رو بالا ببری و روش مطالعات رو اصلاح کنی و مرحله به مرحله خودت رو به هدفت نزدیک تر کنی. ما هم تلاشمون رو می‌کنیم که هرچی به عنوان چراغ و مسیریابی نیاز داری در اختیارت بذاریم تا با خیال راحت این مسیر رو طی کنی:

حالا یک سری از کارهایی که به ویژگیهای آزمون اضافه کردیم رو بهت می‌گم...

بخشی از کارهایی که اخیراً برای ارتقای کیفیت و خدمات آزمون ماز انجام شده:

برنامه مطالعاتی برای تمام رشته‌ها و تمام پایه‌ها: می‌دونیم که برنامه‌ریزی و رسیدن به بودجه‌بندی آزمون کار سختیه و کلی انرژی باید صرف این برنامه‌ریزی بشه! پس ما بعد از هر آزمون، تمام لقمه‌های مطالعاتی + یک پلتفرم مطالعاتی (کاربرگ مطالعاتی) برای رسیدن به آزمون بعد در اختیارتون قرار می‌دیم تا با خیال راحت و بدون دغدغه، برنامه‌ریزی کنید و به آزمون بعد برسید.

پاسخنامه ویدیویی: با اینکه پاسخنامه آزمون رو سعی می‌کنیم به کامل‌ترین شکل ممکن براتون بنویسیم؛ اما باز هم اگه برای حل برخی سؤالات دچار ابهام شدین می‌تونید از پاسخنامه ویدیویی آزمون استفاده کنید. این پاسخنامه توسط اساتید کلاس آنلاین ماز و مؤلفان و طراحان آزمون ماز حاضر میشه.

آزمونهای تیک آبی برای جلوگیری از تقلب: درسته که ما تبلیغات تلویزیونی آن چنانی نداریم، اما به لطف نظرات مثبت شما، جامعه آماری ماز خیلی زیاد شده و کسب رتبه واقعی در این جامعه آماری می‌تونه بهتون کمک کنه که رتبه واقعی تون در کنکور رو هم تخمین بزنید.

حالا برای اینکه شانس تقلب در آزمون به حداقل برسه، در برخی از آزمونهای ماز برای یک درس، آزمون تیک آبی گرفته میشه (حدود ۱۰ تا ۱۵ سؤال) که این آزمون برای هر فرد متفاوت از بقیه افراد هست، تأثیری هم در درصد و کارنامه نداره، اما اگه تفاوت تراز یک نفر در این آزمون با همون درس در آزمون ماز، فاحش باشه، به این معنی هست که احتمالاً این فرد تقلب کرده و به این فرد رتبه داده نمیشه، تا کسانی که تقلب نکردن، رتبه واقعی خودشون رو ببینن. پس حتماً در آزمون تیک آبی شرکت کنید و به همه سؤالاتش پاسخ بدید.

سرنخ برای درصد گرفتن در درسهای دشوار: بعضی درسها ذاتاً دشوار هستن، نه فقط برای شما، برای همه! به طور مثال درس ریاضی برای خود من (رسول خنجری)، درس سختی بوده همیشه! اما توی کنکور خودم (کنکور ۹۲)، ریاضی رو تقریباً ۵۷ درصد زدم! چطوری؟ با پیدا کردن سؤالهای آسون (به جای اتلاف وقت سر سؤالهای سخت)! حالا برای یادگیری این استراتژی و درصد گرفتن در درسهای دشوار، داخل بعضی از آزمونها براتون سرنخهایی گذاشتیم، مثلاً سرنخ سؤالات «مشابه تمرین کتاب درسی» در این آزمون! این سؤالات هم به درد امتحان نهایی تون میخورن، هم میتونن توی کنکور طرح بشن! و هم حل کردنشون براتون راحت تره! و باید یاد بگیرید این جنس سؤالات رو داخل هر آزمونی از جمله کنکور، پیدا کنید و اول اونارو حل کنید.

کلام آخر:

یک تیم با بیش از ۵۰۰ نفر در حال کار هستن تا آزمونهای ماز با حداکثر کیفیت حاضر بشن و به شما کمک کنن و مسیر موفقیت رو براتون ساده تر کنن. همیشه از نظرات و کامنتهای خوبتون انرژی می‌گیریم. مرسی که همراهمون هستین.

راستی! حتماً در نظرسنجی آزمون شرکت کنین و نظرات و پیشنهاداتتون رو برامون بنویسین.

ریاضی

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۱۵- با حروف کلمه «ورامین»، چند کلمه پنج حرفی بدون تکرار حروف می‌توان ساخت که حرف آخر را نقطه‌دار ببینیم؟

- ۱۲۰ (۴) ✓ ۲۴۰ (۳) ۴۸۰ (۲) ۶۰ (۱)
- (مرحله ۲۱ آزمون‌های سالیانه - ریاضی و آمار)

۱۵- با حروف کلمه «پارسی» چند کلمه ۵ حرفی می‌توان نوشت به طوری که در نوشتن آن فقط یک حرف، نقطه‌دار ظاهر شود؟

- ۱۲ (۴) ۲۴ (۳) ✓ ۳۶ (۲) ۷۲ (۱)
- (کنکور تیر ۱۴۰۳ - ریاضی و آمار)

برای مشاهده
همه مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

۱- مساحت دایره‌ای به شعاع r از رابطه $S = \pi r^2$ به دست می‌آید که در این رابطه متغیر مستقل و متغیر وابسته است.

- (۱) $S - r$ (۲) $\pi - r$ (۳) $r - S$ (۴) $S - \pi$

(آسان - مفهوم تابع - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

در رابطه $S = \pi r^2$ مقدار شعاع مستقل است و مساحت دایره با تغییر اندازه شعاع تغییر می‌کند، پس r متغیر مستقل و S متغیر وابسته است.

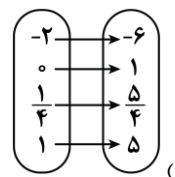
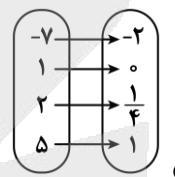
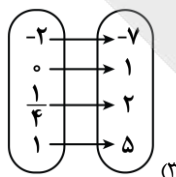
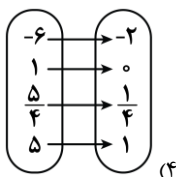
عدد π تقریباً $3/14$ در نظر گرفته می‌شود و ثابت است و ضرب عبارت r^2 به حساب می‌آید.

گروه آموزشی ماز

۲- با توجه به جدول زیر نمودار پیکانی متناظر با آن کدام است؟

x	-۲	۰	۱/۴	۱
y				

$y = 4x + 1$

(آسان - مفهوم تابع - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

ابتدا جدول را کامل می‌کنیم. با توجه به رابطه خطی $y = 4x + 1$ داریم:

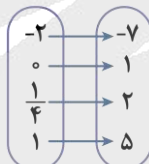
$x = -2 \rightarrow y = -8 + 1 = -7$

$x = 0 \rightarrow y = 0 + 1 = 1$

$x = 1/4 \rightarrow y = 1 + 1 = 2$

$x = 1 \rightarrow y = 4 + 1 = 5$

بنابراین نمودار پیکانی به صورت زیر رسم می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۳- چند تا از رابطه‌های تعریف شده زیر تابع است؟

- الف: رابطه‌ای که به هر عدد حقیقی مجذور آن نسبت داده شود.
- ب: رابطه‌ای زوج مرتبی که شامل دو زوج مرتب $(5, 7)$, $(\sqrt{25}, 15)$ باشد.
- ج: رابطه‌ای که به هر فرد شماره تلفن همراه او نسبت داده شود.
- د: رابطه‌ای که به هر فرد ایرانی کد ملی او نسبت داده شود.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

(متوسط - مفهوم تابع - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

«الف»: تابع است؛ چون مجذور هر عدد حقیقی دقیقاً یک مقدار مشخص است.

«ب»: در رابطه‌ای زوج مرتبی که شامل $(5, 7)$, $(\sqrt{25}, 15)$ باشد، چون $\sqrt{25} = 5$ پس مقدار ۵ به دو مقدار ۷ و ۱۵ نظیر شده، پس رابطه داده شده تابع نیست.

«ج»: تابع نیست؛ چون ممکن است فردی بیش از یک شماره تلفن همراه داشته باشد.

«د»: تابع است؛ چون به هر فرد ایرانی یک کد ملی نسبت داده می‌شود.

یک رابطه بین دو مجموعه A و B (از مجموعه A به مجموعه B) یک تابع نامیده می‌شود؛ هرگاه متناظر با هر عضو از مجموعه A دقیقاً یک عضو از مجموعه B را بتوان نظیر کرد.

گروه آموزشی ماز

۴- رابطه $f = \{(7, 21), (5, x+y), (-x+2, 4), (7, 2x^2+3)\}$ فقط به ازای یک مقدار حقیقی y تابع است. مقدار $2x+y$ کدام است؟ مشابه تمرین کتاب درسی

- ۱ (۴) ۳ (۴) ۲ (۷) ۱ (۱۳)

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - مفهوم تابع - محاسباتی - ۱۰۰۲)

دو زوج مرتب با مؤلفه اول ۷ داریم، پس مؤلفه‌های دوم آن‌ها باید برابر باشند؛ یعنی:

$$2x^2 + 3 = 21 \Rightarrow 2x^2 = 18 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -3 \end{cases}$$

به ازای $x = 3$ تابع f به صورت $f = \{(7, 21), (5, 3+y), (-1, 4)\}$ است، چون مؤلفه‌های اول متمایزند پس رابطه به ازای هر مقدار y تابع می‌شود. از آن جایی که در صورت سؤال گفته شده رابطه f فقط به ازای یک مقدار y تابع است، پس $x = 3$ قابل قبول نیست. به ازای $x = -3$ داریم:

$$f = \{(7, 21), (5, y-3), (5, 4)\}$$

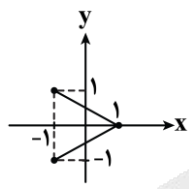
$$\Rightarrow y - 3 = 4 \Rightarrow y = 7$$

$$\Rightarrow 2x + y = -6 + 7 = 1$$

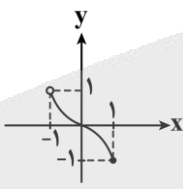
اگر رابطه‌ای به صورت زوج مرتبی داشته باشیم در صورتی **تابع** است که هیچ دو زوج مرتب متمایزی مؤلفه‌های اول برابر نداشته باشند. در صورتی که یک رابطه زوج مرتبی مؤلفه‌های اول برابر داشته باشد برای آن که تابع شود باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها نیز برابر باشند.

گروه آموزشی ماز

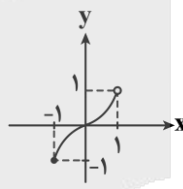
۵- کدام رابطه زیر تابع است و دامنه و برد آن برابرند؟

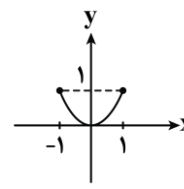
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

پاسخ: گزینه ۲ (متوسط - ضابطه جبری تابع - مفهومی / نموداری - ۱۰۰۲)

بررسی گزینه‌ها:

۱ $D = \{x \mid -1 \leq x \leq 1\}, R = \{y \mid 0 \leq y \leq 1\}$

تابع است، اما دامنه و برد تابع برابر نیستند.

۲ $D = \{x \mid -1 \leq x < 1\}, R = \{y \mid -1 \leq y < 1\}$

تابع است و دامنه و برد یکسان دارد.

۳ $D = \{x \mid -1 < x \leq 1\}, R = \{y \mid -1 \leq y < 1\}$

تابع است، ولی دامنه و برد یکسان ندارد.

۴ رابطه داده شده تابع نیست.

در نمایش مختصاتی، رابطه‌ای **تابع** است که هر خط قائم (موازی محور y ها) نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

• **دامنه تابع:** مجموعه مقادیر مؤلفه‌های اول (x ها) یا همان طول نقاط است.

• **برد تابع:** مجموعه مقادیر مؤلفه‌های دوم (y ها) یا همان عرض نقاط است.

گروه آموزشی ماز

۶- در تابع $f = \{(a, 5), (3, b+1), (4, 7)\}$ مجموع اعضای دامنه برابر ۸ و مجموع اعضای برد برابر ۱۷ است. حاصل $2a + b^2$ کدام است؟

- ۱ (۱۸) ۲ (۱۶) ۳ (۱۴) ۴ (۱۲)

پاسخ: گزینه ۱ (آسان - ضابطه جبری تابع - محاسباتی - ۱۰۰۲)

$$f = \{(a, 5), (3, b+1), (4, 7)\}$$

$$\Rightarrow D_f = \{a, 3, 4\} \Rightarrow a + 3 + 4 = 17 \Rightarrow a = 10$$

$$\Rightarrow R_f = \{5, b+1, 7\} \Rightarrow 5 + b + 1 + 7 = 17 \Rightarrow b = 4$$

$$\Rightarrow 2a + b^2 = 2 \times 10 + 4^2 = 20 + 16 = 36$$

در نمایش زوج مرتبی تابع مجموعه مؤلفه‌های اول را دامنه تابع و مجموعه مؤلفه‌های دوم را **برد تابع** می‌گویند.

گروه آموزشی ماز

۷- تابع f به هر عدد حقیقی مثبت، سه برابر جذر آن عدد، به علاوه قرینه آن عدد را نسبت می‌دهد. تابع f عدد ۴۹ را به چه عددی نسبت می‌دهد؟

مشابه تمرین کتاب درسی

(۱) ۲۶ - (۲) ۲۸ - (۳) ۷۰ (۴) ۲۹

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار - ضابطه جبری تابع - محاسباتی / مفهومی - ۱۰۰۲)

عدد حقیقی مثبت را x فرض می‌کنیم. بنابراین جذر آن \sqrt{x} و سه برابر جذر آن $3\sqrt{x}$ می‌شود. قرینه آن عدد نیز به صورت $-x$ نمایش داده می‌شود، پس ضابطه تابع به صورت زیر است:

$$f(x) = 3\sqrt{x} + (-x) \Rightarrow f(49) = 3\sqrt{49} + (-49) = 21 - 49 = -28$$

گروه آموزشی ماز

مشابه تمرین کتاب درسی

۸- در تابع $f: A \rightarrow B$ ، $f(x) = x^2 + 3$ ، $A = \{a-1, 2, 4\}$ و برد تابع برابر مجموعه $\{z, y, 3\}$ است. مقدار $\frac{z+y}{a}$ کدام است؟

(۱) ۲۶ (۲) ۱۳ (۳) ۲۴ (۴) ۱۲

پاسخ: گزینه ۱ (متوسط - ضابطه جبری تابع - محاسباتی - ۱۰۰۲)

۳ عضو برد تابع است پس $x^2 + 3 = 3$ ، در نتیجه:

$$x^2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

بنابراین صفر عضو دامنه تابع است، پس:

$$a - 1 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$$2 \in A \rightarrow f(2) = 2^2 + 3 = 4 + 3 = 7$$

$$4 \in A \rightarrow f(4) = 4^2 + 3 = 16 + 3 = 19$$

بنابراین ۷ و ۱۹ عضو برد تابع هستند، در نتیجه:

$$\Rightarrow z + y = 7 + 19 = 26$$

$$\Rightarrow \frac{z+y}{a} = \frac{26}{1} = 26$$

گروه آموزشی ماز

۹- رابطه بین درجه دما بر حسب سانتی‌گراد و فارنهایت به صورت $F = \frac{9}{5}C + 32$ است. اگر دمای جسمی بر حسب فارنهایت ۳۶ درجه افزایش داشته باشد، بر حسب سانتی‌گراد چند درجه افزایش داشته است؟

(۱) ۱۸ (۲) ۳۶ (۳) ۲۰ (۴) ۲۵

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط - تابع خطی - محاسباتی - ۱۰۰۲)

رابطه بین درجه دما بر حسب سانتی‌گراد و فارنهایت به صورت $F = \frac{9}{5}C + 32$ است. پس می‌توان رابطه داده شده را به صورت زیر نیز نوشت:

$$\Delta F = 9C + 160 \Rightarrow 9C = \Delta F - 160 \Rightarrow C = \frac{5}{9}F - \frac{160}{9}$$

روش اول:

با توجه به رابطه به دست آمده داریم:

با افزایش ۳۶ درجه فارنهایت افزایش بر حسب درجه سلسیوس (سانتی‌گراد) برابر $\frac{5}{9}F$ است؛ یعنی:

$$\frac{5}{9} \times 36 = 20$$

روش دوم:

با توجه به رابطه $F = \frac{9}{5}C + 32$ داریم:

$$36 = \left(\frac{9}{5}C' + 32\right) - \left(\frac{9}{5}C + 32\right) = \frac{9}{5}(C' - C)$$

$$\Rightarrow C' - C = \frac{5 \times 36}{9} = 20$$

یعنی ۲۰ درجه افزایش بر حسب سانتی‌گراد داشته‌ایم.

۱۰- یک شرکت برای تولید x کالا، $C(x) = 5000 + 60x$ تومان هزینه می کند و هر کالا را ۱۰۰ تومان می فروشد. این شرکت حداقل چه تعداد کالا بفروشد تا سوددهی آغاز شود؟

مشابه تمرین کتاب درسی

۱۲۸ (۴)

۱۲۴ (۳)

۱۲۶ (۲)

۱۲۵ (۱)

(متوسط - تابع خطی - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

قیمت فروش \times تعداد کالا = تابع درآمد

$$\rightarrow R(x) = 100x$$

$$P(x) = R(x) - C(x) = 100x - (5000 + 60x) = 40x - 5000$$

$$40x - 5000 > 0 \rightarrow 40x > 5000 \rightarrow x > 125$$

بنابراین باید حداقل ۱۲۶ کالا بفروشد تا سوددهی آغاز شود.

برای محاسبه تابع سود باید از درآمد، هزینه را کم کنیم؛ یعنی:

$$P(x) = R(x) - C(x) \text{ یا هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- دامنه تابع خطی f به صورت $D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 \leq x \leq 3\}$ است. اگر $f(0) = 2$ و $f(2) = 4$ باشد، برد تابع کدام است؟

(۲) $\{y \in \mathbb{R} \mid 0 \leq y \leq 5\}$

(۱) $\{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 4\}$

(۴) $\{y \in \mathbb{R} \mid 1 \leq y \leq 6\}$

(۳) $\{y \in \mathbb{R} \mid -3 \leq y \leq 2\}$

(متوسط - تابع خطی - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

ابتدا با توجه به $f(0) = 2$ و $f(2) = 4$ داریم:

$$f(x) = mx + h \xrightarrow{f(0)=2} 0 + h = 2 \Rightarrow h = 2$$

$$\xrightarrow{f(2)=4} 4 = 2m + h \xrightarrow{h=2} 4 = 2m + 2 \Rightarrow m = 1$$

$$\Rightarrow f(x) = x + 2 \Rightarrow \begin{cases} f(-2) = -2 + 2 = 0 \\ f(3) = 3 + 2 = 5 \end{cases}$$

بنابراین برد تابع برابر $\{y \in \mathbb{R} \mid 0 \leq y \leq 5\}$ است.

برای به دست آوردن برد تابع خطی باید مقدار نقاط تابع در ابتدا و انتهای دامنه را به دست آوریم. سپس برد به صورت $\{y \in \mathbb{R} \mid \min \leq y \leq \max\}$ نوشته می شود. (با توجه به دامنه $D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x \leq b\}$ مقدارهای $f(a)$ و $f(b)$ را به دست می آوریم و کمترین مقدار را \min و بیشترین مقدار را \max در نظر می گیریم.)

 این سوال، مشابه کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱ طراحی شده است.

در یک تابع خطی $f(1) = 5$ و $f(3) = -9$ است. اگر $A = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 5\}$ دامنه تابع f باشد، برد این تابع کدام است؟

(۴) $-23 \leq y \leq 12$

(۳) $-47 \leq y \leq 12$

(۲) $-23 \leq y \leq 7$

(۱) $-47 \leq y \leq 7$

پاسخ: گزینه ۴

گروه آموزشی ماز

۱۲- اگر تابع خطی $f(x) = (a-2)x + a + 3$ از مبدأ مختصات بگذرد، مقدار $f(-\frac{1}{10})$ کدام است؟

۵ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

(متوسط - تابع خطی - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

 نکته

معادله هر تابع خطی که از مبدأ مختصات می گذرد به صورت $f(x) = ax$ است که a شیب خط و عرض از مبدأ برابر صفر است.

چون تابع خطی f از مبدأ می گذرد، پس عرض از مبدأ آن را برابر صفر قرار می دهیم:

$$a + 3 = 0 \Rightarrow a = -3 \Rightarrow f(x) = -5x$$

$$\Rightarrow f(-\frac{1}{10}) = -5 \times \frac{-1}{10} = \frac{1}{2}$$

گروه آموزشی ماز

۱۳- در تابع خطی f داریم: $f(3) = 5$ و نمودار تابع از دو نقطه $(2a+1, 9)$ و $(a-1, 1)$ می‌گذرد، مقدار a کدام است؟

- ۳ (۱) -۴ (۲) -۲ (۳) ۲ (۴)

(دشوار - تابع خطی - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

اگر سه نقطه روی یک خط قرار داشته باشند، آنگاه شیب خط گذرنده از هر دو نقطه یکسان است:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

فرمول محاسبه شیب خط

با توجه به $f(3) = 5$ نمودار تابع خطی f از نقطه $(3, 5)$ می‌گذرد.

$$\text{شیب خط} = \frac{5-1}{3-(a-1)} = \frac{5-9}{3-(2a+1)}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{4-a} = \frac{-4}{2-2a} \Rightarrow 2-2a = a-4 \Rightarrow -3a = -6 \Rightarrow a = 2$$

این سوال، مشابه کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳ طراحی شده است.

نقاط متمایز $(\frac{a}{2}, 2/5)$ ، $(3, a-2)$ و $(3a, -1)$ روی یک خط قرار دارند. مقدار a کدام است؟

- ۱ (۱) -۱ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴)

پاسخ: گزینه ۳

گروه آموزشی ماز

۱۴- تابع خطی $f(x) = 3ax + b$ مفروض است. اگر $f(2) = a+1$ و $f(3) = 3a+2$ باشد، مقدار b کدام است؟

- ۳ (۴) -۴ (۳) ۲ (۲) -۱ (۱)

(خیلی دشوار - تابع خطی - محاسباتی / پارامتری - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

$$f(x) = 3ax + b \xrightarrow{f(2)=a+1} a+1 = 3a(2) + b$$

$$6a + b = a + 1 \Rightarrow 5a + b = 1$$

$$f(x) = 3ax + b \xrightarrow{f(3)=3a+2} 3a+2 = 3a(3) + b$$

$$\Rightarrow 9a + b = 3a + 2 \Rightarrow 6a + b = 2$$

$$\begin{cases} 5a + b = 1 \\ 6a + b = 2 \end{cases} \Rightarrow 6a - 5a = 2 - 1 \Rightarrow a = 1$$

$$5a + b = 1 \xrightarrow{a=1} 5 + b = 1 \Rightarrow b = -4$$

این سوال مشابه کنکور خارج ۱۴۰۲ طراحی شده است.

اگر ضابطه تابع خطی $f(x) = \frac{-4}{a+2}x + b$ ، $f(1) = 2a-1$ و $f\left(-\frac{a}{2}\right) = 2$ باشد، مقدار $\frac{b}{a}$ کدام است؟

- ۳/۲ (۱) ۱/۶ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

پاسخ: گزینه ۱

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون(های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۱۵- تابع $f(x) = ax - \sqrt{x}$ مفروض است. اگر $f(9) = 3$ باشد، حاصل $f\left(\frac{3a}{4}\right) + af(4)$ کدام است؟

- ۱ (۱) ۱/۴ (۲) ۴/۹ (۳) ۱/۳ (۴)

(دشوار - ضابطه جبری تابع - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

ابتدا باید a را به دست آوریم:

$$f(9) = 3 \xrightarrow{x=9, y=3} 9a - \sqrt{9} = 3$$

$$9a - 3 = 3 \Rightarrow 9a = 6 \Rightarrow a = \frac{6}{9} = \frac{2}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{2}{3}x - \sqrt{x}$$

$$\frac{3a}{2} = \frac{3}{2} \times \frac{2}{3} = 1 \Rightarrow f(1) = \frac{2}{3}(1) - \sqrt{1} = \frac{2}{3} - 1 = \frac{-1}{3}$$

$$\Rightarrow f(1) = \frac{-1}{3}$$

$$f(4) = \frac{2}{3} \times 4 - \sqrt{4} = \frac{8}{3} - 2 = \frac{2}{3}$$

$$f(4) = \frac{2}{3} \Rightarrow af(4) = \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} = \frac{4}{9}$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{3a}{2}\right) + af(4) = f(1) + \frac{2}{3}f(4) = \frac{-1}{3} + \frac{4}{9} = \frac{1}{9}$$

گروه آموزشی ماز

زبان و ادبیات فارسی

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۲۸- کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر در دوره بیداری صحیح است؟

- (۱) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی اول شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروزه کاربرد چندانی ندارد.
- (۲) نثر این دوره ساده و قابل فهم است. در ساختار و ترکیب دستوری کلام نیز جمله‌ها درست‌تر و با طبیعت زبان هم‌آهنگ‌تر می‌شود.
- (۳) اکثر نویسندگان این دوره، داستان را مطابق ذوق خود می‌نوشتند و سبک نویسندگی آنان توجهی به ذوق عامه مردم نداشت.
- (۴) دشمنی با استعمار و استبداد یکی از موضوعاتی بود که در نثر داستانی بسیار مورد توجه قرار گرفت. (مرحله ۵ آزمون‌های سالیانه - زبان و ادبیات فارسی)

۲۸- از دیدگاه سبک‌شناسی، کدام یک از قسمت‌های مشخص شده نادرست است؟

«یکی از نقاط قوت تکنیکی در اغلب داستان‌های دوره مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است. اکثر نویسندگان این دوره داستان را مطابق ذوق عامه مردم می‌نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت.»

- (۱) یک ✓ (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
(کنکور تیر ۱۴۰۳ - زبان و ادبیات فارسی)

برای مشاهده
همه مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

۱۶- کدام گزینه به ترتیب، در ارتباط با «رودکی»، «ناصر خسرو» و «منوچهری» صحیح است؟

- ۱) تقویت شعر مدحی - شاعر درباری - مدیحه‌سرای رجال دربار
- ۲) پدر شعر فارسی - غزل‌سرای شعر فارسی - قصیده‌گوی شعر حکمی
- ۳) استواری شعر غنایی - دارای اشعار تعلیمی - شاعر دوره غزنوی
- ۴) بنیان‌گذار شعر پارسی - ادامه‌دهنده راه کسایی مروزی - تربیت‌یافته دوره غزنوی

(دشوار - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۳

- شعر پارسی در این دوره به دست رودکی بنیاد نهاده شد؛ به همین سبب او را «پدر شعر فارسی» نام نهاده‌اند. شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.
- آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود؛ سپس «ناصر خسرو» شیوه او را ادامه داد.
- غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند و دست‌کم تا پایان سلطنت مسعود، دربار آنان به وجود شاعران بزرگ فارسی‌گوی - که در اواخر عهد سامانی تربیت‌یافته بودند؛ مانند عنصری، فرخی و منوچهری - آراسته بود.

رودکی

پدر شعر فارسی

موجب استحکام و قوت شعر غنایی
بنیان‌نهادن شعر فارسی در دوره سامانی

شاعران دوره خراسانی

- رودکی، شهید بلخی ← استحکام شعر غنایی
- ناصر خسرو ← ادامه شیوه کسایی مروزی در شعر تعلیمی
- کسایی مروزی ← سرایش قصیده تمام و کمال تعلیمی
- عنصری، فرخی، منوچهری ← تربیت در دوره سامانی، فعالیت در دربار غزنوی
- فردوسی ← حماسه ملی ایران

گروه آموزشی ماز

۱۷- هریک از موارد زیر به ترتیب، کدام اثر را معرفی می‌کند؟

- الف: این کتاب حدود ۳۴۶ قمری، نوشته شد. موضوع آن تاریخ گذشته ایران است که امروزه تنها صفحاتی از مقدمه آن برجا مانده است.
- ب: این کتاب به زبان عربی است؛ اما جمعی از دانشمندان آن زمان این کتاب را به فارسی برگردانده‌اند.
- پ: این کتاب ترجمه «تاریخ الرسل و الملوک» است. نویسنده هم‌زمان با ترجمه کتاب، مطالبی را حذف کرد و اطلاعات دیگری راجع به تاریخ ایران را به دست آورده و به آن افزود.

- ۱) ترجمه تفسیر طبری - تاریخ بلعمی - شاهنامه ابومنصوری
- ۲) شاهنامه ابومنصوری - تاریخ بلعمی - تفسیر طبری
- ۳) تاریخ بلعمی - تفسیر طبری - شاهنامه ابومنصوری
- ۴) شاهنامه ابومنصوری - تفسیر طبری - تاریخ بلعمی

(متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۴

«شاهنامه ابومنصوری» حدود ۳۴۶ قمری به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد. موضوع آن تاریخ گذشته ایران است که امروزه تنها چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است.

اصل تفسیر طبری را محمد بن جریر طبری به زبان عربی نوشته است، اما جمعی از دانشمندان آن زمان آن را به فارسی برگردانده‌اند. ابوعلی بلعمی کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» را از زبان عربی به فارسی برگرداند و اطلاعات دیگری راجع به تاریخ ایران بر آن افزود و با حذف مطالبی از اصل تاریخ طبری آن را به صورت تألیفی مستقل درآورد که به تاریخ بلعمی شهرت یافت.

دام تستی

به کلمه «ترجمه» در نام کتاب «ترجمه تفسیر طبری» دقت کنید. این کلمه زینتی نیست و نمی‌توان حذفش کرد! «تفسیر طبری» کتابی به زبان عربی است و «ترجمه تفسیر طبری» عنوان ترجمه فارسی (و خلاصه‌شده) این کتاب است. یکی از دام‌های رایج سؤالات تاریخ ادبیات تغییر همین جزئیات کوچک درباره متون است.

نام آثار	توضیحات	آثارنامه منتور
شاهنامه ابومنصوری	<p>سال تألیف: ۳۴۶ هجری قمری مؤلف: عدهای از دانشوران خراسان موضوع: تاریخ گذشته ایران * امروزه فقط چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است.</p> <p>«پس امیر ابومنصور عبدالرزاق، دستور خویش، ابومنصور المَعمری را بفرمود تا خداوندان کتب را، از دهقانان و فرزنانگان و جهان‌دیدگان از شهرها بیاورد و چاکر او ابومنصور المَعمری به فرمان او نامه کرد و کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آنجا بیاورد از هر جای و از هر شارستان، گرد کرد و بنشانند به فراز آوردن این نامه‌های شاهان و کارنامه‌هاشان، و زندگانی هر یکی از داد و بیداد و آشوب و جنگ و آیین، از گی نخستین که اندر جهان او بود که آیین مردی آورد و مردمان از جانوران پدید آورد، تا یزدگرد شهریار که آخر ملوک عجم بود؛ اندر ماه محرم و سال بر سیصد و چهل و شش از هجرت، بهترین عالم، محمد مصطفی - صلی‌الله علیه وسلم - و این را نام شاهنامه نهادند تا خداوندان دانش اندرین نگاه کنند و فرهنگ شاهان و مهتران و فرزنانگان و کار و ساز پادشاهی و نهاد و رفتار ایشان و آیین‌های نیکو و داد و داوری و رای و... را بدین نامه اندر بیابند.»</p>	
ترجمه تفسیر طبری	<p>مؤلف اصل عربی متن: محمد بن جریر طبری مترجم متن به فارسی: جمعی از دانشمندان (= علما) آن زمان</p> <p>«این کتاب تفسیر بزرگ است از روایت محمد بن جریر طبری - رحمة الله علیه - ترجمه کرده به زبان پارسی دری؛ و این کتاب را بیاوردند از بغداد، نبشته به زبان تازی؛ پس دشخوار آمد خواندن این کتاب. امیر سید ابوالمظفر ابوصالح منصور، علمای ماوراءالنهر را گرد کرد و از ایشان فتوای کرد که روا باشد که ما این کتاب را به زبان پارسی گردانیم؛ گفتند: روا باشد خواندن و نبشتن تفسیر قرآن به پارسی، مر آن را که او تازی نداد.»</p>	
تاریخ بلعمی	<p>اصل: کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» نوشته محمد بن جریر طبری به زبان عربی مترجم به فارسی: ابوعلی بلعمی به دستور: منصور بن نوح سامانی</p> <p>شیوه ترجمه: همزمان با ترجمه، اطلاعات دیگری راجع به تاریخ ایران بر آن افزود و با حذف مطالبی، آن را به صورت متنی مستقل درآورد. «و این ضحاک را اژدها به وی، از آن گفتندی که بر کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ بر رسته دراز، و سر آن به کردار ماری بود و آن را به زیر جامه اندر داشتی، و هرگاه که جامه از کتف برداشتی، خلق را به جادوی چنان نمودی که این دو اژدهاست و ازین قبیل، مردمان ازو بترسیدندی؛ و عرب او را ضحاک گفتند...»</p>	

گروه آموزشی ماز

۱۸- کدام گزینه درباره «فارسی دری» نادرست است؟

- ۱) منطقه رواج فارسی دری، نخست در شمال و شمال شرقی ایران بود.
- ۲) «دری» نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود.
- ۳) ادبیات فارسی دری هم به مفهوم واقعی خود، تقریباً هم‌زمان با دولت طاهریان پدید آمد.
- ۴) «دری» زبان درباری سامانیان، زبان محاوره و مکاتبه مقامات دولتی بوده است.

(دشوار - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۱

منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

جمع‌بندی سریع

فارسی دری

- تحول تازه زبان فارسی ← نخستین ضرورت زبان فارسی نو در برابر نفوذ عربی
- زمان: پس از ورود اسلام به ایران
- خط: الفبای عربی
- دلیل نام‌گذاری: دری از درباری ← دربار سامانی
- کاربرد: زبان محاوره و مکاتبه مقامات دولتی
- محل رواج: مشرق و شمال شرق ← سپس سرتاسر ایران
- زمان پیدایش ادبیات: هم‌زمان با دولت طاهریان

گروه آموزشی ماز

۱۹- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) آثار برجای مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.
- ۲) از ویژگی‌های شعر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم می‌توان به آوردن تشبیهات گوناگون و به کارگیری انواع توصیف اشاره کرد.
- ۳) در عهد سامانی، نثر پارسی برخلاف شعر، رواج یافت و رونق گرفت و کتاب‌هایی در موضوع‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد.
- ۴) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد و بسیاری از دانشمندی که در این شهر می‌زیستند، آثار ارزنده‌ای به پارسی و عربی، در قلمرو فرهنگ اسلامی پدید آوردند.

پاسخ: گزینه ۳ (آسان - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی - ۱۰۰۴)

در عهد سامانی، نثر هم **مانند** شعر پارسی، رواج یافت و رونق گرفت و کتاب‌هایی در موضوع‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد.

گروه آموزشی ماز

۲۰- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند خطا دیده می‌شود؟

«در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون غربی، وارد فارسی دری می‌شود. در آغاز این دوره، هنوز بیشتر دانشمندان ایرانی به ضرورت، آثار خود را به فارسی می‌نویسند تا بتوانند در سرتاسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند. شاعران این عصر، بیشتر به واقعیت درونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر رفت.»

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

پاسخ: گزینه ۴ (دشوار - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی - ۱۰۰۴)

بررسی موارد نادرست:

۱. بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه **ترجمه متون عربی**، وارد فارسی دری می‌شود.
۲. در آغاز این دوره، هنوز بیشتر دانشمندان ایرانی به ضرورت، آثار خود را به **عربی** می‌نویسند.
۳. شاعران این عصر، بیشتر به **واقعیت بیرونی** نظر داشتند.
۴. مفاهیم ذهنی شاعران این عصر از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی **فراتر نمی‌رفت**.

گروه آموزشی ماز

۲۱- به ترتیب «آغازگر دوره طلایی تاریخ ایران» کدام شخص بود و کدام گزینه در ارتباط با امیران سامانی درست است؟

- ۱) محمد بن زکریای رازی - شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در دوره امرای سامانی به پختگی و کمال رسید.
- ۲) ابوریحان بیرونی - امیران سامانی بر ضرورت تألیف به زبان فارسی و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی تأکید داشتند.
- ۳) ابوریحان بیرونی - شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در دوره امرای سامانی به پختگی و کمال رسید.
- ۴) محمد بن زکریای رازی - امیران سامانی بر ضرورت تألیف به زبان فارسی و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی تأکید داشتند.

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی - ۱۰۰۴)

قرن چهارم، دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون محمد بن زکریای رازی آغاز شد و با شاعر بی‌نظیری مانند فردوسی ادامه یافت.

امرای سامانی با تأکید بر ضرورت تألیف به زبان فارسی دری و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی، در برابر خلافت بغداد به هویتی مستقل دست پیدا می‌کنند.

⚠️ دقت داشته باشید که ...

در گزینه «۱» و «۳» امرای «سلجوقی» صحیح است، نه «سامانی». در گزینه‌های «۲» و «۳» نیز، باید به جای ابوریحان بیرونی، محمد بن زکریای رازی ذکر می‌گردید.

گروه آموزشی ماز

۲۲- در مصراع اول همه ابیات سجع مطرف وجود دارد، به جز:

- ۱) گر زنده جانی یابمی من دامنش برتابمی
- ۲) نشود خممار شبنم می جام انفعالم
- ۳) خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان
- ۴) ایا شاهنشاه قاهر چه فقط رحمت است آخر

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط - خط به خط - آرایه‌های ادبی - ۱۰۰۶)

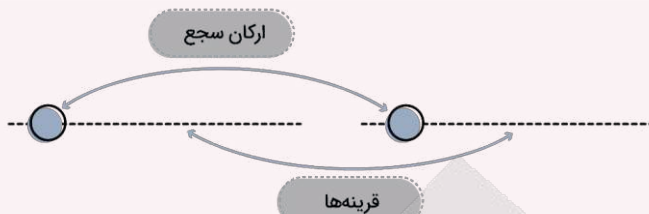
در مصراع اول این بیت، کلمات «قاهر و آخر» سجع متوازی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ «یابمی» و «برتابمی»
- ۲ «شبنم» و «انفعالم»
- ۳ «مرغابیان» و «جان»

یادآوری: سجع

همانگی دو واژه پایانی دو جمله (معمولاً) پی‌درپی (قرینه‌ها) در واج پایانی، وزن یا هر دو.

- انواع سجع
- ۱) مطرف: واج‌های پایانی. **مثال:** آرند، بیازارند
 - ۲) متوازن: وزن (تعداد و کمیت هجاها). **مثال:** عمر، مال
 - ۳) متوازی: هر دو. **مثال:** مال، سال

گروه آموزشی ماز

۲۳- نوع سجع در کدام عبارات با یکدیگر یکسان است؟

الف: سیم و زر در سفر بر محل خطر است یا دزد به یکبار ببرد یا خواجه به تفاریق بخورد.

ب: پسر از لذت نای و نوش این سخن در گوش نیاورد و بر قول من اعتراض کرد.

ج: اما هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده

د: خواجه، مالت سود ندارد؛ اگر مال است، مار است.

۴) «الف» و «ب»

۳) «د» و «الف»

۲) «الف» و «ج»

۱) «ب» و «د»

(دشوار - خط به خط - آرایه‌های ادبی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

الف: واژه‌های سجع: «ببرد و بخورد» ← سجع متوازی

ردیف در سجع!

ارکان سجع لزوماً آخرین واژه هر جمله یا قرینه نیستند. گاهی واژه یکی مانده به آخرند؛ چراکه واژه آخر عیناً تکراری است. به واژه‌های عیناً تکرار شده در پایان هر جمله همچون «ردیف» فکر کنید. حتماً می‌دانید که در بررسی قافیه، ردیف را کنار می‌گذاریم و واژه قبلی را بررسی می‌کنیم. در بررسی سجع، واژه عیناً تکرار شده را کنار می‌گذاریم، و واژه قبلی را بررسی می‌کنیم. به این واژه عیناً تکرار شده می‌توان «ردیف سجع» گفت.

این ردیف غالباً یک فعل است اما لزوماً این‌طور نیست. ممکن است این ردیف در پایان هر دو جمله آمده باشد یا در پایان جمله دوم برای جلوگیری از تکرار حذف شود یا به‌کل در پایان هر دو جمله، به قرینه معنوی حذف شود. حذف افعال به قرینه معنوی معمولاً در فعل‌های اسنادی که تشخیص آن‌ها با توجه به معنا ساده‌تر است، رخ می‌دهد.

ب: واژه‌های سجع: «نیاورد و کرد» ← سجع مطرف

ج: واژه‌های سجع: «زاینده و پاینده» ← سجع متوازی

د: واژه‌های سجع: «مال و مار» ← سجع متوازن

گروه آموزشی ماز

۲۴- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) تیر و کمان را دیدم از دست جوان افتاده و لرزه بر استخوان.

۳) رخت و سلاح و جامه‌ها رها کردیم و جان به سلامت بیاوردیم.

۲) خواهند پرسید که عملت چیست نگویند پدرت کیست.

۴) دانستم که مکان آسایش بسیار است و آرایش و نمایش بی‌شمار.

(آسان - خط به خط - آرایه‌های ادبی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۲

در این گزینه، واژه‌های «چیست و کیست» که در پایان دو جمله آمده‌اند، هم‌وزن‌اند و واج‌های پایانی آن‌ها نیز یکی است؛ بنابراین نوع سجع متوازی است. در حالی که در سایر گزینه‌ها سجع مطرف به‌کاررفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژه‌های سجع: «جوان و استخوان» ← سجع مطرف

۳) واژه‌های سجع: «کردیم و بیاوردیم» ← سجع مطرف

۴) واژه‌های سجع: «بسیار و بی‌شمار» ← سجع مطرف

گروه آموزشی ماز

۲۵- در کدام گزینه واژگان سجع به درستی مشخص نشده‌اند؟

- (۱) تا چند در بوستان نظاره کنید، یکره به گورستان گذاره کنید.
- (۲) چون بر قد این عذرای مزین چنین دیبای ملون یافته آمد، به نام و القاب همایونش مطرز کردم.
- (۳) باری به لطافتش گفتم: دائم که تو را در مودت این منظور علتی و بنای محبت بر زلتی نیست.
- (۴) چون شباهنگ به غروب آهنگ کرد، مشاطه رواج جبین صباح را رنگ کرد.

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط - آرایه‌های ادبی - ۱۰۰۶)

در این عبارت آخرین واژه‌های دو جمله، «آمد» و «کردم» هستند که هیچ‌یک از شرایط سجع را ندارند. (همسانی در واج پایانی یا همسانی در وزن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ واژه‌های سجع: «نظاره و گذاره» ← سجع متوازی
- ۳ واژه‌های سجع: «علتی و زلتی» ← سجع متوازی
- ۴ واژه‌های سجع: «آهنگ و رنگ» ← سجع مطرف

گروه آموزشی ماز

۲۶- تعداد هجاهای کوتاه در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) عقل چو در حسن رخس ره نیافت
- (۲) دو تا می‌شدندی بر تخت اوی
- (۳) عمر به سر برد و کرانش ندید
- (۴) تیغ مکش بر سر مقتول مهر

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط - عروض و قافیه - ۱۰۰۵)

در این گزینه، ۵ هجای کوتاه وجود دارد، اما در سایر گزینه‌ها ۴ هجای کوتاه دیده می‌شود.

دُ اشْ اَبْ اِر اِتْ

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ چْ اِنْ اِر اِنْ
- ۳ بْ اِذْ اِکْ اِنْ
- ۴ مْ اَسْ اِر اِلْ

گروه آموزشی ماز

۲۷- در کدام گزینه، علامت هجاهای بیت زیر به درستی آمده است؟

- «عجب دارند یارانم که دستش را همی‌بوسم»
- (۱) - - U - - U - - U - - U
 - (۲) - - U - - U - - U - - U
 - (۳) - U - - U - - U - - U
- ندیدستند مسکینان سری افتاده در پای»

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - خط به خط - عروض و قافیه - ۱۰۰۵)

عَ	جَبْ	دَا	رَنَ	دَ	یَا	رَا	نَمَ	کَ	دَسَ	تَشَ	رَا	هَ	مِی	بُو	سَمَ
نَ	دِی	دَسَ	تَنَ	دَ	مِیْسَ	کِی	نَانَ	سَ	رِی	أَفَ	تَا	دَ	دَرَ	پَا	یِی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

گروه آموزشی ماز

۲۸- واژگان کدام گزینه به ترتیب با واژگان «ایمان، آرامش، دستیابی، عارفان» هم‌وزن‌اند؟

- (۱) آوا، آیین، دردکشی، حادثه
- (۲) همتا، زورمندی، شیدایی، نازنین
- (۳) آخر، بی‌حاصل، آفتابی، بی‌وفا
- (۴) سودا، مسکینان، غوغایی، آتشین

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - خط به خط - عروض و قافیه - ۱۰۰۵)

ایمان، آخر: (- -) آرامش، بی‌حاصل: (- - -) دستیابی، آفتابی: (- U -) عارفان، بی‌وفا: (- U -)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ آوا: (- -) آیین: (- U -) دردکشی: (- U U -) حادثه: (- U U -)
- ۲ همتا: (- -) زورمندی: (- U -) شیدایی: (- - -) نازنین: (- U -)
- ۴ سودا: (- -) مسکینان: (- - -) غوغایی: (- - -) آتشین: (- U -)

گروه آموزشی ماز

۲۹- «علامت‌های هجایی» کدام مصراع نادرست است؟

(۲) تا برفت از چشم من بیرون نرفت: - U - - - U - - - U - -

(۱) به عمر این آرزو دارم که بینم: - U - - - U - - - U - -

(۴) نه قدرت که با وی نشینم: - U - - U - - U - -

(۳) دل چه بود مخزن اسرار شوق: - U - - U U - - U U - -

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط - عروض و قافیه - ۱۰۰۵)

تا ب ر ف ت ز چ ش م م ن بی رون ن ر ف ت
U - - - U - - - U - - - U - - - U - - - U - - -

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ ب ع م رین آ ر زو دا ر م ک بی ن م
- U - - - U - - - U - - - U - - - U - - -

۳ د ل چ ب و د م خ ز ن آ س را ر شوق
- U - - - U - - - U - - - U - - - U - - -

۴ ن ق د ر ت ک با وی ن شی ن م
- U - - - U - - - U - - - U - - - U - - -

رفع ابهام

از همین الان به خاطر بسپارید که هجای پایان مصراع (و نیم‌مصراع که هنوز با آن آشنا نشده‌اید) همیشه و همواره بلند به حساب می‌آید؛ چه در اصل کوتاه باشد، چه کشیده.

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است

۳۰- در کدام گزینه هنگام خواندن بیت می‌توان واژه‌ای را هم با همزه و هم بدون آن تلفظ کرد؟

با نوش‌لبان از سر سیری نتوان بود
حال من از اقبال تو فرخنده شود
که این زرق و شید است و آن مکر و فن
از آن سنگدل دست گیرد به سیم

(۱) در کوی بتان جز به فقیری نتوان بود
(۲) نامت شنوم دل ز فرح زنده شود
(۳) گره بر سر بند احسان مزن
(۴) در اندیشه‌ام تا کدامم کریم

(دشوار - خط به خط - عروض و قافیه - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۱

جرقه ذهنی

در شرایطی، هم می‌توان واژه را با همزه و هم بدون همزه تلفظ کرد که نون ساکن بعد از مصوت بلند، به همزه برسد، یعنی بلافاصله بعد از آن، هجایی با همزه شروع شود.

در گزینه ۱ عبارت «لبان از» را به دو صورت بدون حذف همزه و با حذف همزه می‌توان خواند:

بدون حذف همزه: ل بان از / با حذف همزه: ل با ن ز

گروه آموزشی ماز

مشاوره‌نامه: پاسخگویی به سؤالات قرابت معنایی

برای پاسخگویی درست به سؤالات قرابت معنایی، به مهارت درک و دریافت مفهوم و مضمون ابیات نیاز داریم. این مهارت را تنها با مطالعه و تمرین بسیار می‌توان کسب کرد؛ با این حال، نکات مهمی هست که دانستن آن‌ها این راه را بر شما هموارتر می‌کند.

در ابتدا، با مفاهیمی چون «معنی، مفهوم و مضمون» آشنا شدیم و آن‌ها را از هم تفکیک کردیم. سپس، به **درست‌خوانی به‌عنوان اولین مرحله** در پاسخگویی به سؤالات قرابت معنایی پرداختیم. در آزمون قبلی هم نگاهی به **دستور و نکات آن** به‌عنوان گام سوم داشتیم. در این آزمون با برخی نکات دستوری دیگر آشنا خواهید شد.

مرحله دوم: آشنایی با دستور زبان فارسی (بخش دوم)

• **توجه به ترتیب اجزای جمله:** در دستور زبان معیار، جایگاه طبیعی و عادی اجزای جمله در زبان فارسی به این ترتیب است: «**نهاد + مفعول / متمم / مسند + فعل**». در شعر کهن فارسی، به دلایل مختلفی از جمله قراردادن تأکید بر یک جزء یا محدودیت‌های عروضی، این ترتیب به هم می‌خورد. به هم خوردن این ترتیب منجر به **دشواری در درک معنی** بیت می‌شود.

برای تسهیل این موضوع، به نکته اولی که در آزمون پیشین بررسی کردیم دقت کنید: «**فعل**»! نقطه ثقل جمله فعل است و هسته جمله به‌شمار می‌آید. فعل را در جملات بیابید (و اگر حذف شده است، آن را دریابید) و تلاش کنید **نهاد و دیگر اجزای موردنیاز فعل** را در بیت پیدا و مرتب کنید.

به این بیت دقت کنید: «نه تلخ است صبری که بر یاد اوست / که تلخی شکر باشد از دست دوست». نهاد بعد از فعل آمده است («صبر» نهاد و «تلخ» مسند است). در بیت دیگری، «تو را عشق همچون خودی ز آب و گل / رباید همی صبر و آرام دل»، همان‌طور که می‌بینید اجزای جمله کاملاً به هم ریخته است و درک معنی بیت به مرتب کردن بیت بستگی دارد.

• **توجه به ترکیب‌ها (مسئله «اضافه»):** چه زمانی کسره اضافه میان دو واژه در نظر بگیریم و چه زمانی آن‌ها را گسسته و منفصل از هم بخوانیم؟ این یکی از مهم‌ترین سؤالاتی است که مطمئناً در هنگام مطالعه شعر فارسی به آن برخورد خواهید. متأسفانه هیچ پاسخ سراسری برای این سؤال وجود ندارد. پاسخ این سؤال به عوامل متعددی و در رأس آن‌ها، فعل، بستگی دارد. اگر با ترکیب دانستن دو واژه جمله تولید شده با در نظر گرفتن دیگر اجزا، خصوصاً فعل، معنی درست و سالمی داشت که با شم و شهود ادبی و زبانی شما سازگار بود، آن وقت باید **دو واژه را جزئی از یک ترکیب اضافی یا وصفی** دانست. «چندت کنم حکایت شرح این‌قدر کفایت» در این بیت، باید خواند «چندت کنم حکایت شرح؟ این‌قدر کفایت» یا «چندت کنم حکایت؟ شرح این‌قدر کفایت؟» سؤال خوبی است و به ما اولین قاعده را نشان می‌دهد؛ به وزن شعر فارسی دقت کنید. خوانش اول وزن درستی ندارد و مشخص است که آهنگ آن افتاده و معیوب است. گاهی اوقات (اما نه همیشه) عروض و وزن شعر راهنمای شما در خوانش می‌شود. به این نمونه دقت کنید: «به دوستی که اگر زهر باشد از دست / چنان به ذوق ارادت خورم که حلوا را». آیا باید «ذوق ارادت» را با کسره اضافی بخوانیم؟ به دستور دقت کنید؛ اگر از بخوانید «اگر از دست زهر باشد، [زهر را] چنان به ذوق، ارادت خورم که حلوا را [خورم]» باید به این سؤال پاسخ دهید که اگر مفعول «خورم»، همان «زهر» باشد، پس نقش ارادت چیست؟ «ارادت را خورم»؟ معنای آن چیست؟ روشن است که با «ذوق ارادت» دستور آسیبی نمی‌بیند؛ «زهر» که در این جمله به قرینه لفظی حذف شده، مفعول است و «ذوق ارادت» متمم قیدی است. نتیجه آنکه وقتی با بی‌توجهی مواجه می‌شوید فعلاً با بیت درگیر شوید؛ خوانش‌های مختلف را امتحان کنید و آن را هم براساس معنی و مفهومی که تولید می‌کنند و دستور جمله (خصوصاً با توجه به فعل) بررسی و ارزیابی کنید.

• **توجه به جابه‌جایی ضمیر:** ضمیر واژه‌ای است که به جای اسم یا گروه اسمی می‌نشیند یا به شخصی در عالم خارج اشاره می‌کند. ضمیرها دو دسته‌اند؛ یا به واژه‌های می‌چسبند (متصل) یا مستقلاً به کار می‌روند (منفصل/ناپیوسته).

با این تعریف، بیاید درباره جابه‌جایی ضمیرها صحبت کنیم. ضمیرهای متصل اگر به جای اسم یا گروه اسمی آمده باشند و نقش مضاف‌الیه داشته باشند، جایگاهشان بعد از اسمی است که مضاف به شمار می‌آید («کتاب علی» به شکل «کتابش»). اما گاهی این ضمیر از مضاف خود جدا شده و به اسم دیگری می‌چسبند و این می‌تواند فهم معنی را دشوار کند. چه کنیم؟ نخست، ضمائر متصل را منفصل کنید و سپس ببینید اگر میان اسم و ضمیر کسره بگذارید، نتیجه چه معنایی تولید خواهد کرد. اگر نسبت دادن آن ضمیر به آن اسم اصلاً منطقی نبود، پس آن ضمیر متعلق به اسم دیگری است و باید بیت را بررسی کنیم تا واژه اصلی را پیدا کنیم. گاهی اوقات، ضمائر نقش دستوری مفعول یا متمم دارند و جایگاه اصلی آن، بعد از فعل است (من به تو نگفتم؟ < من نگفتمت؟ < منت نگفتم؟) ولی معمولاً در شعر فارسی در جایگاه اصلی خود قرار ندارد و به یکی از اسم‌های می‌چسبند (مثل همین «منت نگفتم»). به این دقت کنید: «من از تو روی نیچم گرم بیازاری / که خوش بود ز عزیزان، تحمل خواری». ضمیر «م» متصل به «گر»، نقش مفعول دارد (بیازاری: چه چیزی/کسی را بیازاری؟ مرا).

در آزمون بعدی، نگاهی به دستور تاریخی خواهیم داشت.

بررسی موضوعی: ابیات و مضامین مهم آزمون مرحله هفتم

که عشق آسان نمود اول، ولی افتاد مشکل‌ها

• الا یا ایها الساقی ادر کاساً و ناولها

مفهوم: آسان‌نمایی عشق در ابتدا

نکته و رمزگشایی: کلمات و مفهوم بیت روشن و آشناست. اما به بهانه حضور این بیت در بودجه آزمون مرحله هفتم، مفهوم «آسان‌نمایی عشق در ابتدا» را کمی بررسی کنیم. برای آنکه بیرون گود ایستاده و به درون نگاه می‌کنند، عاشقی آسان و سهل به نظر می‌رسد اما وقتی فرد واقعاً به مقام عاشقی برسد، تازه درمی‌یابد که این راه به سادگی‌ای که فکر می‌کرده نبود. دوگانه امر آسان و ساده در ساختن این مضمون زیاد به کار می‌رود. به نمونه‌های زیر دقت کنید:

• مبین به سبب زرخدان که چاه در راه است / کجا همی‌روی ای دل بدین شتاب کجا؟

(چاه و سبب زرخدان، هر دو فرورفته و گودال‌مانند؛ یکی آسان‌نما و دیگری حقیقت دشوار)

• غلط کردم که این طوفان به صد گوهر نمی‌ارزد

• سز عشق نهفتنی است، نه گفتنی. و بساط مهر، بیمودنی است نه نمودنی.

مفهوم: عشق حقیقی قابل اشتراک و نمایش نیست.

• صیاد بی‌روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد.

مفهوم: تأکید بر قضا و قدر

نکته و رمزگشایی: نویسنده برای رساندن این مفهوم از تصویر ماهی در آب استفاده می‌کند؛ بدون آن‌که قسمتش شده باشد، ماهی‌ای نصیب شکارچی نمی‌شود و بدون آنکه اجل و مرگش فرارسیده باشد، ماهی‌ای نمی‌میرد. جای ماهی ممکن است هر تصویر دیگری ببینید که مضمون مشابهی را بیان می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۳۱- مفهوم کدام گزینه با بیت «اگر هوشمندی به معنی گرای / که معنی بماند نه صورت به جای» متناسب نیست؟

- ۱) چون که به معنی رسی صورت رحمان تویی
- ۲) زان که صورت را همه گنج معانی یافتیم
- ۳) که در ویرانی صورت بیایی گنج معنی را
- ۴) مرد کو صورت پرست آمد بود معنی گذار

- ۱) از ره صورت تو را آدم خاکی است نام
- ۲) اهل معنی از چه رو انکار صورت کرده‌اند
- ۳) مکن چون طالب دنیا جهان صورت آبادان
- ۴) هر که در بند صور ماند به معنی کی رسد

(متوسط - مفهومی - قرابت معنایی - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۲

مفهوم این بیت برخلاف صورت سؤال و سایر گزینه‌ها که «صورت را انکار و بر معنی تأکید می‌کنند»، «تأیید صورت» است و می‌گوید: معنی گرایان چرا صورت را انکار می‌کنند؟ درحالی‌که تمامی معناها در صورت نهفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ای انسان! تو از لحاظ ظاهری، کالبدی خاکی و از نظر باطن، جلوه‌ای از خداوند هستی!

۳) مانند دنیاخواهان، به دنبال صورت نباش؛ زیرا در اثر خراب کردن صورت، به گنج معنی دست پیدا می‌کنی.

۴) کسی که در قید و بند ظاهر باشد، از معنی غافل می‌شود و آن را رها می‌کند.

۳۲- کدام گزینه با بیت «من از اینجا به ملامت نرم / که من اینجا به امیدی گروم» تناسب مفهومی ندارد؟

عاشق نرود از سر کویست به ملامت	۱) هرچند ملامت بکند عقل ز عشقت
جان سپر کردند مردان ناوک دلدوز را	۲) گر من از سنگ ملامت روی برپیچم زخم
هیچ کس از جزع و گریه ملامت نکند	۳) مکن از گریه مرا منع که دلسوخته را
سوزنی نیست ملامت که که بدوزد نظرم	۴) رشته‌ای نیست نصیحت که ببندد پایم

(متوسط - مفهومی - قرابت معنایی - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۳

این گزینه برخلاف صورت سؤال و سایر گزینه‌ها که سخن از «بی تأثیر بودن ملامت در عاشق» است، عاشق به دیگران می‌گوید که گریه‌های مرا سرزنش نکنید؛ زیرا هیچ کس عاشق را به خاطر گریه و زاری، سرزنش نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) هر اندازه که عقل، عاشق را سرزنش کند، اما او کوچهٔ معشوق را رها نمی‌کند!
- ۲) اگر من به خاطر ملامت دیگران از عشق روی برگردانم مرد نیستم. مردان در برابر تیرهای کشندهٔ ملامت سینه سپر کردند.
- ۴) توصیه و پندهای دیگران، توانایی بستن پاهای مرا ندارد! و سرزنش آن‌ها هم سوزنی نیست که بتواند چشم مرا از دیدن معشوق ببندد!

گروه آموزشی ماز

۳۳- مفهوم کدام گزینه با عبارت «پادشاهی او راست زبنده، خدایی او راست درخورنده» تناسب دارد؟

کسی را جز از بندگی کار نیست	۱) به یزدان سزد ملک و مهتر یکیست
تو را به رحمت خود پادشاه عالم کرد	۲) خدای خواست که بر عالمی ببخشاید
بندگی کن که پادشاه گداست	۳) پادشاهی چو بندگی خداست
بر ملک وجود پادشاهی دارد	۴) درویش که اخلاق الهی دارد

(متوسط - مفهومی - قرابت معنایی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۱

در گزینهٔ «۱» همانند صورت سؤال، سخن از «سزاواری خداوند بر پادشاهی» است و در این بیت نیز فردوسی می‌گوید: پادشاهی جهان، شایستهٔ خداوند یکتاست و بندگی کسی به جز او، سزاوار نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) خدا خواست که بر مردم دنیا بخشش کند؛ به همین دلیل، تو را به خاطر لطف و مهربانی خود به پادشاهی برگزید.
- ۳) وقتی اطاعت از خدا همان پادشاهی است، پس او را بندگی کن تا از این گدایی به پادشاهی برسی.
- ۴) درویشی که رفتارش مطابق خواست خداست، پادشاه همه دنیا است.

گروه آموزشی ماز

۳۴- بیت «الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی‌دیدار تو درد و داغ است» با کدام گزینه تناسب مفهومی ندارد؟

گر برانند ز در آن حور پر یزاد مرا	۱) من نه آنم که ز کویش به جفا برگردم
با خیال تو اگر با دگری پردازم	۲) صحبت حور نجویم که بود عین قصور
که سر کوی تو از کون و مکان ما را بس	۳) از در خویش خدایا به بهشتم مفرست
جمال حور نجویم دوان به سوی تو باشم	۴) حدیث روضه نگویم گل بهشت نبویم

(متوسط - مفهومی - قرابت معنایی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۱

این بیت می‌گوید: اگر آن معشوق که مانند حور و پری است، با جفاکاری، مرا از خود براند، باز هم درگاه او را ترک نخواهم کرد. پیام اصلی در سایر ابیات این است که عارف به نعمت‌های بهشتی توجهی ندارد و فقط خداوند برای او اهمیت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) هم‌نشینی با حوران بهشتی را نمی‌خواهم؛ زیرا اگر به جز خیال تو به کس دیگری مشغول شوم، کوتاهی کرده‌ام.
- ۳) مرا از نزد خودت به بهشت مفرست؛ زیرا سر کوی تو بودن از هر چیزی برای ما بهتر است.
- ۴) به حور و نعمت‌های بهشتی هیچ توجهی ندارم. ای خدا من در هر حال فقط به سوی تو در حرکت هستم.

گروه آموزشی ماز

۳۵- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

الف: ای سرو پای‌بسته به آزادگی مناز	۱) «ب» - «ج»
ب: به سرو گفتند چرا میوه‌ای نمی‌آری	۲) «الف» - «د»
ج: سرو سرافراز من سایه ز من برمگیر	۳) «الف» - «ب»
د: عجب نیست از گل که خندد به سروی	۴) «ج» - «د»

آزاده من که از همه عالم بریده‌ام
بگفت آزادگان جهان تهی‌دست‌اند
ماه جهان تاب من چهره ز من برمتاب
که در این چمن پای در گل نشیند

(۱) «ب» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ج» - «د»

در ادبیات فارسی سرو معمولاً نماد آزادی و وارستگی است، اما بعضی از شعرای ظریف‌اندیش نگاهی متفاوت به سرو داشته‌اند و صفت آزادی را چندان مناسب سرو ندیدند چرا که سرو ریشه‌های بسیار عمیقی دارد و انگار به زمین چنگ زده‌است. در ابیات «الف» و «د» دقیقاً این مفهوم تکرار شده است.

«الف»: ای سرو که ادعای آزادی می‌کنی! تو آزاده نیستی که به زمین چنگ زده‌ای و ریشه محکم نموده‌ای. آزاده من هستم که هیچ علاقه‌ای به جهان ندارم و هر لحظه حاضرم آن را ترک کنم.

«د»: اگر گلی به سرو بخندد و او را مورد تمسخر قرار دهد چیز عجیبی نیست؛ زیرا سرو برعکس ادعایی که دارد در زمین فرورفته است حال آن‌که گل به وزش بادی از جا کنده می‌شود و جهان را ترک می‌کند.

بررسی سایر موارد:

«ب»: به سرو گفتند چرا میوه‌ای نداری یا نمی‌آوری؟ گفت آزادگان جهان تهی دست هستند.

«ج»: ای معشوق بلندبالای من سایهات (مهرت) را از من دریغ مکن و ای ماه جهان تاب من، از من رو برمگردان.

گروه آموزشی ماز

علوم اجتماعی

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۵۷- کدام گزینه موارد ۱ تا ۳ جدول روبه‌رو را به ترتیب و به درستی کامل می‌کند؟

ارزش اجتماعی	ابزار قدرت	منابع قدرت
قدرت	تنبیهی(۱).....
ثروت(۲)....	مالکیت
.....(۳)...	اقناعی	سازمان

- ۱) تشویقی - دانش - شخصیت
- ۲) دانش - شخصیت - تشویقی
- ۳) شخصیت - دانش - تشویقی
- ۴) شخصیت - تشویقی - دانش ✓

(مرحله ۱۵ آزمون‌های سالیانه - جامعه‌شناسی)

۵۶- در جایگاه‌های «الف»، «ب» و «ج» به ترتیب کدام مورد قرار می‌گیرد؟

ارزش‌های اجتماعی	ابزار اعمال قدرت	منابع یا عوامل قدرت
اجتماعی	قدرت	قدرت
«ج»	تنبیهی	شخصیت
ثروت	«الف»	مالکیت
«ب»	اقناعی	سازمان

- ۱) تشویقی - ثروت - دانش
- ۲) اقناعی - ثروت - قدرت
- ۳) تنبیهی - دانش - ثروت
- ۴) تشویقی - دانش - قدرت ✓

(کنکور تیر ۱۴۰۳ - جامعه‌شناسی)

برای مشاهده
همه مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

۳۶- به ترتیب، با توجه به موارد زیر، کدام گزینه اشاره‌ی درستی به نگاه خطی به تاریخ بشر دارد؟

الف: هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن متناسب با خود را به وجود می‌آورد.

ب: همه‌ی جوامع مسیر یکسانی را طی می‌کنند.

ج: جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

د: جوامع مکانیکی این نوع نگاه را دارند.

ه: جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند مثال‌هایی از این نوع نگاه به تاریخ بشر است.

و: آگوست کنت، اسپنسر و مارکس نگاه خطی به تاریخ بشر دارند.

۱) «ب» - «ج» - «د» - «و» ۲) «الف» - «ب» - «ج» - «ه» ۳) «ج» - «د» - «ه» - «و» ۴) «ب» - «د» - «ه» - «و»

(متوسط - جهان‌های اجتماعی - مفهومی - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۱

دیدگاه تک‌خطی:

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه‌ی جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند (ب)؛ یعنی همه‌ی آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه‌ی جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند. (ج)

آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند (و) دورکیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی (د) و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد. در جوامع مکانیکی تقسیم‌کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است مانند تقسیم‌کار سنی و جنسی، ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم‌کار گسترده وجود دارد.

جهان‌های اجتماعی در عرض هم

عده‌ای از اندیشمندان اجتماعی معتقدند که جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

گروه آموزشی ماز

۳۷- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام گروه از اندیشمندان اجتماعی اشاره دارد؟

- مطالعه‌ی جوامع ساده و ابتدایی

- انتقاد به خودمداری فرهنگ غرب

- جوامع ابتدایی را متعلق به گذشته‌ی بشر دانستن

- مواجهه با فرهنگ‌های غیرغربی

۲) مردم‌شناسان - جامعه‌شناسان - مردم‌شناسان - جامعه‌شناسان

۱) مردم‌شناسان - مردم‌شناسان - جامعه‌شناسان - مردم‌شناسان

۴) جامعه‌شناسان - جامعه‌شناسان - مردم‌شناسان - جامعه‌شناسان

۳) جامعه‌شناسان - مردم‌شناسان - جامعه‌شناسان - مردم‌شناسان

(متوسط - جهان‌های اجتماعی - خط به خط - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۱

در جهان غرب، نوعی تقسیم‌کار میان جامعه‌شناسان و مردم‌شناسان شکل گرفته بود. وظیفه‌ی جامعه‌شناسی، مطالعه‌ی جوامع صنعتی و شهری پیشرفته (جوامع غربی) بود و مردم‌شناسی به مطالعه‌ی جوامع ساده و ابتدایی می‌پرداخت. جامعه‌شناسان غربی، جوامع ابتدایی را متعلق به گذشته‌ی بشر می‌پنداشتند که در دوران کودکی یعنی مراحل اولیه‌ی رشد خود باقی‌مانده‌اند (جوامع غیرغربی). وقتی مردم‌شناسان بنا به وظیفه‌ی حرفه‌ای خود، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آنها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند. از این‌رو، یکی از مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده‌ی آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

نکته

اندیشمندان
اجتماعی

=

جامعه
شناسان

+

مردم
شناسان

اگر ما فقط جهانی را ببینیم که در آن متولد شده‌ایم، شاید گمان کنیم که جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد ولی هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

گروه آموزشی ماز

۳۸- به ترتیب، در کدام گزینه، به روند موارد زیر به درستی اشاره شده است؟

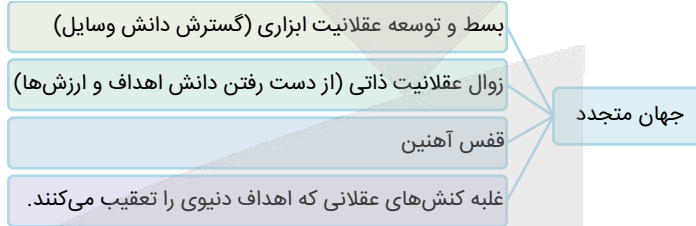
- الف: از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها
 ب: رو به ضعف رفتن دیگر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های اخلاقی و عاطفی
 ج: قفس آهنین
 د: رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا
 هـ: گرفته شدن فرصت‌هایی از نظام اجتماعی پیچیده خودساخته از انسان

- ۱) «الف» ← «ج» ← «د» ← «ب» ← «ه»
 ۲) «د» ← «ب» ← «ج» ← «ه» ← «الف»
 ۳) «ج» ← «د» ← «ه» ← «الف» ← «ب»
 ۴) «ب» ← «د» ← «ج» ← «الف» ← «ه»

(دشوار - جهان متجدد - مفهومی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۲

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا (د)، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند (ب). این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین (ج)، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد (ه). از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود. (الف)

گروه آموزشی ماز

۳۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب چیست؟

- جهان اجتماعی جدید چه پیامدی دارد؟
 - تأثیر رویکرد دنیاگریز بر جهان اجتماعی چیست؟
 - ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند چیست؟

- ۱) برداشته شدن الزام‌ها و شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - فراهم شدن فرصت شکوفایی فطرت انسان - در نظر گرفتن فرصت‌ها و محدودیت‌ها
 ۲) شکل‌گیری الزام‌های جدید مؤثر بر فعالیت اجتماعی اعضا - استفاده نکردن از توانمندی آدمی برای آبادی این جهان - پیدایش آگاهی و اراده‌ای نوین
 ۳) تداوم پیامدهای الزامی - نادیده گرفتن استعدادها و معنوی انسان - در نظر گرفتن فرصت‌ها و محدودیت‌ها
 ۴) شکل‌گیری الزام‌های جدید مؤثر بر فعالیت اجتماعی اعضا - بی‌توجهی به نیازهای مادی و دنیوی انسان - فعال بودن ما به عنوان کنشگر

(متوسط - اراده فرصت و محدودیت جهان اجتماعی - مفهومی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

- با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.
 - برخی جهان‌های اجتماعی نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجه‌اند و با رویکرد دنیاگریز خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.
 - ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.
 در آخرین قسمت گزینه «۴» اشاره به اراده و آگاهی نوین نشده است؛ بنابراین نادرست است.

هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

گروه آموزشی ماز

۴۰- به ترتیب، نتایج هریک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

- عمل کردن مردم یک جامعه مطابق با آرمان‌های خود
- محدود نشدن علم به معنای علم تجربی در علوم اجتماعی
- ایمان آوردن جامعه به عقاید و ارزش‌های حقیقی
- از دست رفتن ایمان جامعه نسبت به حقایق

- (۱) تبدیل آرمان‌ها به واقعیت - توانمندی در داوری دربارهٔ حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی - ورود آن‌ها به قلمرو آرمانی جامعه - چرخش حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی
- (۲) تبدیل آرمان‌ها به واقعیت - تعیین نشدن حق و باطل بودن عقاید و ارزش‌ها بر اساس نگاه مردم - ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جامعه - گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل
- (۳) کاهش فاصلهٔ میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه - تعیین نشدن حق و باطل بودن عقاید و ارزش‌ها بر اساس نگاه مردم - ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جامعه - چرخش حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی
- (۴) کاهش فاصلهٔ میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه - توانمندی در داوری دربارهٔ حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی - ورود آن‌ها به قلمرو آرمانی جامعه - گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - حق و باطل - مفهومی - ۱۰۰۷)

بررسی موارد:

- اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصلهٔ میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعهٔ خود را کاهش می‌دهند.
- علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند دربارهٔ حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.
- جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز بر اساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.
- اگر جوامع حقایق را نشناسند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند.

نکته

حقایق هر چند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند. یعنی برای جهان اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود.

گروه آموزشی ماز

۴۱- به ترتیب، پاسخ صحیح هر یک از موارد زیر، کدام گزینه است؟

- دو ویژگی اصلی قلمرو آرمانی جهان اجتماعی در کدام گزینه آمده است؟
- منظور از نظام معیار جهان اجتماعی چیست؟

- (۱) مردم یک جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند و ممکن است برخی از آن‌ها را در عمل نادیده بگیرند - قلمرو واقعی جهان اجتماعی
- (۲) مردم یک جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند و ارزش‌هایی است که وارد حیطةٔ عمل مردم شده است - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی
- (۳) مردم یک جامعه از آن‌ها جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند - قلمرو واقعی جهان اجتماعی
- (۴) مردم یک جامعه از آن‌ها جانب‌داری می‌کنند و ممکن است برخی از آن‌ها را در عمل نادیده بگیرند - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

پاسخ: گزینه ۴

(آسان - قلمرو واقعی و آرمانی - خط به خط - ۱۰۰۷)

بررسی موارد:

- آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند. ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد و ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد.

نکته

قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند اما اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند عمل نکنند، قلمرو واقعی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد.

گروه آموزشی ماز

۴۲- کدام یک از گزینه‌های زیر به تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی اشاره دارد؟

- ۱) نحوه برخورد انسان‌ها با طبیعت بر میزان سالم ماندن یا صدمه دیدن آن اثرگذار است.
- ۲) در هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود.
- ۳) بسیاری از شایستگی‌های انسان‌ها، آینده جهان اجتماعی آن‌ها را تغییر می‌دهد.
- ۴) انسان‌های امیدوار، عموماً در جوامعی که میزان تلاش افراد را بیش از نتایج کارشان مدنظر قرار می‌دهند، تربیت می‌شوند.

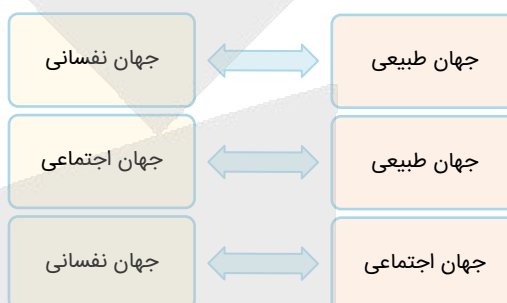
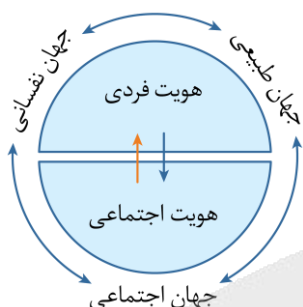
پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - هویت فردی و اجتماعی - مفهومی - ۱۰۰۸)

گزینه «۲» اشاره دارد بر تأثیر نیت و اراده که از ویژگی‌های جهان نفسانی محسوب می‌شود، بر بدن انسان که از مصادیق جهان طبیعی است و در نتیجه به تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) اشاره به اثرگذاری جهان اجتماعی بر جهان طبیعی دارد.
- ۳) به اثرگذاری جهان نفسانی بر جهان اجتماعی اشاره دارد.
- ۴) اثرگذاری جهان اجتماعی بر جهان نفسانی را مدنظر قرار داده است.

گروه آموزشی ماز

۴۳- به ترتیب، پاسخ صحیح هریک از موارد زیر کدام است؟

- راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی کدام مفهوم است؟
- وجود نظریات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟

- ۱) ارزش اجتماعی - اینکه امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
- ۲) هنجار اجتماعی - اینکه امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
- ۳) ارزش اجتماعی - اینکه ما درباره ویژگی‌هایی از خود که به آن واقف نیستیم، نیز تأمل می‌کنیم.
- ۴) هنجار اجتماعی - اینکه ما درباره ویژگی‌هایی از خود که به آن واقف نیستیم، نیز تأمل می‌کنیم.

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - خودآگاهی و ناخودآگاهی - ترکیبی - ۱۰۰۸)

بررسی موارد:

- ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند.
- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

مردمی که در یک جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، اهداف و ارزش‌های مشترکی دارند. وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند.

گروه آموزشی ماز

۴۴- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- نظم و همکاری میان اعضای موجود زنده، یکسان نیست.
- جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آنها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.
- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو هنجارهای آن ارزیابی کرد.
- هویت با نوعی احساس مثبت یا منفی همراه است.

- ۱) ص - غ - ص - غ ۲) غ - غ - ص - ص ۳) غ - ص - غ - ص ۴) ص - ص - غ - غ

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - مقدمه هویت - ترکیبی - ۱۰۰۸)

بررسی سایر موارد:

- نظم و همکاری میان اعضای موجود زنده، یکسان است.

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند.

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است

۴۵- کدام عبارت در ارتباط با ویژگی‌های جهان متجدد از نظر ماکس وبر درست است؟

- ۱) در این جهان، علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد - این جهان فقط علمی را که با روش‌های فراتجربی به دست می‌آیند، علم می‌شناسد.
- ۲) در این جهان کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم انسانی تعقیب می‌کنند، رواج می‌یابند - این جهان، علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند را علم می‌شناسد.
- ۳) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی تنگ می‌کند - جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.
- ۴) انسان‌ها در این جهان اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند که همه ابعاد وجودی آن‌ها را احاطه کرده است - در این جهان، آدمیان برای رسیدن به اهداف خود از علوم انسانی استفاده می‌کنند.

پاسخ: گزینه ۳

(آسان - جهان متجدد - خط به خط - ۱۰۰۶)

پرسی‌گزینه‌ها:

- ۱ درست - نادرست (جهان متجدد علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌شناسد.)
- ۲ نادرست (کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، رواج می‌یابند) - درست
- ۳ درست - درست
- ۴ درست - نادرست (در این جهان، آدمیان برای رسیدن به اهداف خود از علوم تجربی استفاده می‌کنند.)

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌هایی فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره این پدیده‌ها، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

گروه آموزشی ماز

زیبان عربی

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۷۳- «مرد پشیمان شد و دست فرزندش را گرفت و او را بوسید!»:

- (۱) نَدَمَ الرَّجُلِ و أَخَذَ يَدَ وَلَدِهِ و قَبَّلَهُ!
(۲) الرَّجُلِ نَادِمًا و أَخَذَ يَدَ طِفْلِهِ و قَبَّلَهُ!
(۳) كَانِ الرَّجُلِ نَادِمًا وَاتَّخَذَ يَدَ وَلَدِهِ و قَبَّلَهُ!
(۴) الرَّجُلِ نَدَمًا وَاتَّخَذَ يَدَ طِفْلِهِ و قَبَّلَهُ!
(مرحله ۱۸ آزمون‌های سالیانه - زبان عربی)

۸۸- «آن مرد پشیمان شد و دست دختر خود را گرفت و آن را بوسید و او را نزد خود نشانده!»:

- (۱) ندم الرجل و أخذ يد بنته و قبّلها و أجلسها عنده! ✓
(۲) أخذ ذلك الرجل يندم و يأخذ يد بنته و يقبله ثم أجلسها!
(۳) ندم ذلك الرجل و أخذ بيد بنته و قبّله و أجلسه قريبًا منها!
(۴) أخذ الرجل يندم و يأخذ يد بنته و يقبلها و ثمّ أجلسها عنده!
(کنکور تیر ۱۴۰۳ - زبان عربی)

برای مشاهده
همه مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

عَبِّنِ الْأَنْسَبَ لِلجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٤٦ - ٥٢)

٤٦- ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾:

- ١) الله سرپرست کسانی است که ایمان آورده باشند، آن‌ها را از تاریکی به سوی روشنایی بیرون می‌آورد!
- ٢) خداوند ولی کسانی است که ایمان آورده‌اند، آنان را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج می‌سازد!
- ٣) خدا ولی کسانی است که ایمان بیاورند، آن‌ها را از تاریکی به سمت نور بیرون می‌آورد!
- ٤) خدا ولی کسانی است که ایمان آوردند، آنان از تاریکی‌ها به سمت روشنایی خارج می‌شوند!

(آسان - خط به خط - ترجمه - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

«آمنوا»: ایمان آوردند، ایمان آورده‌اند «ماضی است، نه مضارع» ← رد گزینه ۳، ضمناً به شکل «ماضی التزامی» ترجمه نمی‌شود ← رد گزینه ۱

توجه!

فعل «ماضی ساده» می‌تواند به شکل «ماضی نقلی» نیز ترجمه شود.
مثال: كَتَبَ الْمُعَلِّمُ مَقَالَةً: معلّم مقاله‌ای نوشت (نوشته است).

با توجه به نکته فوق، فعل «آمنوا» علاوه بر ماضی ساده (ایمان آوردند) به شکل ماضی نقلی (ایمان آورده‌اند) نیز قابل ترجمه است.
«يُخْرِجُهُم»: آنان (آن‌ها) را خارج می‌سازد (بیرون می‌آورد) ← در گزینه ٤) به درستی ترجمه نشده.

شماره	ماضی	مضارع	نوع فعل
١	«خَرَجَ: خارج شد»	«يَخْرُجُ: خارج می‌شود»	ثلاثی مجرد
٢	«أَخْرَجَ: خارج کرد»	«يُخْرِجُ: خارج می‌کند»	ثلاثی مزید (باب «إفعال»)

«الظُّلُمَاتِ: تاریکی‌ها» جمع است، نه مفرد ← رد گزینه‌های ١ و ٣

مشاوره

حتماً می‌دونید اولین تست درس عربی در کنکور همیشه یکی از آیات قرآن موجود در کتاب درسی هست؛ به خاطر همین، ما هم برای **مطابقت و همگام بودن** هر چه بیشتر با مسیر تست‌های کنکور، اولین تست آزمون‌های ماز رو با **یک آیه از قرآن** شروع می‌کنیم و تلاشمون بر این هست که نکات ترجمه‌ای مختلف آیه انتخابی رو در قالب تست مطرح کنیم و در قسمت پاسخ‌نامه به صورت کامل براتون بررسی کنیم و توضیح بدیم؛ بنابراین، پیشنهاد می‌کنیم قبل از هر آزمون، آیات مربوط به بودجه‌بندی اون آزمون رو با دقت بخونید و نکات ترجمه‌ای اون رو بررسی کنید.

گروه آموزشی ماز

٤٧- «حَاوَلُ الْعُلَمَاءُ مَعْرِفَةَ أَسْرَارِ إِجَادِ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ العَجِيبَةِ الَّتِي حَدَّثَتْ فِي الْأَسْبُوعِ الْمَاضِي وَ حَيَّرَتْ جَمِيعَ النَّاسِ!»: دانشمندان ...

- ١) تلاش کردند رازهای ایجاد این پدیده عجیب که در هفته گذشته اتفاق افتاد و تمام مردم را حیرت‌زده کرد، بشناسند!
- ٢) تلاش کردند راز به وجود آمدن این پدیده عجیب که در هفته گذشته رخ داد و همه مردم را حیرت‌زده کرد، بشناسند!
- ٣) تلاش کرده‌اند رازهای به وجود آمدن این پدیده عجیب که در هفته گذشته اتفاق افتاد و مردم همگی را حیرت‌زده کرد، بشناسند!
- ٤) تلاششان این بود که راز ایجاد این پدیده عجیب که در هفته گذشته رخ داد و تمام مردم را حیرت‌زده کرده بود، بشناسند!

(آسان - خط به خط - ترجمه - ۱۰۰۳)

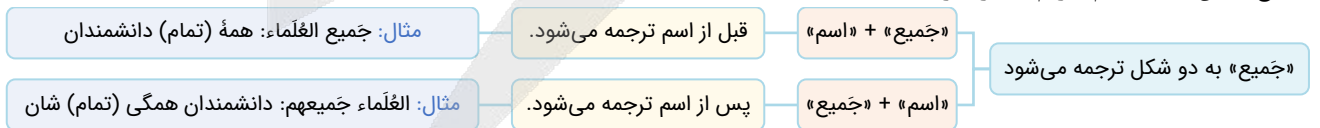
پاسخ: گزینه ١

بررسی گزینه‌ها:

«حَاوَلُ»: تلاش کردند، تلاش کرده‌اند «فعل است نه اسم» ← رد گزینه ٤

«أَسْرَارُ»: رازها» جمع است نه مفرد ← رد گزینه‌های ٢ و ٤

«جَمِيعَ النَّاسِ»: همه (تمام) مردم» ← رد گزینه ٣

سوتی نده!

بعضی وقت‌ها در تست‌های ترجمه مثل همین تست، ممکنه ترجمه بخشی از عبارت جلوی خودش بیاد؛ پس خوب حواستو جمع کن تا وقتتو الکی توی گزینه‌ها تلف نکنی!

شاید باورت نشه ولی بعضی از بچه‌ها چنین مواقعی بدون اینکه به این موضوع دقت کنن، چند ثانیه فقط دنبال این می‌گردن که ترجمه فلان کلمه چرا توی گزینه‌ها نیومده؟ نکنه تست غلطه؟! اصلاً ولش کن این تست رو نمی‌زنم! /:

گروه آموزشی ماز

۴۸- «اعلم أنَّ عملاء العدو يُحاولونَ إيجادَ التفرقة بين الأديان المختلفة في المُجتمع دائماً بنشر الأكاذيب الكثيرة فعلينا أن لا نسمح لهم للحصول على أهدافهم!»:

(۱) بدان که مزدوران دشمن همیشه تلاش می کنند با انتشار دروغ های بسیار میان دین های مختلف در جامعه مان تفرقه ایجاد کنند؛ پس برماست که به آنان اجازه دست یابی به هدف هایشان را ندهیم!

(۲) بدان که مزدوران دشمن همواره تلاش می کنند با انتشار دروغ های بسیار بین دین های مختلف در جامعه تفرقه ایجاد کنند؛ پس ما نباید به آنها اجازه دست یابی به هدف هایشان را بدهیم!

(۳) می دانم که دشمنان مزدور همیشه تلاش می کنند با انتشار دروغ های بسیار میان دین های مختلف در جامعه تفرقه ایجاد کنند؛ پس برماست که به آنان اجازه دست یابی به هدف هایشان را ندهیم!

(۴) می دانم که مزدوران دشمن تلاش می کنند با انتشار دروغ های بسیار بین دین های مختلف در جامعه مان تفرقه ایجاد کنند؛ پس ما نباید به آنها اجازه دست یابی به هدف هایشان را بدهیم!

(متوسط - ترکیبی - ترجمه - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه ها:

«اعلم: بدان» فعل امر است نه مضارع ← رد گزینه های ۳ و ۴

دام تستی

«اعلم: می دانم» (فعل مضارع) را با «اعلم: بدان» (فعل امر) اشتباه نگیرید!
 حواست باشه اولی به همزه (أ) داره، ولی دومی بدون همزه هست و فقط با «کسره» (ـِ) شروع می شه!
 «عملاء العدو: مزدوران دشمن» ترکیب اضافی است نه وصفی ← رد گزینه ۳

نکته

در ترجمه ترکیب های «وصفی» [موصوف + صفت] و «اضافی» [مضاف + مضاف الیه] حواستان باشد، جای کلمات اول و دوم عوض نشود.
 مثال: الكتاب الشاب: نویسنده جوان ✓
 جوانان نویسنده ✗

«المجتمع: جامعه» ضمیر ندارد ← رد گزینه های ۱ و ۴
 «دائماً: همیشه، همواره» در گزینه (۴) ترجمه نشده.

توجه!

حواستان به ترجمه شدن قیدهایی مانند «أبدأ»، «أیضاً»، «دائماً» و ... باشد؛ ترجمه این موارد «اجباری» است.

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته دار آزمون های گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۴۹- «كثيرٌ من العلماء يُحاولونَ أن يتعرّفوا على أسباب ظاهرة مطر السمك التي تحدثُ هنا!»:

- دانشمندان زیادی در تلاش هستند تا با دلایل پدیده باران ماهی که اینجا رخ داده، آشنا شوند!
- بسیاری از دانشمندان تلاش می کنند که علت های پدیده باران ماهی را که اینجا رخ می دهد، بشناسند!
- بسیاری از دانشمندان می کوشند تا علت های پدیده باران ماهی را که آنجا رخ می دهد، بشناسند!
- خیلی از دانشمندان، جهت آشنایی با دلایل پدیده باران ماهی که اینجا پدید می آید، تلاش می کنند!

(متوسط - ترکیبی - ترجمه - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه ها:

كثيرٌ من العلماء: بسیاری از دانشمندان ← رد گزینه ۱

توجه!

در تست های ترجمه باید ترتیب و چینش کلمات رعایت شود.
 همچنین «دانشمندان زیادی» معادل یک ترکیب وصفی است، در حالی که در عبارت عربی چنین ترکیبی وجود ندارد.

يُحاولونَ: تلاش می کنند ← رد گزینه ۱

تذکره!

حواستان باشد که فعل نباید به صورت اسم ترجمه شود.

يتعرّفوا: بشناسند ← رد گزینه های ۱ و ۴

نکته: به شباهت ظاهری و تفاوت معنایی دو فعل زیر خوب دقت کنید:

ویژگی	مضارع	ماضی
تعارف: آشنا شد	يتعارف: آشنا می شود	تعارف: آشنا شد
تعرف: شناخت	يتعرّف: می شناسد	تعرّف: شناخت

تحدث: رخ می دهد ← رد گزینه ۱

هنا: اینجا ← رد گزینه ۳

۵۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) عندما تَخْرُجْنَا مِنَ الْجَامِعَةِ عَزَمْنَا عَلَى تَكْمِيلِ دَرَسَاتِنَا فِي خَارِجِ الْبِلَادِ! هنگامی که از دانشگاه فارغ التَّحْصِيلِ شدیم، تصمیم بر تکمیل تحصیلاتمان در خارج کشور گرفتیم!
- ۲) هَلْ تُصَدِّقِينَ أَنَّ الْفَرَسَ يَقْدِرُ عَلَى التَّوَمِّ وَقِيفًا عَلَى أَقْدَامِهِ أَرْبَعِ سَاعَاتٍ! آیا باور می کنید که اسب می تواند چهار ساعت ایستاده روی پاهای خود بخواهد!
- ۳) كَانَ عِنْدِي جَوَالٌ غَالٍ إِشْتَرَيْتُهُ مِنْ هَذِهِ السُّوقِ الْكَبِيرَةِ قَبْلَ سَنَةٍ! تلفن همراه گرانی دارم که آن را پارسال از این بازار بزرگ خریدم!
- ۴) تَعَجِبْتُ كَثِيرًا بَعْدَ أَنْ شَاهَدْتُ صَدِيقِي فِي سَفَرِي إِلَى الصَّيْنِ! بسیار تعجب کردم بعد از اینکه دوستم را در سفرم به چین دیدم!

پاسخ: گزینه ۱

(خیلی دشوار - ترکیبی - ترجمه - ۱۰۰۴)

بررسی سایر گزینه ها:

۲ «تُصَدِّقِينَ» باور می کنی « از صيغة «للمخاطبة» (أنت) می باشد؛ بنابراین باید به شکل «مفرد» ترجمه شود، نه «جمع».

توجه!

یادگیری نکات مربوط به «صیغه‌ها» بسیار مهمه و هم در تست‌های «ترجمه» و هم در تست‌های «قواعد» کاربرد زیادی داره؛ بنابراین پیشنهاد می‌کنیم از همین پایه دهم با دقت و وسواس زیادی مطالب مختلف و حتی به ظاهر کم اهمیتیت مانند «صیغه‌ها» رو به خوبی یاد بگیریم؛ چون در بسیاری از مباحث مختلف بهشون نیاز داریم. حالا وقتشه به نکته خیلی توپ در مورد همین صیغه‌ها بدونی که توی «مفرد» و «جمع» بودن قاطی نکنی:

نکته

علامت «ین» انتهای «اسم» (که علامت «جمع مذکر سالم» بودن همان اسم است) را با «ین» در انتهای «فعل مضارع» اشتباه نگیر؛ یعنی چی؟ خوب دقت کن: علامت «ین» در انتهای فعل «مضارع» در ساختار [ت] + فعل مضارع + «ین» نشانه این است که این فعل از صیغه «للمخاطبة = مفرد مؤنث مخاطب (أنت)» می باشد؛ بنابراین باید به شکل «مفرد» ترجمه شود نه «جمع».

مثال: هل تُشَاهِدِينَ: آیا می بینی ✓

آیا می بینید ✗

۳ «كَانَ عِنْدِي جَوَالٌ غَالٍ: تلفن همراه گرانی داشتم» با توجه به فعل «كان» این جمله باید در زمان «گذشته» ترجمه شود، نه «حال».

نکته

هریک از کلمات «ل»، «عند» و «لدى» در ساختار [ل، عِنْدَ، لَدَى] + (اسم یا ضمیر) در ابتدای جمله «بیانگر مالکیت = داشتن» در زمان «حال» هستند. مثال: لي حاسوب = عندي حاسوب = لَدَيَّ حاسوب: کامپیوتری دارم.

توجه ۱!

اگر قبل از این ساختارها، عامل منفی سازی مانند «ما» بیاید، تبدیل به «مالکیت منفی» (نداشتن) می‌شوند. مثال: ما عندي حاسوب: کامپیوتری ندارم.

توجه ۲!

اگر قبل از این ساختارها فعل «كان» بیاید، بیانگر مفهوم «داشتن» در زمان «گذشته» می‌شوند. مثال: كان لي حاسوب = كان عندي حاسوب = كان لَدَيَّ حاسوب: کامپیوتری داشتم.

توجه ۳!

هریک از «لم يكن، لم تكن، لم اكن، لم تكن» معادل «ما كان» (در صیغه‌های مختلف) می‌باشند. مثال: كان لي حاسوب: کامپیوتری داشتم. ← لم يكن لي حاسوب: کامپیوتری نداشتم.

۴ «صَدِيقِي» در اصل [صَدِيقِيْنِ + ضمير «ي»] بوده که «صَدِيقِيْنِ» به عنوان اسم «مثنی» چون به ضمير «ي» اضافه شده، حرف «نون» از انتهای آن حذف و دو حرف «ي» در هم ادغام شدند و به شکل «ي» ظاهر شدند. ترجمه صحیح: «دو دوستم (دوستانم)»

نکته

اسم‌های «مثنی» و «جمع مذکر سالم» در حالت «مضاف» (وقتی «مضاف‌الیه» بگیرند) حرف «نون» (ن) از انتهایشان حذف می‌شود.

مثال: طالبان + الصَّفَّ ← حذف «ن» ← طالبوا الصَّفَّ
مُعَلِّمُونَ الْمَدْرَسَةَ ← حذف «ن» ← مُعَلِّمُوا الْمَدْرَسَةَ

توجه!

اگر مضاف‌الیه اسم‌های «مثنی» و «جمع مذکر سالم» (در حالتی که انتهایشان به ترتیب به «ین» یا «ین» ختم می‌شود) ضمير «ي» باشد با حذف شدن حرف «نون» (ن)، دو حرف «ي» باهم ترکیب و تبدیل به یک «ي» مشدد (تشدید دار) می‌شوند.

مثال: عَيْنِيْنِ + ي ← حذف «ن» ← عَيْنِي
طالبين + ي ← حذف «ن» ← طالبِي

نتیجه مهم: اینطور وقتا حواست به «تشدید» (ت) روی حرف «ي» باشه و بدون که یک اسم در چنین حالتی نباید «مفرد» ترجمه بشه!

گروه آموزشی ماز

۵۳- عین الخطأ حسب النَّص:

- (۱) ما سَمَحَ الشَّرْطِيُّ أَنْ يَأْخُذَ صَدِيقِي حُبُوبَهُ مَعَهُ!
 (۲) يَسْتَفِيدُ صَدِيقِي مِنَ الحُبُوبِ المُهَدَّنَةِ لِصَدَاعِهِ!
 (۳) الشَّرْطِيُّ فَتَّشَ الحَقِيبَةَ فِي صَالَةِ تَفْتِيشِ الجَمَارِكِ!
 (۴) وَضَعَ الشَّرْطِيُّ المَعْجُونَ وَفَرشَاةَ الأَسْنَانِ فِي جِهَازِ الأَشْعَةِ السَّيْنِيَّةِ!

پاسخ: گزینه ۴

(آسان - ترکیبی - درک مطلب - ۱۰۰۴)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ پلیس اجازه نداد که دوستم قرص هایش را با خودش ببرد. (مطابق متن صحیح است.)
- ۲ دوستم از قرص های آرامبخش برای سردردش استفاده می کند. (مطابق متن صحیح است.)
- ۳ پلیس، چمدان را در سالن بازرسی گمرک، بازرسی کرد. (مطابق متن صحیح است.)
- ۴ پلیس، خمیر دندان و مسواک را در دستگاه ایکس‌ری قرار داد. (صحیح نیست؛ زیرا مطابق متن پلیس خمیر دندان، کامپیوتر و تلفن همراه را در دستگاه ایکس‌ری قرار داد.)

گروه آموزشی ماز

۵۴- عین سؤالاً جوابه موجود في النَّص:

- (۱) مَنْ أَوْصَلْنَا إِلَى الفُنْدُقِ؟
 (۲) مَنْ جَمَعَ مَحْتَوِيَاتِ الحَقِيبَةِ؟
 (۳) فِي أَيِّ بَلَدٍ فَتَّشَ الشَّرْطِيُّ حَقِيبَةَ صَدِيقِي؟
 (۴) مَتَى وَضَعَ الشَّرْطِيُّ بَعْضَ مَحْتَوِيَاتِ الحَقِيبَةِ فِي جِهَازِ الأَشْعَةِ السَّيْنِيَّةِ؟

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - ترکیبی - درک مطلب - ۱۰۰۴)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ چه کسی ما را به هتل رساند؟ (پاسخ این سؤال در متن ذکر نشده است.)
- ۲ چه کسی محتویات چمدان را جمع کرد؟ (در متن به این سؤال پاسخ داده شده است؛ دوستم.)
- ۳ در کدام کشور پلیس چمدان دوستم را بازرسی کرد؟ (پاسخ این سؤال در متن ذکر نشده است.)
- ۴ چه زمانی پلیس برخی محتویات چمدان را در دستگاه ایکس‌ری قرار داد؟ (پاسخ این سؤال در متن ذکر نشده است.)

دقت داشته باشید که ...

ملاک پاسخگویی ما به سؤالات، صرفاً متنی هست که در مقابل ماست. لذا حتی اگر پاسخ سؤال بسیار واضح هم باشد ولی در متن از آن سخن به میان نیامده باشد، ما باید اینطور در نظر بگیریم که به این سؤال پاسخ داده نشده است.

گروه آموزشی ماز

۵۵- عین الخطأ في نوعية الكلمات:

«هذه - شاهد - أخرج - تفتيش»

- (۱) هذه: اسم إشارة - مفرد - مؤنث - للإشارة إلى القريب - يأتي قبل الجمع لغير الإنسان أيضاً
 (۲) شاهد: فعل ماضٍ - له حرف زائد من باب «مُفَاعَلَةٌ» - مصدره «مُشَاهَدَةٌ» - متعدّد - مضارعه «يُشَاهِدُ»
 (۳) أخرج: فعل ماضٍ - مصدره «إخراج» - له حرف زائد - مضارعه «يُخْرِجُ» - متعدّد
 (۴) تفتيش: اسم - مذكّر - مفرد - مصدر على وزن «تَفْعِيل» - حروفه الأصلية «ف ت ش»

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - خط به خط - نوعية الكلمات - ۱۰۰۴)

بررسی موارد نادرست:

وزن مضارع باب «إفعل»، «يُفْعَلُ» می باشد. «يُفْعَلُ» وزن مضارع باب «تفعیل» است.
 خطای بین دو باب «إفعل و تفعیل» بسیار رایج است و باید حسابی حواستان را جمع کنید.

گروه آموزشی ماز

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۵۶ - ۶۰)

۵۶- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات المعينة:

- (۱) فِي البَدَايَةِ تَشْرَفْنَا بِزِيَارَةِ العَبَّاتِ المَقْدَسَةِ فِي المَدِينِ الأَرْبَعَةِ!
 (۲) الإِعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ تُنْتَقِلُ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!
 (۳) لا تَتَحَرَّكْ عَيْنُ البَوْمَةِ فَإِنَّهَا ثَابِتَةٌ!
 (۴) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا ماتُوا ائْتَبَهُوا!!

پاسخ: گزینه ۲

(آسان - مفهومی - ضبط حركات - ۱۰۰۳)

بررسی موارد نادرست:

«تنتقل» صورت صحیح این فعل است؛ زیرا مضارع باب «إفْتِعَال» است.

جدول باب‌های ثلاثی مزید

باب‌های ثلاثی مزید					
حروف زائد	مصدر	امر مخاطب	مضارع	ماضی	
أ	إِفْعَال	أَفْعُلْ	يُفْعَلُ	أَفْعَلْ	۱
تکرار عین الفعل	تَفْعِيل	فَعْلٌ	يُفَعَّلُ	فَعَّلَ	۲
الف	مُفَاعَلَة	فَاعِلٌ	يُفَاعَلُ	فَاعَلَ	۳
ت - ا	تَفَاعُلٌ	تَفَاعَلْ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعَلَ	۴
ت - تکرار عین الفعل	تَفَعُّلٌ	تَفَعَّلْ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلَ	۵
ا - ت	إِفْتِعَالٌ	إِفْتَعِلْ	يَفْتَعِلُ	إِفْتَعَلَ	۶
ا - ن	إِنْفِعَالٌ	إِنْفَعِلْ	يَنْفَعِلُ	إِنْفَعَلَ	۷
ا - س - ت	إِسْتِفْعَالٌ	إِسْتَفْعِلْ	يَسْتَفْعِلُ	إِسْتَفْعَلَ	۸

گروه آموزشی ماز

۵۷- عَيْنُ فِعْلًا حَرْفُ «س» فِيهِ لَيْسَتْ مِنْ حُرُوفِهِ الْأَصْلِيَّةِ:

- (۱) هُوَ لَاءُ الطَّلَابِ سَيَسْتَمِعُونَ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلِّمِ!
 (۲) سَيَنْسَحِبُ الْعَدُوُّ فِي هَذِهِ الْحَرْبِ!
 (۳) سَاعِدُوا الْآخَرِينَ فِي حَيَاتِكُمْ!
 (۴) أَسْتَرْجِعُ كِتَابِي مِنْ زَمِيلَتِي!

(دشوار - خط به خط - قواعد - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۴

ترجمه صورت سؤال: صورت سؤال فعلی را می‌خواهد که «س» از حروف اصلی آن نباشد.

یعنی باید به دنبال فعلی بگردیم که در باب «استفعال» است. زیرا باب «استفعال» تنها بابی است که حرف «س» از حروف زائد آن است.

بررسی گزینه‌ها:

- «سَيَسْتَمِعُونَ» فعل مستقبل باب «إِفْتِعَالٌ» است. «س» در ابتدای فعل نشانه آینده است. «س م ع» ریشه فعل است.
- «سَيَنْسَحِبُ» فعل مستقبل باب «إِنْفِعَالٌ» است. «س» در ابتدای فعل نشانه آینده است. «س ح ب» ریشه فعل است.
- «سَاعِدُوا» فعل امر باب «مُفَاعَلَة» است. «س ع د» ریشه فعل است.
- «أَسْتَرْجِعُ» مضارع باب «إِسْتِفْعَالٌ» است. «ر ج ع» ریشه فعل و «س» از حروف زائد فعل است.

گروه آموزشی ماز

۵۸- عَيْنُ فِعْلًا لِه حُرُوفَانِ زَائِدَانِ:

- (۱) يَخْرُجُ الطَّلَابُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ فِي السَّاعَةِ الْوَاحِدَةِ!
 (۲) تَسَاقَطُ الْأَسْمَاكُ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ عَجِيبٌ!
 (۳) هَذِهِ الطَّاهِرَةُ حَيَّرَتْنَا سَنَوَاتٍ طَوِيلَةً!
 (۴) يَحْتَفِلُ النَّاسُ الْيَوْمَ الْأَوَّلَ مِنَ السَّنَةِ!

(متوسط - خط به خط - قواعد - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۴

ترجمه صورت سؤال: صورت سؤال فعلی را می‌خواهد که دو حرف زائد داشته باشد.

فعل‌هایی که در باب‌های «إِفْتِعَالٌ»، «إِنْفِعَالٌ»، «تَفَعُّلٌ» و «تَفَاعُلٌ» هستند، دو حرف زائد دارند.

بررسی گزینه‌ها:

- «يَخْرُجُ» ثلاثی مجرد است و هیچ حرف زائدی ندارد.
- در این گزینه اصلاً فعل نداریم. دقت کنید که «تَسَاقَطُ: افتادن» مصدر است.
- «حَيَّرَتْنَا» فعل ماضی باب «تَفْعِيلٌ» است؛ لذا ۱ حرف زائد دارد.
- «يَحْتَفِلُ» فعل مضارع باب «إِفْتِعَالٌ» است و ۲ حرف زائد دارد.

گروه آموزشی ماز

۵۹- عَيْنُ فِعْلًا مُتَعَدِيًا لَيْسَ لَهُ حَرْفُ زَائِدٍ:

- (۱) الَّذِي يُفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ هُوَ عَمِيلُ الْعَدُوِّ!
 (۲) لِأَخِي جَوَالٌ تَفَرَّغُ بَطَارِيئُهُ خِلَالَ يَوْمٍ وَاحِدٍ!
 (۳) نَحْنُ لَا نَسُبُّ مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَالْكَفَّارِ!
 (۴) يَتَجَلَّى اتِّحَادُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي الْحَجِّ!

(خیلی دشوار - خط به خط - قواعد - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

ترجمه صورت سؤال: صورت سؤال آن فعل متعدی را از ما می‌خواهد که حرف زائد نداشته باشد یعنی ثلاثی مزید نباشد.

فعلی که به مفعول نیاز دارد، متعدی نامیده می‌شود.

مفعول

- اسمی است که عمل فعل روی آن انجام می‌شود.
 - در پاسخ به سؤال «چه کسی را؟» و «چه چیزی را؟» از فعل می‌آید.
- مثال:** رأی صديقي المُعَلِّم: دوستم، معلّم را دید.
- (دوستم چه کسی را دید؟ معلّم را.) در این مثال، معلّم در جواب «چه کسی را؟» آمده، پس مفعول است.

بررسی گزینه‌ها:

- کسی که مسلمانان را پراکنده می‌سازد، او مزدور دشمن است. «يُفَرِّقُ» فعل متعدی ولی ثلاثی مزید است. ❌
- برادرم موبایلی دارد که باتری آن در طی یک روز خالی می‌شود. «تَفْرُغُ» فعل ثلاثی مجرد ولی لازم است. ❌
- ما معبودات مشرکان و کافران را دشنام نمی‌دهیم. «لا نَسُبُ» فعل متعدی و ثلاثی مجرد است. ✓
- اتحاد امت اسلامی در حج جلوه‌گر می‌شود. «يَتَجَلَّى» فعل ثلاثی مزید و لازم است. ❌

فعل تشدیددار!

هر فعلی که تشدید داشته باشد، ثلاثی مزید نیست! بلکه فعلی ثلاثی مزید محسوب می‌شود که وزن آن با وزن باب‌ها تطابق داشته باشد.

گروه آموزشی ماز

۶۰- عَيْنَ فِعْلًا مَزِيدًا يَخْتَلِفُ بَابُهُ:

- أَنْتَ تُشَاهِدُ سُقُوطَ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ!
- أَنْتُمْ تُسَاعِدُونَ صَدِيقَكُمْ فِي كِتَابَةِ وَاجِبَاتِهِ الْيَوْمَ!
- تَنَاوَلَ النَّاسُ أَسْمَاكَ كَثِيرَةً فِي هَذَا الْمَهْرَجَانِ!
- إِنْ جَالَسْتُمُ الْمُؤْمِنِينَ فَهُمْ سَيَنْفَعُونَكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ!

(دشوار - خط به خط - قواعد - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۳

ترجمه صورت سؤال: صورت سؤال فعل ثلاثی مزیدی را می‌خواهد که بابش با بقیه فرق دارد.

بررسی گزینه‌ها:

- «تُشَاهِدُ» مضارع باب «مُفَاعَلَةٌ» است.
- «تُسَاعِدُونَ» مضارع باب «مُفَاعَلَةٌ» است.
- «تَنَاوَلَ» ماضی باب «تَفَاعُلٌ» است و با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد.
- «جَالَسْتُمْ» ماضی باب «مُفَاعَلَةٌ» است. دقت کنید که «يَنْفَعُونَ» ثلاثی مجرد است.

دقت کنید که ...

فعل‌های مضارع باب «مُفَاعَلَةٌ» در برخی صیغه‌ها بسیار شبیه به فعل‌های باب «تَفَاعُلٌ» می‌شوند. اگر به طور دقیق (با اعراب دقیق و صحیح) جدول باب‌های ثلاثی مزید را حفظ کنید، می‌توانید فعل‌ها و باب‌هایشان را به درستی تشخیص دهید.

گروه آموزشی ماز

تاریخ

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۷۷- کدام مورد در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م به تقویت حکومت مرکزی در اروپا منجر شد؟

- ۱) تشکیل ارتش منظم و دائمی و کاهش قدرت اشراف فئودال ✓
 - ۲) احیای شهرها و رشد تجارت و روی کار آمدن شاهان نیرومند
 - ۳) افزایش اطلاعات اروپاییان به کمک انتقال دستاوردهای گوناگون تمدن اسلامی
 - ۴) ارتباط و اتحاد کلیسا با پادشاهان و فئودال‌ها
- (مرحله ۱۵ آزمون‌های سالیانه یازدهم - تاریخ)

۱۱۰- کدام موارد از رویدادها و تحولات انگلستان در قرن ۱۳ میلادی است؟

- الف: همراهی با پاپ بر سر انتصاب اسقف‌ها
ب: به وجود آمدن مجلس (پارلمان)
ج: تشکیل ارتش منظم دائمی و تقویت حکومت مرکزی
د: اختلاف با پاپ بر سر اعطای حلقه و عصای اسقفی
- ۱) «ج» و «د» ۲) «الف» - «ب» ۳) «ب» - «د» ۴) «ب» - «ج» ✓
- (کنکور تیر ۱۴۰۳ - تاریخ)

برای مشاهده
همهٔ مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

- ۶۱- در یک موقعیت فرضی، در مورد مورخی که در قرن ششم قبل از میلاد می‌زیسته است، کدام گزینه درست است؟
- ۱) او شاهد تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی با مرکزیت روم غربی بود.
 - ۲) این مورخ هم‌زمان با رواج مردم سالاری در یونان به ویژه آتن به سر می‌برده است.
 - ۳) او شاهد ظهور فیلسوفان بزرگی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو در یونان بوده است.
 - ۴) وی در دوره‌ای به سر می‌برده که جنگ‌های پلوپونزی میان دولت شهرهای آتن و اسپارت در گرفته بود.

(متوسط - یونان و روم - خط به خط - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۲

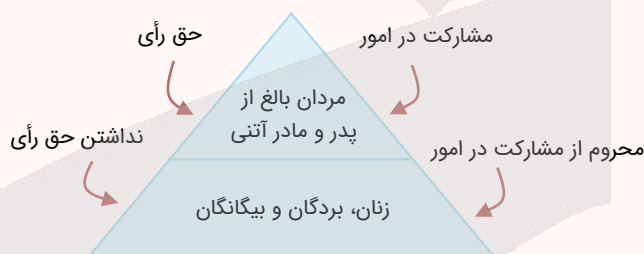
در قرن‌های ششم و پنجم قبل از میلاد، نوعی مردم سالاری در یونان و به‌ویژه در دولت‌شهر آتن شکل گرفت که با نظام‌های مردم سالاری امروزی متفاوت بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) با برگزیدن بیزانتیوم به‌عنوان پایتخت کنستانتین در ۳۳۰ میلادی، زمینه تقسیم امپراتوری به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. در ضمن مرکزیتی وجود نداشت.
- ۲) فلسفه در یونان باستان با ظهور فیلسوفان بزرگی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو در قرن‌های پنجم و چهارم پیش از میلاد به اوج خود رسید.
- ۴) جنگ‌های پلوپونزی حدود سال‌های ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م اتفاق افتاده است.

شیوه حکومت در یونان باستان

- ❖ شکل‌گیری مردم سالاری در یونان و به‌ویژه در دولت‌شهر آتن در قرن‌های ۶ و ۵ ق.م
- ❖ فقط مردان بالغی که از پدر و مادر آتنی به دنیا آمده بودند شهروند محسوب می‌شدند، حق رأی داشتند و می‌توانستند در اداره امور دولت - شهر مشارکت کنند.
- ❖ زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن که بیشتر جمعیت دولت‌شهر را تشکیل می‌دادند، از حق رأی و شرکت در اداره امور سیاسی محروم بودند.

گروه آموزشی ماز

- ۶۲- کدام موارد درباره زندگی مردم ایران در حدود ۸ هزار سال پیش درست است؟

الف: پیشرفت قابل توجهی در ساختن ظروف و ابزار سفالی داشتند.
ب: ساکنان نواحی جنوبی ایران، شروع به پرورش دام کردند.
پ: نخستین شهرها همچون سیلک، شهداد و جیرفت در فلات ایران به وجود آمدند.
ت: با چکش کاری بر روی رگه‌های طبیعی مس، برخی از ابزارها به‌ویژه زیورآلات مسی می‌ساختند.

- ۱) «ب» - «پ» ۲) «الف» - «ب» ۳) «الف» - «ت» ۴) «ب» - «ت»

(دشوار - سپیده دم تمدن ایرانی - خط به خط - ۱۰۰۸)

پاسخ: گزینه ۳

مردم ایران در حدود ۸ هزار سال پیش، پیشرفت قابل توجهی در ساختن ظروف و ابزار سفالی داشتند و با چکش کاری بر روی رگه‌های مس، برخی ابزارها، به‌ویژه زیورآلات مسی می‌ساختند.

بررسی سایر موارد:

- «ب»: ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشت گیاهان و اهلی کردن جانوران کردند.
«پ»: حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها مانند سیلک، شهداد، جیرفت، شوش و چغامیش و شهر سوخته ایجاد شدند.

سفالگری و فلزکاری حدود ۸ هزار سال پیش

فلزکاری

- حدود ۸ هزار سال پیش، چکش کاری روی رگه‌های طبیعی مس - ساخت ابزارآلات و زیورآلات مسی
- وجود کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس در شهداد، تل ابلیس و تپه یحیی کرمان و تپه زاغه قزوین

سفالگری

- حدود ۸۰۰۰ سال پیش پیشرفت قابل توجه در سفالگری و ظروف سفالی
- اختراع چرخ سفالگری - دگرگونی در ساخت ظروف سفالی
- ظروف سفالی ابتدا ساده و بعد نقش‌دار و متنوع
- مشتریان ظروف سفال ایران: مردم بین‌النهرین

۶۳- کدام گزینه بیانگر علت کنجاوی زیاد جهانگردان اروپایی برای جست‌وجوی بناهای هخامنشی در دوره صفویه است؟

- ۱) وجود آگاهی‌های تاریخی آمیخته با افسانه‌ها و قصه‌های شاهنامه
- ۲) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا
- ۳) آگاهی محققان اروپایی از تاریخ ایران به‌واسطه نوشته‌های مورخان یونانی و رومی
- ۴) خوانده شدن خطوط باستانی و رمزگشایی کتیبه بیستون داریوش

(آسان - مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور - خط به خط - ۱۰۰۷)

پاسخ: گزینه ۳

در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن، دو چندان شد **زیرا** ← در آن زمان، نویسندگان و محققان اروپایی به واسطه نوشته‌های هردودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی قابل توجهی درباره سلسله‌ها و شاهان ایران در دوره باستان در اختیار داشتند. به همین دلیل برخی از جهانگردان اروپایی در دوره صفویه با کنجاوی زیاد در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دوره هخامنشی به خصوص در فارس بودند.

پیشینه تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران باستان

دوره صفویه	دوره قاجاریه
<ul style="list-style-type: none"> تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور و شناخت تاریخ و فرهنگ آن آشنایی نویسندگان و محققان اروپایی با نوشته‌های هردودت و سایر مورخان یونانی و رومی کنجاوی محققان اروپایی و جهانگردان اروپایی در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دوره هخامنشی به خصوص در فارس 	<ul style="list-style-type: none"> گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا ← ورود اروپاییان بیشتری به‌عنوان جهانگرد، بازرگان و باستان‌شناس ← افزایش بازدیدکنندگان خارجی از مکان‌های تاریخی پاسارگاد و شوش در زمان محمدشاه، راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته داریوش در بیستون را ترجمه کرد. علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران ← دولت فرانسه اجازه حفاری و امتیاز انحصاری کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران را دریافت کرد. در سال ۱۳۰۶ ش ← خارج شدن کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار فرانسویان ← شروع فعالیت باستان‌شناسان برجسته‌ای مانند هرتسفلد آلمانی و آرتور پوپ آمریکایی ← پرورش باستان‌شناسان برجسته ایرانی مثل عزت‌الله نگهبان و علی سامی

گروه آموزشی ماز

۶۴- از طریق کدام یک از منابع زیر به حضور چشمگیر زنان ایلامی در امور اجتماعی و حتی مراسم سیاسی و دینی پی می‌بریم؟

- ۱) قدرت و نفوذ بالای زنان در تمدن ایلام
- ۲) کشف پیکره‌های گلی فراوان که به الهه معروف‌اند.
- ۳) نقوش و پیکره‌های برجای‌مانده از دوره ایلامی
- ۴) احترام و تقدس زنان در جامعه ایلامی

(متوسط - سپیده‌دم تمدن ایرانی - خط به خط - ۱۰۰۸)

پاسخ: گزینه ۳

نقوش و پیکره‌های برجای‌مانده از دوره ایلامی نشان می‌دهد که زنان در امور اجتماعی و اقتصادی و مراسم رسمی سیاسی و دینی حضور چشمگیری داشته‌اند.

نقش زنان در تمدن ایلام

زنان در کارهای مهم جامعه نقش تعیین‌کننده و اساسی داشته‌اند.	
در جوامع باستانی، زنان موقعیت اجتماعی ممتازی داشتند و دارای قدرت و نفوذ فراوان بوده‌اند.	
یکی از ویژگی‌های مهم تمدن ایلامی و در واقع تمدن کهن ایرانی، مقام و منزلت والایی است که زنان داشته‌اند.	
نقوش و پیکره‌های برجای‌مانده از دوره ایلامی نشان می‌دهد که زنان در امور اجتماعی و اقتصادی و مراسم رسمی سیاسی و دینی حضور چشمگیری داشته‌اند.	

گروه آموزشی ماز

۶۵- ساکنان کدام یک از نواحی زیر نخستین مردمانی بودند که شروع به کشت گیاهان کردند؟

- ۱) سیلک
- ۲) شهر سوخته
- ۳) کوهپایه‌های زاگرس
- ۴) سیستان

(آسان - سپیده‌دم تمدن ایرانی - خط به خط - ۱۰۰۸)

پاسخ: گزینه ۳

کاوش‌های باستانی در محوطه چغاگلان در شهرستان مهران نشان داده که ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس نخستین مردمانی بودند که حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش شروع به کشت گیاهان و پرورش دام کردند.

مشاوره

حواست به اسم جای‌ها و مکان‌های مهم باشه و باید دقت کنی و بلد باشی که هر کدوم از این نواحی چه ویژگی داشتن!

۶۶- دانش آموزی می‌خواهد با استفاده از منابع نوشتاری، به شناخت و تحقیق درباره ایران باستان بپردازد. هر یک از گزاره‌های زیر را باید در کدام منبع جست‌وجو کند؟

- الف: شناخت بهتر و بیشتر کورش بزرگ هخامنشی
ب: سرکوب شورش‌های دوران حکومت داریوش هخامنشی
۱) تورات - سنگ‌نوشته بیستون
۲) تاریخ هرودت - نوشته‌های مورخان یونانی و رومی
۳) تورات - نوشته‌های مورخان یونانی و رومی
۴) تاریخ هرودت - سنگ‌نوشته بیستون

(متوسط - سپیده‌دم تمدن ایرانی - مفهومی - ۱۰۰۸)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی موارد:

«الف»: در کتاب درسی گفته تورات (کتاب مقدس یهودیان) از جمله منابع نوشتاری غیرایرانی است که درباره حکومت هخامنشیان و به‌ویژه کورش هخامنشی مطالب متعددی دارد!
«ب»: کتیبه بیستون توسط داریوش هخامنشی ایجاد شد ← منطقی است که برای فهم شورش‌های دوران او باید سراغ این منبع رفت. خود کتاب درسی هم به این موضوع اشاره کرده است.

مشاوره

منبع‌شناسی به هر حال یکی از مباحث مهم تو تاریخه و باید حواستون باشه مؤلفان کتاب درسی هر مطلبی رو که ذکر کردن، به چه منبع ارجاع داده‌اند!

دام تستی

اگر ندونی که برای شناخت بهتر و بیشتر کورش فقط تورات به کارمون میاد و بعضاً منشور کوروش، ممکنه دو تا گزینه ۲ و ۴ هم تو رو به دام بندازن.

گروه آموزشی ماز

۶۷- کدام عامل تأثیر فوق‌العاده‌ای بر جنبه‌های مختلف زندگی سیاسی، اجتماعی، فکری و اقتصادی ایرانیان در طول تاریخ گذاشته است؟

- ۱) پل ارتباطی بودن ایران در شرق و غرب جهان باستان
۲) مهاجرت‌ها و هجوم پیاپی اقوام مختلف و حکومت‌های خارجی
۳) وجود سکونتگاه‌های روستایی و شهری
۴) مهاجرت گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی به ایران در دوران پارینه‌سنگی

(دشوار - سپیده‌دم تمدن ایرانی - خط به خط - ۱۰۰۸)

پاسخ: گزینه ۲

کشور ما به دلیل موقعیت جغرافیایی خود، در معرض مهاجرت‌ها و هجوم پیاپی اقوام مختلف و حکومت‌های خارجی قرار داشت. این مهاجرت‌ها و هجوم‌ها تأثیر فوق‌العاده‌ای بر جنبه‌های گوناگون زندگی سیاسی، اجتماعی، فکری، فرهنگی و اقتصادی ایرانیان در طول تاریخ گذاشته است.

موقعیت جغرافیایی فلات ایران

۱ نواحی کوهپایه‌ای ← سرزمین‌های پست ایران محیط مناسبی برای برپایی سکونتگاه‌های روستایی و شهری

۲ ایران پل ارتباطی میان شرق و غرب جهان باستان

۳ گذشتن مهم‌ترین راه تجارت زمینی و دریایی از ایران و نقش زیاد دریای مکران و خلیج فارس در برقراری ارتباط سیاسی، تجاری، نظامی و فرهنگی میان سرزمین‌های دور و نزدیک جهان آن روز

۴ موقعیت جغرافیایی سبب تبدیل شدن ایران به کانون مبادلات فرهنگی، هنری و اقتصادی جهان ← در نتیجه ایرانیان نقش فعالی در انتشار و گسترش تمدن داشتند.

۵ ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی در معرض مهاجرت‌ها و هجوم پیاپی اقوام مختلف و حکومت‌های خارجی قرار داشت.

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون(های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۶۸- کدام گزینه به مهم‌ترین دستاوردهای کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات درباره تاریخ ایران در دو دهه سال گذشته اشاره می‌کند؟

- ۱) امکان تشخیص داستان‌های خیالی از اسطوره
۲) آغاز فعالیت‌های باستان‌شناسان غربی در دوره افشاریه
۳) شناسایی بهتر و بیشتر سلسله‌های پادشاهی ماد تا ساسانیان
۴) اعطای امتیاز کاوش‌های باستان‌شناسی در دوره قاجار به اروپاییان

دستاوردهای کاوش‌ها و تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران عبارتند از:

۱. انتقال بخشی از آثار تاریخی کشف شده در کاوش‌های باستان‌شناسی به موزه‌های اروپا و آمریکا
۲. شناسایی بهتر و بیشتر سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانی
۳. فراهم آمدن تشخیص تاریخ واقعی از افسانه
۴. کاوش‌های باستان‌شناسی نشان داد که ساکنان فلات ایران چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی به یکجانشینی و کشاورزی روی آورده بودند.
۵. تقسیم‌بندی جدیدی از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه شد.

● گروه آموزشی ماز ●

جغرافیا

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۱۰۳- با توجه به این که در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه

خود از هم تأثیر می‌پذیرند، لازم است که جغرافی‌دان دید ترکیبی داشته باشد و....

- ۱) اثرات پدیده‌های طبیعی را بر پدیده‌های انسان ساخت یا بالعکس، در محیط‌های طبیعی یا جغرافیایی مطالعه کند.
- ۲) پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت را به صورت همه جانبه و جامع، با تمام ویژگی‌های آن، در یک مکان مطالعه کند.
- ۳) اثرات پدیده‌های انسان ساخت را بر پدیده‌های طبیعی، با عملکردهای مختلف متعادل و مخرب انسان مطالعه کند.
- ۴) پدیده‌های طبیعی و انسان ساخت را به صورت دو سویه و به کمک یافته‌های سایر علوم، در یک مکان مطالعه کند. (مرحله ۱ آزمون‌های سالیانه - جغرافیا)

۱۱۵- با توجه به عبارت «در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و از هم

تأثیر می‌پذیرند»، موارد «الف» تا «د» در متن زیر به ترتیب، با کدام گزینه مطابقت دارد؟

«در کناره رودها، شهرهای متعددی گسترش یافته است که باعث برهم‌خوردن تعادل جریان رودها در نواحی شهری شده است و در نتیجه رودها وادار شده‌اند که خطرات سیلاب را به شهرها تحمیل کنند.»

- ۱) پدیده طبیعی - محیط طبیعی - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت
- ۲) مکان - پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت
- ۳) مکان - پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی
- ۴) محیط طبیعی - مکان - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی (کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳ - جغرافیا)

برای مشاهده
همهٔ مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

۶۹- با توجه موارد زیر، کدام گزینه در ارتباط با منطقه کوهستانی شمال کشور، به درستی تدوین شده است؟

الف: کوه‌های آذربایجان ب: کوه‌های البرز ج: کوه‌های تالش

- ۱) شیب عمومی مورد «الف» به سمت خزر بیشتر از شیب مورد «ج» است.
- ۲) موارد «ج» و «ب» دارای جهت و امتداد یکسانی هستند.
- ۳) با توجه به موقعیت نسبی، موارد «الف» و «ب» به ترتیب در غرب و شرق «ج» قرار دارند.
- ۴) موارد «ب» و «ج» دارای کوه‌های حاصل از فعالیت آتشفشانی هستند.

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - ناهمواری‌ها؛ منطقه کوهستانی شمال کشور - مفهومی - ۱۰۰۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ شیب عمومی منطقه کوهستانی تالش به سمت خزر بیش از منطقه آذربایجان است.
- ۲ کوه‌های البرز از تنگه منجیل شروع شده و در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش بیلاق ادامه دارند، اما کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.
- ۴ در منطقه کوهستانی البرز، فعالیت آتش‌فشانی سبب شکل‌گیری قلّه دماوند در این رشته‌کوه شده است.

خصوصیات مناطق کوهستانی

ویژگی‌ها	نام منطقه کوهستانی
جهت و امتداد: غربی - شرقی قلّه آتش‌فشانی: دماوند	البرز
جهت: شمالی - جنوبی	تالش
جهت: در کتاب درسی اشاره نشده است. قلّه آتش‌فشانی: سهند و سیلان	آذربایجان

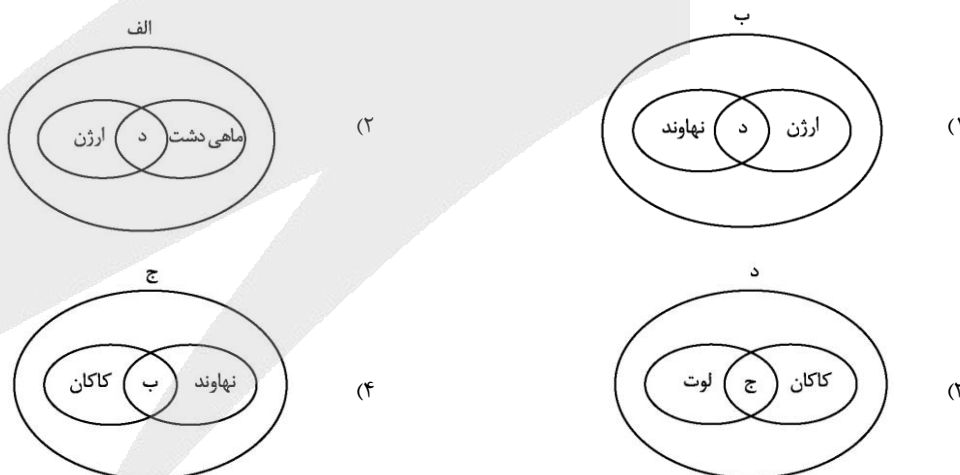
نکته

منطقه کوهستانی تالش در بین منطقه کوهستانی آذربایجان و البرز قرار دارد. از نظر موقعیت نسبی، منطقه کوهستانی آذربایجان در غرب کوه‌های تالش و منطقه کوهستانی البرز در شرق کوه‌های تالش واقع شده‌اند.

گروه آموزشی ماز

۷۰- با توجه به موارد زیر، کدام مورد به درستی ترسیم شده است؟

- الف: دشت‌های حاصل از انحلال مواد آهکی
 ب: دشت‌های حاصل از انباشت مواد حاصل از فرسایش
 ج: دشت‌های حاصل از چین‌خوردگی‌ها در حدفاصل تاقدیس‌ها
 د: دشت‌های حاصل از هموار شدن زمین‌ها

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - مناطق کوهستانی غربی و مرکزی و سرزمین‌های هموار - مفهومی - ۱۰۰۴)

ماهی‌دشت در استان کرمانشاه و دشت‌ارژن در استان فارس، حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ دشت نهادند در اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست شکل گرفته و بنابراین با مورد «د» مطابقت ندارد.
- ۳ هیچ کدام از موارد «د» و «ج» با مشخصات دشت لوت همخوانی ندارد. دشت کاکان نیز حاصل هموار شدن زمین‌ها نمی‌باشد.
- ۴ دشت نهادند با مورد «ج» و دشت کاکان با مورد «ب» همخوانی ندارد.

نام دشت	علت پیدایش
کاکان	در هنگام چین‌خوردگی و در حدفاصل تاقدیس‌ها (در میان ناودیس‌ها) ایجاد شده‌اند.
نهادند	بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند.
ماهی‌دشت، ارزن	حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین هستند.
لوت	در نتیجه گسل‌خوردگی و فرونشست بخشی از پوسته زمین شکل گرفته‌اند که فرسایش آبی و بادی ناهمواری‌های جدیدی در سطح آنها تشکیل داده است.

گروه آموزشی ماز

۷۱- کدام مورد براساس متن زیر، به‌درستی تنظیم شده است؟

«محدوده ناهمواری‌های مریخی در تقسیمات کشوری ایران به صورتی است که تحت قلمروی اداری دو استاندار قرار گرفته است.»

- ۱) ناهمواری‌های مریخی در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت ریاضی پایین‌تری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.
- ۲) ناهمواری‌های مریخی در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت مطلق بالاتری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.
- ۳) ناهمواری‌های مریخی در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت ریاضی بالاتری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.
- ۴) ناهمواری‌های مریخی در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت مطلق پایین‌تری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - مناطق کوهستانی غربی و مرکزی و سرزمین‌های هموار - ترکیبی - ۱۰۰۴)

ناهمواری‌های مریخی در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و از موقعیت ریاضی (مطلق) بالاتری نسبت به گل‌فشان‌ها برخوردار هستند.

تصویر	ناهمواری‌های مریخی
<p>کوه‌های مریخی-سیستان و بلوچستان</p>	<p>در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان منطقه مکران واقع شده است که در آن رشته‌کوه‌های بشاگرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد.</p> <p>در این کوه‌ها، فرسایش شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که به آنها ناهمواری‌های مریخی و کوه‌های مینیاتوری هم گفته‌اند.</p>
<p>گل‌فشان-سیستان و بلوچستان</p>	<p>در استان‌های هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان در فاصله ناهمواری‌های مریخی تا دریای عمان چندین گل‌فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد.</p> <p>معمولاً به شکل گنبدی یا مخروطی شکل و در برخی جاها به صورت حوضچه‌های مملو از آب و گل مشاهده می‌شوند.</p> <p>به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین به بالا می‌آیند.</p>

گروه آموزشی ماز

۷۲- کدام موارد در ارتباط با دشت کویر، به‌درستی بیان شده‌اند؟

- الف: از نظر موقعیت مطلق در عرض بالاتری نسبت به بیابان لوت واقع شده است.
- ب: به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر بارش دارد.
- ج: نمکزارهای پف کرده در اثر تبخیر شدید در بخش‌های بزرگی از آن شکل گرفته است.
- د: این بیابان در مجاورت با منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرقی ایران واقع شده است.

(۴) «ب» و «د»

(۳) «ب» و «ج»

(۲) «الف» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

(متوسط - انواع آب و هوای ایران - ترکیبی - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی موارد:

«الف»: دشت کویر در مرکز ایران و بیابان لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بنابراین، دشت کویر از نظر موقعیت مطلق در عرض بالاتری نسبت به بیابان لوت واقع شده است. (درستی عبارت)

«ب»: بیابان لوت (و نه دشت کویر) به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر بارش دارد. بنابراین، عبارت فوق در ارتباط با دشت کویر نادرست است. (نادرستی عبارت)

«ج»: دشت کویر، یکی از بزرگ‌ترین کویرهای جهان را به وجود آورده است. کویر، بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پف کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است. (درستی عبارت)

«د» بیابان لوت (و نه دشت کویر) در مجاورت با منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرقی ایران واقع شده است. بنابراین، عبارت فوق در ارتباط با دشت کویر نادرست است. (نادرستی عبارت)

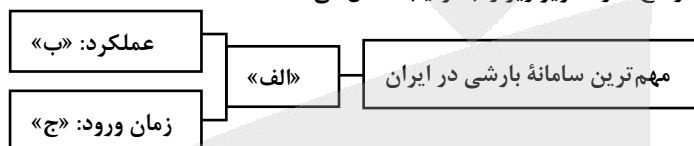
خصوصیات بیابان‌های ایران

بیابان‌های ایران	موقعیت جغرافیایی نسبی	مقایسه موقعیت جغرافیایی مطلق	خصوصیات
دشت کویر	در نواحی مرکزی ایران	در عرض‌های جغرافیایی بالاتر	<ul style="list-style-type: none"> یکی از بزرگ‌ترین کویرهای جهان است. بخش بزرگی از آن، بیابان واقعی است؛ یعنی میانگین بارش سالانه آن از ۵۰ میلی‌متر کمتر است.
بیابان لوت	در جنوب شرقی ایران	در عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر	<ul style="list-style-type: none"> یکی از خشک‌ترین بیابان‌های ایران و در عین حال، یکی از گرم‌ترین مناطق کره زمین است. بخش زیادی از آن، به دلیل فرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حازه‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.

کویر: بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پف کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدیدی، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

گروه آموزشی ماز

۷۳- کدام عبارت، موارد «الف»، «ب» و «ج» در تصویر زیر را به ترتیب، کامل می‌کند؟

- ۱) توده‌های مرطوب غربی - موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود. - دوره گرم سال
- ۲) توده‌های مرطوب موسمی - موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود. - دوره گرم سال
- ۳) توده‌های مرطوب غربی - رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل ایران منتقل می‌کند و برف یا باران به همراه دارد. - دوره سرد سال
- ۴) توده‌های مرطوب موسمی - رطوبت اقیانوس هند را به داخل ایران منتقل می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود. - دوره سرد سال

(متوسط - هواشناسی و عوامل مؤثر بر آب و هوا - مفهومی - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۳

مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده‌های مرطوب غربی است که در دوره سرد سال وارد شده و موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود.

توده‌های هوا که در طول سال وارد کشور می‌شوند

نام توده هوا	زمان ورود به کشور	منشأ	تأثیر بر آب و هوا
سرد و خشک سیبری	دوره سرد سال	منطقه سیبری	سردی و خشکی هوا - بارش در سواحل خزر
مرطوب غربی	دوره سرما	دریای مدیترانه - اقیانوس اطلس	تأثیر بر آب و هوا
سودانی	دوره سرد سال	دریای سرخ	بارندگی
گرم و خشک	تابستان	عربستان	تأثیر بر آب و هوا
مرطوب موسمی	دوره گرم سال	اقیانوس هند	باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران

گروه آموزشی ماز

۷۴- نزدیکی به دریاها یا فاصله از منابع رطوبتی چه اثراتی بر انواع آب‌وهوای کشور ما گذاشته است؟

- ۱) در نواحی ساحلی شمالی، به دلیل فاصله کم از دریا، آب‌وهوای معتدل با اعتدال کم دما تشکیل شده است.
- ۲) در نواحی داخلی، برخلاف نواحی ساحلی شمالی و جنوبی، آب و هوایی با اعتدال دما تشکیل شده است.
- ۳) در نواحی ساحلی جنوبی، به دلیل نزدیکی به دریا، آب‌وهوای گرم و شرجی با اختلاف شدید دما تشکیل شده است.
- ۴) در نواحی داخلی به دلیل دور بودن از دریاها، آب‌وهوای گرم و خشک با اختلاف شدید دما تشکیل شده است.

نزدیکی به دریاها در آب‌وهوای کشورمان دو اثر متفاوت دارد؛ از یک‌سو در سواحل شمالی کشور و دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد (شکل‌گیری آب‌وهوای معتدل مرطوب) و از سوی دیگر، سواحل خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرحی شدن هوا می‌شوند (شکل‌گیری آب‌وهوای گرم و شرحی). در نواحی داخلی کشور، به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت اختلاف دما زیاد است (شکل‌گیری آب‌وهوای گرم و خشک)، ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور، اختلاف دما کمتر است.

تأثیر فاصله از منابع رطوبتی و دریاها بر آب و هوای کشور

سواحل شمالی کشور	دریای خزر در افزایش بارش نقش مهمی دارد (به دلیل صعود هوای مرطوب (عامل صعود: کوه‌های البرز)) - اختلاف دمای کم
سواحل جنوبی کشور	خلیج فارس و دریای عمان نقش چندانی در بارش ندارند (به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب) و موجب شرحی شدن هوا می‌شوند - اختلاف دمای کم
نواحی داخلی کشور	عدم بارش به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت - اختلاف دمای زیاد

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های) گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است

۷۵ - کدام مورد، دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه داده است؟

«شهر پارس‌آباد واقع در شمال کشور، دارای میانگین دمای سالانه کمتر از شهر بندرعباس در جنوب کشور است.»

- ۱) نزدیک‌تر بودن بندرعباس به مدار رأس‌السرطان و تابش خورشید با زاویه نزدیک به عمود به پارس‌آباد
- ۲) دورتر بودن بندرعباس از مدار استوا و تابش مایل‌تر خورشید به پارس‌آباد
- ۳) دورتر بودن پارس‌آباد از خط استوا و تابش خورشید با زاویه نزدیک به عمود به بندرعباس
- ۴) نزدیک‌تر بودن پارس‌آباد به مدار رأس‌السرطان و تابش عمودی خورشید به بندرعباس

در مناطق جنوبی کشور (بندرعباس) که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر نزدیک به عمود است و به همین دلیل در این نواحی، مقدار تابش خورشید بیشتر و هوا گرم‌تر است ولی در مناطق شمالی کشور (شهر پارس‌آباد) که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار تابش کمتر و هوا سردتر است. در کشور ما به طور میانگین، میزان دما از شمال به جنوب بیشتر می‌شود.

عرض‌های پایین‌تر جغرافیایی - نزدیک‌تر به خط استوا - زاویه تابش نزدیک به عمود - مقدار بیشتر تابش خورشید - هوای گرم‌تر

مناطق جنوبی کشور

عرض‌های بالاتر جغرافیایی - دورتر از خط استوا - زاویه تابش مایل‌تر - مقدار کمتر تابش خورشید - هوای سردتر

مناطق شمالی کشور

گروه آموزشی ماز

منطق

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۱۱۱ - کدام عبارت درباره دانش منطق درست است؟

- (۱) قواعد و دستورالعمل‌های نظری در یادگیری آن بی‌فایده است.
 - (۲) همواره قواعد این دانش به‌صورت غیرارادی در تفکر رعایت می‌شوند.
 - (۳) کشف قواعد موجود در این دانش، سبب آغاز اندیشیدن گردیده است.
 - (۴) تأکید این دانش بر جنبهٔ ایجابی و ارائهٔ روش‌های درست اندیشیدن است. ✓
- (مرحله ۱ آزمون‌های سالیانه - فلسفه و منطق)

۱۲۶ - کدام عبارت دربارهٔ دانش منطق مناسب‌تر است؟

- (۱) نوعی توجه به فرایند اندیشه، شناخت آن و آسیب‌های آن است. ✓
 - (۲) قواعدی ذهنی است که ارسطو آن‌ها را دسته‌بندی کرده و گسترش داد.
 - (۳) دانستن آن‌ها برای انسان لازم است تا بتواند بیماری‌های ذهن خود را درمان کند.
 - (۴) آموختن آن باعث می‌شود که تعریف‌هایمان دقیق و استدلال‌هایمان پیچیده باشد.
- (کنکور تیر ۱۴۰۳ - فلسفه و منطق)

برای مشاهده
همهٔ مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

۷۶- کدام استدلال فاقد مغالطه است؟

- ۱) چند بار دیده‌ام که دانش‌آموزان این دبیرستان بدون داشتن گواهینامه سوار ماشین شده‌اند؛ از نظر من نسل جدید هیچ احترامی برای قوانین قائل نیست.
- ۲) به یکی از شهرهای جنوب ایران که وارد شدم، ده نفر را دیدم که همگی نابینا بودند؛ فکر می‌کنم باید به این شهر، لقب شهر نابینایان بدهند.
- ۳) یک هواپیمای مسافربری با این همه پیچیدگی و شگفتی ساخته‌ای دارد؛ پس این جهان پیچیده و شگفت هم دارای خالق است.
- ۴) ده‌ها میلیون سال است که خورشید، صبح‌ها طلوع کرده است؛ بنابراین از این به بعد نیز صبح‌ها طلوع خواهد کرد.

پاسخ: گزینه ۴

(آسان - استدلال استقرایی - ترکیبی - ۱۰۰۵)

گام اول:

نوع استدلال موجود در گزینه ۴ چیست؟ استقرای تعمیمی

گام دوم:

از خودتان بپرسید که آیا، هر استقرای تعمیمی را می‌توان مغالطه دانست؟ خیر!

گام سوم:

در چه صورت استقرای تعمیمی مغالطه است؟ در صورتی که یکی از شرایط سه‌گانه در آن رعایت نشود و استقرای تعمیمی ضعیفی باشد.

گام آخر:

آیا استقرای تعمیمی موجود در گزینه ۴ مغالطه است؟ خیر! در این استدلال، همه شرایط اعتبار وجود دارد و از تعداد زیادی نمونه بهره برده شده؛ بنابراین استدلال استقرایی قوی محسوب می‌شود و فاقد مغالطه است.

مشاوره

عبارت این گزینه، دقیقاً مشابه تمرین صفحه ۴۸ کتاب درسی است؛ هدف از این کار نشان دادن اهمیت تمرین‌های کتاب درسی و جلب توجه دانش‌آموزان به سمت آن‌ها است. جالب است بدانید در کنکور سراسری نیز مشابه این تمرین‌ها بارها مورد توجه طراح قرار گرفته است.

تمرین صفحه ۴۸ کتاب درسی منطق دهم

تمرین

قوت و ضعف استدلال‌های استقرایی زیر را مشخص کنید:

■ هزاران سال است که خورشید صبح‌ها طلوع کرده است؛ بنابراین از این به بعد نیز طلوع خواهد کرد.

■ چند روز است در راه دبیرستان به دوستم برخورد می‌کنم؛ بنابراین از این به بعد نیز او را خواهم دید.

■ در صد سال گذشته همواره در آبان ماه بارندگی داشته‌ایم؛ بنابراین در آبان سال‌های بعد نیز بارندگی خواهم داشت.

■ میوه‌های روی این جعبه درشت و مرغوب‌اند؛ بنابراین کل میوه‌های این جعبه درشت و مرغوب‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) این استدلال استقرای تعمیمی است؛ اما به دلیل عدم رعایت شرایط، مصداقی از مغالطه تعمیم شتاب‌زده به حساب می‌آید. در این استدلال، اولاً تعداد نمونه‌ها (چند دانش‌آموز یک دبیرستان مشخص) نسبت به کل جامعه آماری (افراد نسل جدید) بسیار کم است و ثانیاً شرط تصادفی بودن نمونه‌ها نیز رعایت نشده است.
- ۲) در اینجا گوینده عبارت با مشاهده ده نفر از اهالی یک شهر حکم آن‌ها را به کل مردم شهر نسبت داده است؛ بنابراین فاقد شرایط استقرای تعمیمی قوی است و مغالطه تعمیم‌شتاب‌زده محسوب می‌شود.
- ۳) نمی‌توان یک هواپیما را با جهان هستی مشابه دانست و حکم اولی را به دومی سرایت داد؛ پس از آن جایی که وجه تشابه بین این دو مورد کم است، دچار مغالطه تمثیل ناروا شده‌ایم.

نکته

اینکه نتیجه یک استدلال درست است، ربطی به مغالطه بودن آن استدلال ندارد.

گروه آموزشی ماز

۷۷- نوع استدلال‌های مطرح‌شده درباره تورم در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- الف: در چند سال اخیر شاهد افزایش قیمت کالاها و خدمات بوده‌ایم، پس امسال هم همین‌طور خواهد بود.
 ب: از آن جایی که امسال نیز عرضه پول، مازاد بر رشد اقتصادی است؛ پس مانند سالین قبل بازم تورم خواهیم داشت.
 پ: اقتصادی که سالین زیادی درگیر تورم بوده، مانند یک فرد فلج است؛ پس امسال نیز نظام اقتصادی نمی‌تواند بهبود پیدا کند.

- (۱) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
 (۲) استقرای تعمیمی - قیاس - استقرای تمثیلی
 (۳) قیاس - استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
 (۴) قیاس - قیاس - استقرای تعمیمی

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - استدلال استقرایی - ترکیبی - ۱۰۰۵)

بررسی موارد:

«الف»: استقرای تعمیمی است؛ زیرا با مشاهده چند سال گذشته و استفاده از نمونه‌های قبلی، حکم آن‌ها را به امسال نیز تعمیم داده است.

نکته

مبنای استقرای تعمیمی، تخمین می‌باشد و در اغلب اوقات، حاکی از پیش‌بینی آینده است.

«ب»: استدلال قیاسی است؛ زیرا از یک قانون کلی مبنی بر اینکه اگر در جامعه‌ای عرضه پول، مازاد بر رشد اقتصادی باشد، شاهد تورم خواهیم بود، نتیجه گرفته که امسال هم تورم وجود دارد.

بازنویسی استدلال موجود در عبارت «ب»

- مقدمه اول ← امسال عرضه پول، مازاد بر رشد اقتصادی است.
 مقدمه دوم ← هرگاه عرضه پول، مازاد بر رشد اقتصادی باشد، شاهد تورم خواهیم بود.
 نتیجه ← امسال شاهد تورم خواهیم بود.

تذکره!

هرکجا که کلیدواژه «مانند» باشد، استقرای تمثیلی نداریم؛ بلکه مفهوم کلی عبارت مهم است.

دام تستی

اگر به علت عبارت «مانند سالین قبل» در انتهای این گزینه، استدلال را استقراء تمثیلی در نظر گرفته‌اید در دام طراحی سؤال افتاده‌اید؛ زیرا مبنای استدلال در اینجا مشابهت نیست؛ بلکه مبنای نتیجه‌گیری از یک قانون کلی است.

نکته

در استدلال قیاسی مقدمات از نتیجه حمایت مطلق می‌کنند؛ به عبارت دیگر اگر مقدمات را بپذیریم نتیجه را هم ضرورتاً باید قبول کنیم.

«پ»: استدلال تمثیلی است؛ زیرا مبنای استدلال مشابهت میان دو امر جزئی می‌باشد.

کلاس درس: نحوه تشخیص انواع استدلال

گروه آموزشی ماز

۷۸- با توجه به اقسام استدلال کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- (۱) ضروری نبودن استقراء، سبب می‌شود که در علوم مختلف کاربرد زیادی نداشته باشد.
 (۲) در استنتاج بهترین تبیین، فرضیه‌ای که از بقیه عجیب‌تر باشد، انتخاب می‌شود.
 (۳) رعایت شرایط استقرای تعمیمی قوی، سبب قطعی شدن استقراء نمی‌شود.
 (۴) تمثیل، حاکی از استدلالی قطعی بر اساس شباهت دو امر جزئی است.

نتیجه استقراء هیچ‌گاه قطعی نیست و رعایت کردن شرایط استقرای تعمیمی قوی تنها باعث قوت این استدلال می‌شود؛ نه قطعی شدن آن.

درست است اگر بگوییم...

با رعایت شرایط استقرای تعمیمی قوی، این استدلال، قوی‌تر می‌شود.

نادرست است اگر بگوییم...

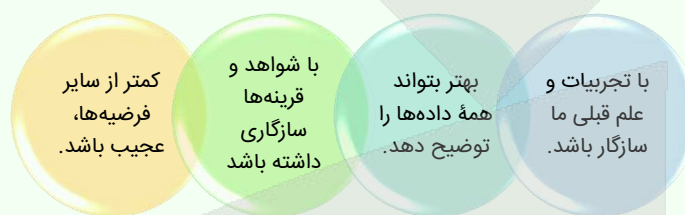
با رعایت شرایط استقرای تعمیمی قوی، این استدلال، قطعی‌تر می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ اگرچه نتیجه استقراء همواره احتمالی و غیریقینی است؛ اما با این حال در علوم مختلف از جمله علوم تجربی و برخی رشته‌های علوم انسانی مانند روانشناسی اهمیت بسیار زیادی دارد.

۲ در استنتاج بهترین تبیین، فرضیه‌ای که از بقیه کمتر عجیب باشد انتخاب می‌شود.

ملاک‌هایی برای تشخیص بهترین فرضیه در استنتاج بهترین تبیین

۴ اولاً، تمثیل همان تشبیه است که در محاوره، شعر و ادبیات به کار می‌رود؛ اما استدلال تمثیلی یعنی استدلال کردن بر اساس شباهت میان دو امر جزئی. ثانیاً، استقرای تمثیلی، احتمالی است؛ نه قطعی.

تذکره!

تمثیل را با استدلال تمثیلی اشتباه نگیرید.

مثال برای تمثیل

خفاش، مانند کبوتر پرواز می‌کند.

مثال برای استقرای تمثیلی

خفاش، مانند کبوتر پرواز می‌کند؛ پس کبوتر هم پستاندار است.

گروه آموزشی ماز

۷۹- کدام بیت قضیه‌ای منطقی است؟

- ۱) هیچ پیرایه زیادت نکند حسن تو را / هیچ مشاطه نیاراید از این خوب‌ترت
- ۲) با دل سنگینت آیا هیچ درگیرد شبی / آه آشناک و سوز سینۀ شبگیر ما؟
- ۳) حافظا می‌خور و رندی کن و خوش باش ولی / دام تزویر مکن چون دگران قرآن را
- ۴) کاش کان دلبر عیار که من کشته‌ اویم / بار دیگر بگذشتی که کند زنده به بویم

ساده‌سازی صورت سؤال

کدام بیت، جمله خبری بامعنا است؟

این بیت از دو قضیه حملی تشکیل شده و هر دو در منطق بررسی می‌شوند.

بازنویسی گزینه «۱» به زبان ساده

زیبایی تو ذاتی است و هیچ آرایشی نمی‌تواند چیزی بر حسن خداداد تو بیفزاید و هیچ آرایشگری قادر نیست تو را از آنچه هستی، زیباتر بیاراید.

نکته

علت اینکه تنها جملات خبری در منطق بررسی می‌شوند این است که فقط در آن‌ها امکان بروز مغالطه (خطای اندیشه) وجود دارد.

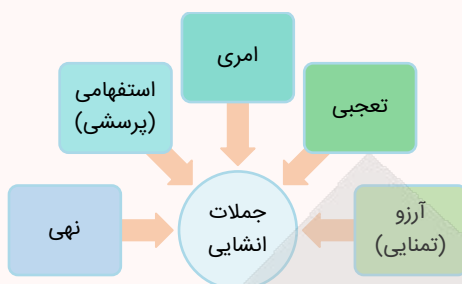
بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ جمله پرسشی است و در دستۀ جملات انشایی قرار می‌گیرد؛ پس قضیه نیست.

۳ این بیت از چند جمله امری و یک جمله نهی تشکیل شده و همگی جزء جملات انشایی هستند؛ پس قضیه نیستند.

۴ جمله تمنايي است و براي بيان آرزو به كار رفته؛ پس در دسته جملات انشايي قرار مي گيرد و قضيه نيست.

اقسام جملات انشايي که قضيه منطقي نيستند:

مقایسه میان جملات انشايي و خبري:

گروه آموزشي ماز

۸۰- نوع کدام قضیه حملی با سایر قضایا متفاوت است؟

- ۱) جان باختگان حادثه معدن طبس ۵۲ نفر بودند.
- ۲) بتمن یک شخصیت کارتونی است که وجود ندارد.
- ۳) کارمندان این اداره، ۶ ساعت در روز کار می کنند.
- ۴) واژه انرژی، از زبان فرانسه به زبان ما وارد شده است.

(متوسط - قضیه حملی - مفهومی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۳

قضیه موجود در گزینه «۳» محصوره است؛ درحالی که سایر گزینه‌ها، شخصیه هستند.

میانبر تستی برای تشخیص قضایای «شخصیه» و «محصوره»

- مرحله یک ← موضوع قضیه را تشخیص می‌دهیم.
- مرحله دو ← افراد موضوع را مشخص می‌کنیم.
- مرحله سه ← محمول را بر تک تک افراد موضوع حمل می‌کنیم.
- اگر معنا داد ← قضیه محصوره است.
- اگر معنا نداد ← قضیه شخصیه است.

بررسی گزینه «۳» با استفاده از تکنیک مذکور

قضیه «کارمندان این اداره، ۶ ساعت در روز کار می‌کنند»

- مرحله یک ← تشخیص موضوع قضیه ← کارمندان این اداره
- مرحله دو ← تشخیص افراد موضوع ← علی، محمد، فاطمه، زهرا
- مرحله سه ← محمول را بر تک تک افراد موضوع حمل می‌کنیم ← علی ۶ ساعت در روز کار می‌کند، محمد ۶ ساعت در روز کار می‌کند و ...
- معنا داد ← قضیه محصوره است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ قضیه موجود در گزینه «۱» شخصیه و دارای موضوع جزئی است.

بررسی گزینه «۱» با استفاده از تکنیک مذکور

قضیه «جان باختگان حادثه معدن طبس ۵۲ نفر بودند»

- مرحله یک ← تشخیص موضوع قضیه ← جان باختگان حادثه معدن طبس
- مرحله دو ← تشخیص افراد موضوع ← احمد مختاری، علی نادریان و ...
- مرحله سه ← محمول را بر تک تک افراد موضوع حمل می‌کنیم ← احمد مختاری از جان باختگان حادثه معدن طبس ۵۲ نفر است؛ علی نادریان از جان باختگان حادثه معدن طبس ۵۲ نفر است و ...
- معنا نداد ← قضیه شخصیه است.

۲ موضوع قضیه (بتمن) اسم خاص و جزئی می‌باشد؛ پس قضیه شخصی به حساب می‌آید.

توجه!

مفاهیم خیالی، اگر اسم خاص باشند، جزئی محسوب می‌شوند.

۴

لفظ «انرژی» مدنظر است؛ پس مفهوم جزئی محسوب می‌شود و قضیه شخصی است.

نکته

هر کجا لفظ یک کلمه مدنظر باشد، مفهوم جزئی به حساب می‌آید و این نکته پیش از این در کنکور ۹۹ نیز مورد توجه قرار گرفته است.

مثال

۱. خیال، سه نقطه دارد.
۲. کباب برعکس بابک است.
۳. دریا و صحرا هم‌قافیه هستند.

گروه آموزشی ماز

۸۱- قضایای زیر در کدام گزینه به صورت «موجبه جزئیه، سالبه کلیه و موجبه کلیه» مرتب شده‌اند؟

الف: خیانت در امانت جرم قابل گذشت محسوب می‌شود.

ب: اکثریت قریب به اتفاق مردم جهان از آلودگی هوا رنج می‌برند.

پ: حتی یک نفر هم سوالات امتحانی فلسفه را درست پاسخ نداده بود.

- ۱) «ب»، «پ»، «الف» ۲) «الف»، «پ»، «ب» ۳) «پ»، «ب»، «الف» ۴) «ب»، «الف»، «پ»

پاسخ: گزینه ۱

(دشوار - قضیه حملی - مفهومی - ۱۰۰۶)

قلقش رو یاد بگیر!

برای حل این سوالات دو کار انجام دهید:

۱. برای قضایایی که سور ندارند، سور تعیین کنید.
۲. قضایایی که در آن‌ها از سورهای غیراستاندارد استفاده شده را به سورهای استاندارد تبدیل کنید.

توجه سریع به پاسخ

قضیه الف «موجبه کلیه»، قضیه ب «موجبه جزئیه» و قضیه پ «سالبه کلیه» است.

بررسی موارد:

«الف»: فاقد سور است؛ اما چون بیانگر یک قانون کلی است، پس سور «همه» برای آن قرار می‌دهیم.

شکل استاندارد شده عبارت «الف»

همه خیانت در امانت‌ها جرم قابل گذشت محسوب می‌شوند.

کلاس درس:

به کار نبردن سور در قضیه

قضیه، قانون علمی است. ← مثلاً: آب در ۱۰۰ درجه می‌جوشد. ← به آن قضیه، سور کلی می‌دهیم.

قضیه، قانون علمی نیست. ← مثلاً: مردم به مسافرت رفتند. ← به آن قضیه، سور جزئی می‌دهیم.

«ب»: سور «اکثریت قریب به اتفاق» معادل سور «بعضی» است.

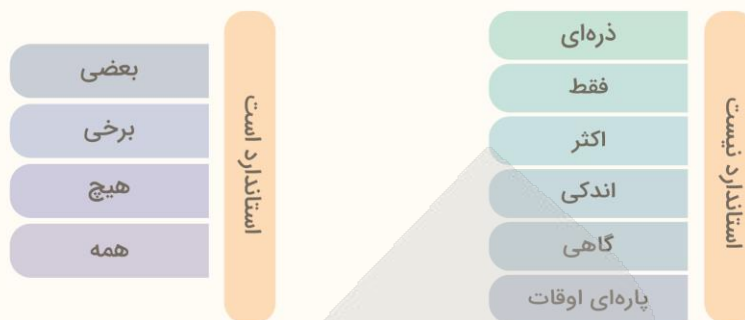

شکل استاندارد شده عبارت «ب»

بعضی مردم جهان از آلودگی هوا رنج می‌برند.

دام تستی

اگر این عبارت را موجبه کلیه محسوب کرده‌اید، در دام طراح سؤال افتاده‌اید.

پ: برای این عبارت باید سور «هیچ» قرار دهیم.

شکل استاندارد شده عبارت «پ»

هیچ کس سؤالات امتحانی را درست پاسخ نداده بود.

نکته

سور «هرگز» معادل سور «هیچ» و سور «تمام» معادل سور «هر» است.

مثال

- تمامی استادان دانشگاه تهران مدرک دکترا دارند. ← موجه کلیه
- دانش آموزان این کلاس هرگز به معلم خود بی‌احترامی نکرده‌اند. ← سالبه کلیه

مشاوره

اگرچه مطلب فوق در کتاب جزء کادریهای ستاره‌دار است؛ اما کاملاً محتمل است که طراح کنکور ضمن مطلب دیگری چنین قضایی را مورد پرسش قرار دهد؛ پس بهتر است که به تمام مطالب کتاب درسی تسلط کامل داشته باشید.

گروه آموزشی ماز

۸۲- کدام عبارت درباره جزئی بودن قضیه و جزئی بودن موضوع آن صحیح است؟

- اولی مربوط به قضایای شخصی و دومی مربوط به قضایای محصوره است.
- هر دو مربوط به «کمیت» قضایا یا به عبارتی «سور» قضایا هستند.
- جزئی بودن موضوع، سبب جزئی محسوب شدن خود قضیه می‌شود.
- اولی مربوط به حیطة مصادیق و دومی مربوط به حیطة مفاهیم است.

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - قضیه حملی - خط به خط - ۱۰۰۶)

جزئی بودن موضوع قضیه، با جزئی بودن خود قضیه متفاوت است:

۱. جزئی بودن موضوع قضیه: یعنی مفهوم موضوع، جزئی است که سبب شخصیه شدن قضیه می‌شود.

مثال

در عبارت «توکیو بزرگترین شهر جهان است»، موضوع قضیه، «توکیو» می‌باشد که مطابق با آموخته‌های درس ۳ منطق، اسم خاص و جزئی است.

۲. جزئی بودن خود قضیه: در اینجا منظور دامنه مصادیق موضوع است که با سور «بعضی» همراه شده است.

مثال

در عبارت «برخی افراد، مهاجرت می‌کنند»، سور «بعضی» سبب جزئی شدن قضیه و شمول برخی مصادیق موضوع شده است.

یادآوری

«جزئی» مشترک لفظی است و اشتباه گرفتن دو معنای فوق می‌تواند سبب مغالطه اشتراک لفظ شود.

مشاوره

به این نکته در سؤال ۱۲۶ کنکور داخل ۱۴۰۰ هم اشاره شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱. تقسیم‌بندی قضایا به جزئی یا کلی تنها در حیطة قضایای محصوره مطرح می‌شود. اگر موضوع قضیه‌ای یک مفهوم جزئی باشد، قضیه شخصیه خواهد بود.

نکته

مبنای تقسیم‌بندی قضایای حملی، به شخصیه و محصوره، جزئی یا کلی بودن مفهوم موضوع است.

۲ مبنای تقسیم‌بندی قضایای حملی محصوره به جزئی و کلیه، سور یا کمیت است؛ بنابراین این گزینه تنها به مورد اول ارتباط دارد.

توجه!

قضایای شخصیه فاقد سور هستند.

۳

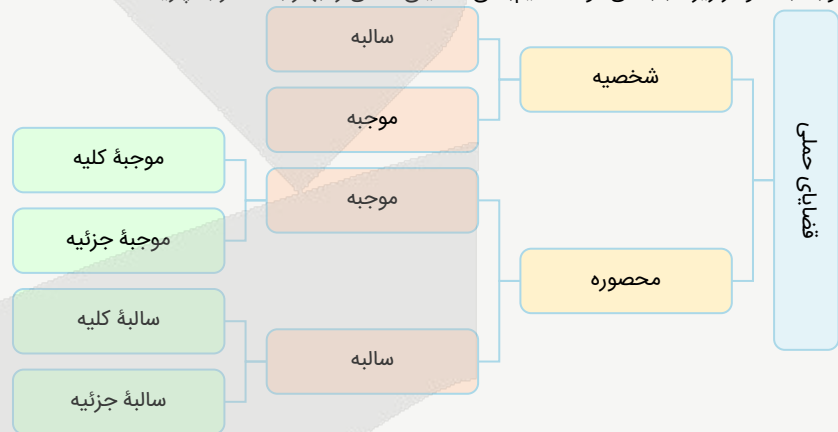
جزئی بودن موضوع با جزئی بودن خود قضیه متفاوت است و این دو مورد تنها در لفظ شباهت دارند.

تذکر!

قضایای شخصیه به جزئی یا کلی تقسیم نمی‌شوند؛ زیرا سور ندارند.

جمع‌بندی

توجه به نمودار زیر سبب می‌شود تقسیم‌بندی قضایای حملی را بهتر به خاطر بسپارید:

گروه آموزشی ماز

۸۳- موضوع در کدام قضیه به صورت کامل ذکر شده است؟

- ۱) امروز صبح چند دست لباس به مناسبت شب یلدا فروختم.
- ۲) فردا برای رسیدگی به کارهای بیمارستان، مرخصی گرفته‌ام.
- ۳) اغلب بیماری‌های مسری با واکسن قابل پیش‌گیری هستند.
- ۴) برای خرید به بازار شهر رفت؛ اما با تعطیلی مغازه‌ها مواجه شد.

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - قضیه حملی - مفهومی - ۱۰۰۶)

موضوع در قضیهٔ گزینهٔ «۳»، «بیماری‌های مسری» است که محذوف نبوده و ذکر شده است.

بررسی اجزای گزینهٔ «۳»:

اغلب بیماری‌های مسری با واکسن قابل پیش‌گیری هستند.

سور	موضوع	محمول	نسبت
-----	-------	-------	------

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) موضوع در قضیهٔ گزینهٔ «۱»، «من» است که محذوف بوده و ذکر نشده است.

بررسی اجزای گزینهٔ «۱» و استانداردسازی آن:

من امروز صبح، فروشندهٔ چند دست لباس به مناسبت شب یلدا بودم.

موضوع	قید	محمول	نسبت
-------	-----	-------	------

۲) موضوع در قضیهٔ گزینهٔ «۲»، «من» است که محذوف بوده و ذکر نشده است.

بررسی اجزای گزینهٔ «۲» و استانداردسازی آن:

من، فردا مرخصی‌گیرنده برای رسیدگی به کارهای بیمارستان هستم.

موضوع	قید	محمول	نسبت
-------	-----	-------	------

۴) موضوع در قضیهٔ گزینهٔ «۴»، «او» است که محذوف بوده و ذکر نشده است.

بررسی اجزای گزینهٔ «۴» و استانداردسازی آن:

او رونده به بازار شهر برای خرید است.

موضوع	محمول	نسبت
-------	-------	------

نکته

همانطور که در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ مشخص است، گاهی اوقات، موضوع قضیه به قرینه لفظی یا معنوی حذف می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۸۴- با توجه به مبحث قضایا کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) مصراع «زلف او دام است و خالش دانه دام» قابلیت صدق و کذب و امکان بروز خطای اندیشه را ندارد.
- ۲) در مصراع «نسیم موی تو، پیوند جان آگه ماست»، عبارت «پیوند جان آگه» موضوع آن قضیه حملی است.
- ۳) مصراع «برو فسانه مخوان و فسون مدم حافظ» یک قضیه حملی و موجه است که «مخوان و مدم» نسبت آن هستند.
- ۴) بیت «در اندرون من خسته دل ندانم کیست / که من خموشم و او در فغان و در غوغاست» شامل چهار قضیه حملی محصوره است.

پاسخ: گزینه ۴

(خیلی دشوار - قضیه حملی - مفهومی - ۱۰۰۶)

این بیت شامل ۴ قضیه است که همگی محصوره هستند.

قضیه ۱: در اندرون من خسته دل ندانم کیست.

قضیه ۲: من خموشم.

قضیه ۳: او در فغان است. (فعل «است» به قرینه لفظی حذف شده است)

قضیه ۴: او در غوغاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ این مصراع دو جمله خبری بامعنا دارد (۱. زلف او دام است ۲. خالش دانه دام است)؛ پس قضیه است و می‌تواند صادق یا کاذب باشد؛ در نتیجه امکان بروز مغالطه هم در آن وجود دارد.

نکته

در جملات انشایی، امکان بروز مغالطه وجود ندارد؛ اما گزینه ۱ حاکی از جمله خبری است، نه انشایی.

۲ در این مصراع، «نسیم موی تو»، موضوع قضیه است.

تعبیر

در گزینه ۲ به ثبوت «پیوند جان آگه» برای «نسیم موی تو» حکم شده است؛ یعنی «پیوند جان آگه»، محمول و «نسیم موی تو» موضوع است.

۳ عبارت موجود در گزینه ۳ به دلیل «امری بودن» اصلاً قضیه نیست که بخواهد موجه باشد.

مشاوره

بهتر است سؤالات این چنینی را که هم طولانی‌اند و هم دشوار به نظر می‌رسند را در دور اول پاسخ ندهید.

تست مذکور مشابه نوبت اول ۱۴۰۲ است.

کدام عبارت درست است؟

- ۱) در عبارت «نقش ما گو ننگارند به دیباجة عقل / هر کجا نامه عشق است نشان من و توست»، فقط یک قضیه به کار رفته است.
- ۲) در عبارت «چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید / گفتا ز که نالیم که از ماست که برماست» دو قضیه شرطی و دو قضیه حملی به کار رفته است.
- ۳) در عبارت «چرخ بندد گرهی بر سرت / تا نگشاید گرهی دیگر»، یک بار «گره بر سر بستن» از چرخ سلب شده و بار دیگر «گشودن گره» به آن نسبت داده شده است.
- ۴) در قضیه «در طلب دانش همت می‌کنم»، به ثبوت «همت» برای «طلب دانش» حکم شده است.

پاسخ: گزینه ۱

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است)

۸۵- کدام گزینه استقرای تعمیمی محسوب می‌شود؟

- ۱) محمد با مشاهده ۶ رستوران در سمنان به این نتیجه رسید که اصفهان نیز که مانند سمنان کویری است، دارای رستوران‌های خوبی می‌باشد.
- ۲) با ارسال سه میمون به کره ماه و بازگشت موفقیت‌آمیز آن‌ها، تصمیم بگیریم که با فضاپیما حداقل ۱۰ میمون به سیاره مریخ نیز ارسال کنیم.
- ۳) کیمیا با مشاهده شباهت سؤالات مرحله ۱ تا ۵ آزمون‌های پایه دهم ماز با کنکور بگوید که سؤالات مرحله ۶ پایه دهم نیز شبیه کنکور است.
- ۴) حسن با مشاهده ترافیک سنگین در روابط کریم گفت: «سال‌هاست وضعیت ترافیک همین است؛ واقعاً هیچ وقت اوضاع ترافیک بهتر نخواهد شد».

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - استقرای تعمیمی / استنتاج بهترین تبیین - مفهومی - ۱۰۰۵)

در گزینه «۴»، حکم مشاهدات جزئی (سال‌ها ترافیک در روابط کریم) به آینده تعمیم داده شده و به‌صورت قانونی کلی بیان شده است؛ پس استقرای تعمیمی محسوب می‌شود.

در اغلب اوقات، پیش‌بینی آینده، نوعی استقرای تعمیمی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ حکم رستوران‌های سمنان به اصفهان سرایت داده شده است؛ پس استقرای تمثیلی است.

تذکره!

در استقرای تعمیمی، نمونه آماری و جامعه آماری باید از یک گروه باشند.

یعنی:

اگر حکم ۱۰ رستوران در سمنان را به همه رستوران‌های سمنان نسبت بدهیم ← استقرای تعمیمی است.

اگر حکم ۱۰ رستوران در سمنان را به همه رستوران‌های اصفهان نسبت بدهیم ← استقرای تمثیلی است.

۲ حکم ارسال میمون به کره ماه به ارسال میمون به سیاره مریخ سرایت داده شده است؛ پس استقرای تمثیلی است.

دام تستی

فریب اعداد را نخورید؛ در اینجا نیز اعضای نمونه آماری (ماه) و جامعه آماری (مریخ) یکسان نیستند؛ پس استقرای تعمیمی نیست.

۳ حکم آزمون‌های پایه دهم، به آزمون‌های پایه یازدهم سرایت داده شده است؛ پس استقرای تمثیلی است.

دام تستی

در میانبر بالاتر گفتیم که پیش‌بینی‌ها اغلب استقرای تعمیمی محسوب می‌شوند؛ درحالی‌که اینجا استقرای تمثیلی است. در واقع در گزینه ۳ اعضای نمونه آماری و جامعه آماری متفاوت هستند و پیش‌بینی در فضای متفاوتی انجام شده است؛ پس همانند گزینه‌های ۱ و ۲ استقرای تمثیلی است.

مشابه سؤال اخیر در کنکور سراسری خارج ۱۴۰۲ طرح شده بود.

کدام عبارت بیان یک استقرای تعمیمی است؟

۱) استعداد علی در ریاضیات عالی است و هر بار، موفق به حل مسائل پیچیده‌تری می‌شود، بنابراین شانس او برای آوردن رتبه در المپیاد، زیاد است.

۲) از وقتی یادم می‌آید، روزها از ابتدای پاییز کوتاه می‌شوند. با توجه به مدار حرکت زمین به دور خورشید، روزهای آخر پاییز، از همه کوتاه‌ترند.

۳) در انتخابات مشخص شد که ۹۰٪ مردم خواستار اداره شهر به شکل شورایی هستند. نظر من هم این است که اداره شورایی، کارآمدتر است.

۴) چندین بار، آبریزش چشم پروین با استفاده از نوعی قطره بهبود یافت، او این دارو را به همه آشنایان خود توصیه می‌کند.

پاسخ: گزینه ۴

گروه آموزشی ماز

اقتصاد

یکی از مطابقت‌های آزمون سال گذشته ماز با کنکور ۱۴۰۳

۱۴۶- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف: گاهی درآمدهای مردم برای به دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. در این حالت هزینه خانوار نماینده درآمد آن است.

ب: با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود. هر چه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است.

ج: یک منشأ رشد اقتصادی افزایش در منابع است؛ برای مثال، اگر جمعیت در طول زمان رشد کند، به طور کلی عرضه نیروی کار هم افزایش می‌یابد.

د: اقتصاددانان به ما می‌گویند که شاخص‌های مربوط به رشد کمی اقتصاد و افزایش تولید ناخالص، به تنهایی می‌تواند نشان‌دهنده میزان پیشرفت یک کشور باشد.

۱) ص - ص - غ - ص

۲) ص - غ - ص - غ

۳) غ - ص - ص - غ

۴) غ - غ - غ - ص

(مرحله ۱۴ آزمون‌های سالیانه - اقتصاد)

۱۵۲- گاهی اقتصاددانان برای محاسبه دهک‌های درآمدی، به جای به دست آوردن اختلاف درآمدی، کدام مورد را محاسبه می‌کنند؟

۱) اختلاف هزینه‌ای

۲) خط فقر

۳) مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها

۴) یکی از معیارهای توسعه انسانی

(کنکور تیر ۱۴۰۲ - اقتصاد)

برای مشاهده
همه مطابقت‌ها
اینجا رو اسکن کن!

biomaze.ir

یا رو این کلیک کن!

۸۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف: تفاوت بین بازار رقابتی و بازار انحصاری برای یک کالای خاص، ناشی از کدام عامل است؟
 ب: در کشورهایی که ساز و کار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را چگونه پرداخت می‌کنند؟
 ج: معمولاً میزان مالیات دریافتی و عوارض گمرکی بر چه اساسی تعیین می‌شود؟
 ۱) قیمت یک کالا - از طریق خرید از دیگر کسب و کارها - بر اساس میزان مسافت و کشوری که آن را تولید کرده است.
 ۲) تعداد خریداران و فروشندگان - از طریق خرید از دیگر کسب و کارها - قیمت یا ارزش کالاها یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها
 ۳) قیمت یک کالا - از فروش خودشان - بر اساس میزان مسافت و کشوری که آن را تولید کرده است.
 ۴) تعداد خریداران و فروشندگان - از فروش خودشان - قیمت یا ارزش کالاها یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط / ترکیبی - ۱۰۰۶)

بررسی موارد:

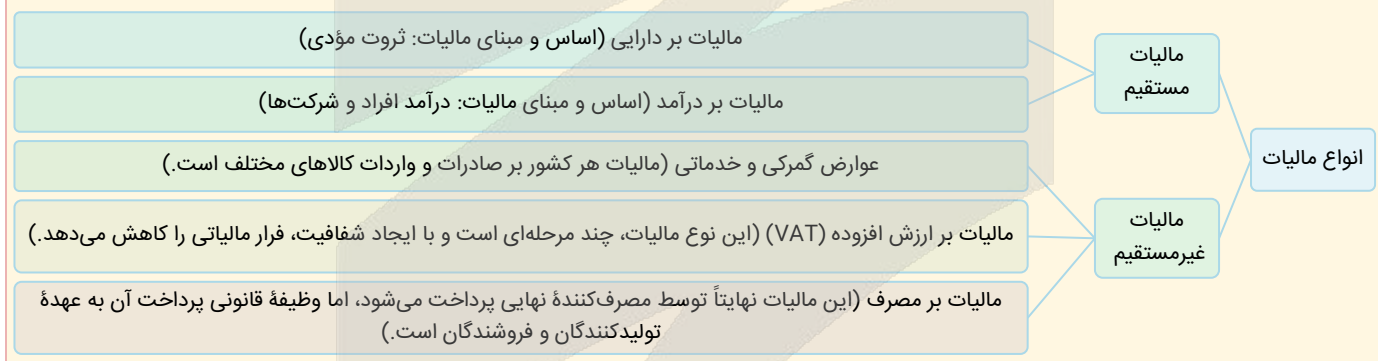
«الف»: رقابت و انحصار دو نقطه مقابل هم‌اند. در وضعیت رقابت، خریداران قدرت انتخاب دارند و می‌توانند به سراغ هر یک از فروشندگان بروند؛ اما در وضعیت انحصار مجبورند به سراغ انحصارگر بروند؛ زیرا امکان دیگری برایشان وجود ندارد. در طرف خریدار نیز چنین وضعیتی ممکن است حاکم باشد. یعنی در بازار کالایی خاص، فقط یک خریدار وجود داشته باشد یا اینکه چند خریدار باهم رقابت کنند؛ بنابراین تفاوت بین این دو بازار برای یک کالای خاص، از «تعداد خریداران و فروشندگان» آن کالا ناشی می‌شود.

«ب»: در کشورهایی که ساز و کار مالیات بر ارزش افزوده برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها، پرداخت می‌کنند.

«ج»: یکی از انواع مالیات‌های غیرمستقیم، عوارض گمرکی است. حقوق و عوارض گمرکی درواقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه‌های گمرکی» نیز شناخته می‌شود. این نوع از مالیات‌ها، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به‌جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند. این دسته از مالیات‌ها ممکن است بر اساس قیمت و ارزش کالاها یا بر اساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و ...) تعیین و دریافت شوند.

⚠ حواستون باشه

یکی از مشکلاتی که ممکنه باهاش مواجه بشید، اینه که ویژگی‌های انواع مالیات رو باهم اشتباه بگیرید تنها راهکارش اینه که توی یک جدول همه رو بنویسید و وجه اختلاف و اشتراک هر کدوم و اینکه کدوم از نوع مستقیم و کدوم از نوع غیر مستقیم هستن رو خوب به خاطر بسپارید؛ مثل نمونه زیر:

انواع بازار از نظر خریدار و فروشنده

گروه آموزشی ماز

۸۷- کدام گزینه مؤید پاسخ صحیح گزاره‌های زیر است؟

الف: اولین و مهم‌ترین هدف از دریافت مالیات چیست؟

ب: از بازار یک نوع کالا در بالای «قیمت تعادلی» چه انتظاری می‌توان داشت؟

ج: کدام نوع از مالیات تابع سیاست‌های کلان و شرایط اقتصادی کشور است؟

۱) افزایش درآمد - افزایش قیمت از طرف فروشنده - مالیات بر مصرف

۲) افزایش درآمد - کاهش قیمت از طرف فروشنده - عوارض گمرکی

۳) از بین بردن فاصله‌های طبقاتی - کاهش قیمت از طرف فروشنده - مالیات اتفاقی

۴) افزایش رفتارهای مطلوب - افزایش قیمت از طرف فروشنده - عوارض گمرکی

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - خط به خط / ترکیبی - ۱۰۰۶)

پرسی موارد:

«الف»: دولت برای تأمین سطحی از کالاها و خدمات عمومی برای همگان، از مردم مالیات می‌گیرد. مالیات چند هدف اصلی دارد. اولین و مهم‌ترین هدف مالیات، افزایش درآمد دولت است.

«ب»: در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کم‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیش‌تری هستند، به تولید بیش‌تر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.

در صورت ادامه این روند چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه، قیمت پایین می‌آید. در این حالت از یک سو، مصرف‌کنندگان با پایین آمدن قیمت، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید خود می‌کاهند. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

ج: یکی از انواع مالیات‌های غیرمستقیم، عوارض گمرکی است. حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه‌های گمرکی» نیز شناخته می‌شود. این نوع از مالیات‌ها، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به‌جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

اهداف دولت از اخذ مالیات		
۱	افزایش درآمد دولت (اولین و مهم‌ترین هدف مالیات)	<ul style="list-style-type: none"> - مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت (مانند امنیت، دفاع، امور قضایی، آموزش و بهداشت عمومی) ضروری است. - هزینه تأمین خدمات ارائه شده توسط دولت در شهرها و روستا (مانند مدارس، راه‌ها، علامت‌های راهنمایی و رانندگی، پلیس، درمانگاه‌ها، کتابخانه‌ها، بوستان‌ها و ...) از محل مالیات تأمین می‌شود. - هدف اصلی از مالیات: این است که درآمد دولت را تا حدی بالا ببرد (افزایش دهد) که عملکرد دولت مؤثر واقع شود.
۲	کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب	<ul style="list-style-type: none"> - مثال‌هایی که افزایش و یا وضع مالیات باعث کاهش فعالیت یا رفتار نامناسب شده است: ۱. وضع مالیات بر چوبک‌های غذاخوری در چین، باعث افزایش قیمت این چوبک‌ها شد. در نتیجه بسیاری از مردم، عادت خود را تغییر دادند و به‌جای چوبک‌ها از قاشق استفاده کردند. (هدف دولت: کاهش قطع درختان جنگلی و حفاظت از محیط زیست) ۲. مالیات بر سوخت‌های آلاینده مانند بنزین و گازوئیل در برخی از کشورها (هدف دولت: کاهش مصرف و در نتیجه کاهش آلودگی ناشی از مصرف سوخت‌های آلاینده) ۳. مالیات بر مصرف کیسه‌های پلاستیکی (هدف دولت: کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی به دلیل آثار زیست‌محیطی خطرناک آن‌ها) ۴. مالیات بر سیگار و محصولات تنباکویی (هدف دولت: کاهش مصرف آن‌ها به دلیل مضر بودن مصرف آن‌ها برای سلامت انسان) - دولت از بعضی کالاها که برای افراد جامعه مفید است (مانند مصرف شیر و لبنیات)، مالیات دریافت نمی‌کند.
۳	کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی	مالیات یکی از ابزارهای مهم دولت در کاهش نابرابری و فاصله طبقاتی بین افراد پردرآمد و کم درآمد محسوب می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۸۸- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف: کدام گزینه در رابطه با جریان چرخشی ساده درآمد درست نیست؟

ب: عامل تشکیل‌دهنده پایه بده-بستان‌های دو کشور، چیست؟

ج: امکان چند ملیتی بودن کدام محصولات از محصولات دیگر بیشتر است؟

د: «ابداعات و اختراعات» را می‌توانیم عاملی مثبت و اثرگذار در کدام مورد به شمار بیاوریم؟

- بازار عوامل تولید، تأمین‌کننده درآمد خانوارها است. - وجود منابع فراوان در یک کشور نسبت به دیگری - صنایع نوزاد یا حساس دفاعی - عرضه و تقاضا
- در این وضعیت دو بازیگر اصلی اقتصاد، دولت و شرکت‌ها هستند. - اختلاف در تولید به‌صرفه یک محصول در دو کشور مختلف - محصولات با فناوری‌های پیشرفته‌تر - عرضه و تولید
- چیزی که از سمت بنگاه‌ها به سمت بازار محصولات می‌رود همان کالا و خدمات است. - وجود منابع فراوان در یک کشور نسبت به دیگری - محصولات با فناوری‌های پیشرفته‌تر - عرضه و تقاضا
- بازار عوامل تولید، تأمین‌کننده درآمد خانوارها است. - اختلاف در تولید به‌صرفه یک محصول در دو کشور مختلف - صنایع نوزاد یا حساس دفاعی - عرضه و تولید

(متوسط - خط به خط / ترکیبی - ۱۰۰۷)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

الف: دو بازیگر اصلی اقتصاد، خانوارها و شرکت‌ها هستند.

ب: به‌طور کلی، یکسان نبودن منابع و عوامل تولید در کشورها و نیز یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری یا تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی، از دلایلی است که باعث می‌شود کشورها با یکدیگر وارد مبادله شوند. همین عوامل باعث می‌شود تا تولید یک محصول در کشوری به‌صرفه باشد و در کشور دیگر، صرفه اقتصادی نداشته باشد و همین اختلاف، پایه بده - بستان دو کشور یا صادرات و واردات را تشکیل می‌دهد.

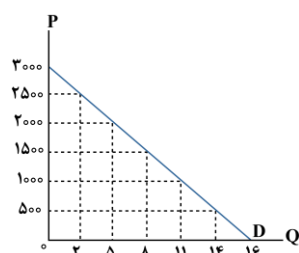
ج: جالب است بدانید که برخی محصولات، به‌ویژه محصولاتی که از فناوری‌های پیشرفته‌تری بهره می‌برند، ممکن است چندملیتی باشند.

د: ابداعات و اختراعات معمولاً با کاهش هزینه‌ها اثر مثبتی بر مقدار تولید و عرضه دارند.

گروه آموزشی ماز

۸۹- کدام گروه از مشخصات در رابطه با نمودار زیر صحیح است؟

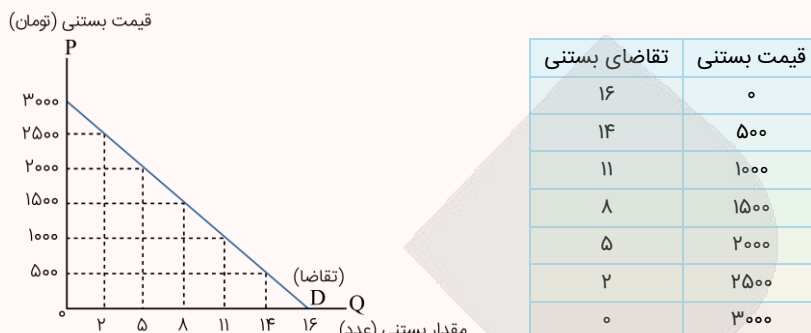
- منحنی عرضه و قیمت - منحنی از چپ به راست صعودی است. - رابطه بین عرضه و قیمت مستقیم است.
- منحنی تقاضا و قیمت - منحنی از چپ به راست صعودی است. - رابطه بین تقاضا و قیمت معکوس است.
- منحنی عرضه و قیمت - منحنی از چپ به راست نزولی است. - محور افقی بیانگر مقدار و محور عمودی مبین قیمت است.
- منحنی تقاضا و قیمت - منحنی از چپ به راست نزولی است. - قانون تقاضا بیانگر ارتباط معکوس میان مقدار و قیمت است.

منحنی صورت سؤال بیانگر منحنی تقاضاست که مطابق آن منحنی از چپ به راست نزولی است. قانون تقاضا بیانگر ارتباط معکوس میان مقدار و قیمت است.

منحنی تقاضا

اگر هرکدام از دو عدد یک سطر را روی یک دستگاه مختصات پیدا کنید، نمودار پایین درست می‌شود که با وصل کردن نقاط به هم خط رو به پایینی شکل می‌گیرد. به این منحنی، منحنی تقاضا می‌گویند.

منحنی تقاضا بیان نموداری قانون تقاضاست. این منحنی نمایشگر چگونگی تغییر مقدار تقاضای محصول در یک دوره زمانی مشخص، هم‌زمان با تغییر قیمت کالا است (به شرط ثابت ماندن سایر عوامل تعیین‌کننده مقدار تقاضا). قیمت معمولاً بر روی محور عمودی و مقدار بر روی محور افقی قرار می‌گیرد.

به‌طور خلاصه ویژگی‌های منحنی (نمودار) تقاضا عبارت‌اند از:

۱. علامت اختصاری منحنی تقاضا D می‌باشد که حرف اول کلمه Demand است.

۲. منحنی تقاضا یک منحنی نزولی است، یعنی از چپ به راست رو به پایین حرکت می‌کند.

۳. نزولی بودن منحنی تقاضا به این معنی است که با افزایش قیمت محصول، میزان تقاضا برای آن کاهش می‌یابد و بالعکس با کاهش قیمت، میزان تقاضای محصول افزایش می‌یابد.

گروه آموزشی ماز

۹۰- فرض کنیم که کشاورزان هر کیلو پنبه تولیدی خود را به ارزش ۶۸۰۰ تومان به کارگاه‌های ریسندگی بفروشند. کارگاه‌های ریسندگی این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۷۵۰۰ تومان به کارگاه‌های پارچه‌بافی می‌فروشند. در کارگاه‌های پارچه‌بافی نخ به پارچه تبدیل شده و به مبلغ ۹۲۰۰ تومان به کارگاه‌های تولید پوشاک فروخته می‌شود در این کارگاه‌ها پارچه به پوشاک تبدیل شده و به مبلغ ۱۸۵۰۰ تومان به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد با فرض اینکه VAT معادل ۸ درصد باشد:

الف: قیمت فروش پارچه با احتساب مالیات بر ارزش افزوده چقدر است؟

ب: مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط کارگاه‌های ریسندگی چقدر است؟

ج: مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط کارگاه تولید پوشاک چقدر است؟

- (۱) ۹۳۶۹ - ۶۰۰ - ۱۸۴۰
 (۲) ۹۹۳۶ - ۶۰۰ - ۷۴۴
 (۳) ۹۹۳۶ - ۵۰۰ - ۷۴۴
 (۴) ۹۳۶۹ - ۵۰۰ - ۱۴۸۰

بررسی موارد:

«الف»:

قیمت فروش پارچه بدون مالیات: ۹۲۰۰

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله) + قیمت کالا در آن مرحله = قیمت کالا با احتساب مالیات بر ارزش افزوده در هر مرحله

$$۹۲۰۰ + (۹۲۰۰ \times \frac{۸}{۱۰۰}) = ۹۲۰۰ + ۷۳۶ = ۹۹۳۶ \text{ تومان}$$

«ب»:

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله) = مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشندگان

$$۷۵۰۰ \times \frac{۸}{۱۰۰} = ۶۰۰ \text{ تومان}$$

«ج»:

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده × ارزش افزوده محصول در آن مرحله) = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده

ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله = ارزش افزوده محصول در آن مرحله

$$۷۴۴ = (۱۸۵۰۰ - ۹۲۰۰) \times \frac{۸}{۱۰۰} \text{ تومان}$$

برای محاسبه مسائل ارزش افزوده می‌توانید فرمول‌های زیر را به‌خاطر بسپارید.

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله) + قیمت کالا در آن مرحله = قیمت فروش با احتساب مالیات بر ارزش افزوده در هر مرحله
 مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده

نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله = مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل = اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله اول پرداخت شده

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل - مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله
 یا

نرخ مالیات بر ارزش افزوده × ارزش افزوده محصول در آن مرحله = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده

مجموع مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده تمامی مراحل = مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده
 یا

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر = مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده
 نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در مرحله آخر =

گروه آموزشی ماز

۹۱- کدام گزینه مجموعه عواملی را که موجب تولید به‌صرفه‌تر یک محصول در کشوری می‌شود را به‌درستی ذکر کرده است؟

- ۱) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری - روی آوردن به استقلال اقتصادی - نگاه درست به اصل هزینه فرصت در کشورها
- ۲) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - منافع قابل توجه در تولید یک کالای خاص - روی آوردن به استقلال اقتصادی
- ۳) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری - تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی
- ۴) تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی - نگاه درست به اصل هزینه فرصت در کشورها - یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

پاسخ: گزینه ۳

(آسان - خط به خط - ۱۰۰۷)

به‌طور کلی، یکسان نبودن منابع و عوامل تولید در کشورها و نیز یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری یا تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی، از دلایلی است که باعث می‌شود کشورها با یکدیگر وارد مبادله شوند. همین عوامل باعث می‌شود تا تولید یک محصول در کشوری به‌صرفه باشد و در کشور دیگر، صرفه اقتصادی نداشته باشد و همین اختلاف، پایه بده - بستان دو کشور یا صادرات و واردات را تشکیل می‌دهد.

گروه آموزشی ماز

۹۲- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر در مورد اصل «مزیت نسبی» است؟

الف: اصل «مزیت نسبی» چیست؟

ب: اگر به آن توجه نشود چه نتایجی را در پی خواهد داشت؟

ج: ملازمه و همراهی این اصل با کدام مفهوم اقتصادی موجب تخصیص بهینه منابع خواهد شد؟

۱) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر کشورها بیشتر است، تولید کند. - رفاه جامعه کاهش می‌یابد - هزینه هدررفته

۲) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر کشورها بیشتر است، تولید کند. - در رقابت با سایر رقبا متضرر خواهیم شد. - هزینه فرصت

۳) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه فرصت تولید آن در مقایسه با سایر کشورها کمتر است، تولید کند. - در رقابت با سایر رقبا متضرر خواهیم شد. - هزینه هدررفته

۴) هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه فرصت تولید آن در مقایسه با سایر کشورها کمتر است، تولید کند. - رفاه جامعه کاهش می‌یابد - هزینه فرصت

پاسخ: گزینه ۴

(آسان - مفهومی - ۱۰۰۷)

بررسی موارد:

«الف»: مطابق اصل مزیت نسبی، هر منطقه یا کشور باید کالایی را که هزینه فرصت تولید آن در مقایسه با سایر کشورها (در مقایسه با سایر محصولاتش) کمتر است، تولید کند.

«ب»: اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود؛ اولاً از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به‌نوعی هدر رفت آنها محسوب می‌شود (چرا که منابع کمیاب هستند) ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد. صادرات کالاها به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تری به فروش برسانند و همچنین به‌منظور رقابت با تولیدکنندگان دیگر، به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار شوند.

«ج»: برای اینکه با مفهوم مزیت نسبی بهتر آشنا شوید، به مفهوم هزینه فرصت و تخصیص بهینه منابع کمیاب که پیش از این آموختید دقت داشته باشید. فرض کنید در رشته حقوق تحصیل کرده‌اید و اکنون یک وکیل ماهر، متخصص و مشهور هستید و در دفتر وکالت خود مشاوره حقوقی می‌دهید. شما برای مشاوره حقوقی، هر ساعت مبلغ ۲۰۰ هزار تومان از مشتریان دریافت می‌کنید. اکنون چند روزی است که به فکر استخدام یک منشی هستید که کارهایی همچون جواب دادن به تلفن یا حروف چینی برخی از نامه‌ها را انجام دهد. این منشی برای انجام امور اداری، ساعتی ۵۰ هزار تومان، دستمزد می‌گیرد. باین حال ممکن است با خودتان چنین بیندیشید که من خودم این امور اداری ساده را می‌توانم انجام دهم و نیازی به استخدام منشی نیست. در این صورت ساعتی ۵۰ هزار تومان در هزینه‌ها صرفه‌جویی می‌کنم. آیا این انتخاب شما منطقی است؟ برای پاسخ، این نکته را در نظر بگیرید که هر یک‌ساعتی که می‌خواهید به امور اداری اختصاص دهید، برای شما ۲۰۰ هزار تومان ارزش دارد. در این صورت شما به‌جای سود، ۱۵۰ هزار تومان ضرر کرده‌اید! شما در انجام امور ساده اداری دارای مزیت نسبی نیستید؛ چون یک وکیل ماهر و متخصص‌اید.

گروه آموزشی ماز

۹۳- اگر سه کشور پاکستان، مالزی و اندونزی به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردار باشند و فقط برنج و ذرت در این سه کشور با قیمت‌های یکسان تولید بشوند:

- هر سه کشور اگر همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید ذرت به کار بگیرند، پاکستان ۲۵۰ واحد، مالزی ۱۴۰ واحد و اندونزی ۱۲۰ واحد می‌توانند تولید بکنند.

- هر سه کشور اگر همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید برنج به کار بگیرند، پاکستان ۸۶ واحد، مالزی ۱۱۹ واحد و اندونزی ۷۵ واحد می‌توانند تولید بکنند.

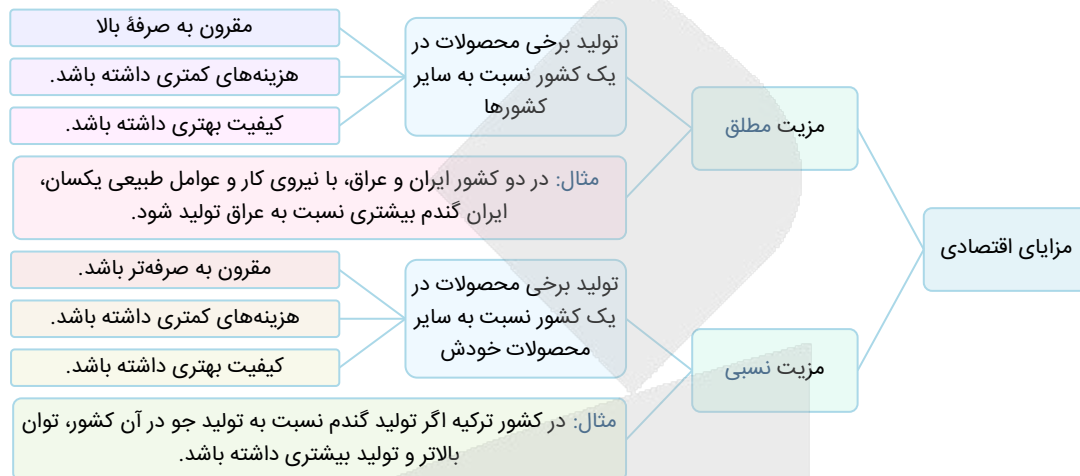
با توجه به مندرجات بالا کدام گزینه درباره این سه کشور صحیح است؟

۱) مالزی در تولید ذرت مزیت مطلق دارد.

۲) مالزی در تولید ذرت و پاکستان در تولید برنج مزیت مطلق دارند.

۳) اندونزی در تولید ذرت مزیت نسبی دارد.

- با توجه به اطلاعاتی که در صورت سؤال آمده است می‌توانیم پی ببریم که:
- کشور پاکستان ذرت بیش‌تری از سایر کشورها تولید می‌کند، پس در تولید ذرت مزیت مطلق دارد، کشور مالزی هم برنج بیش‌تری از دو کشور دیگر تولید می‌کند، پس در تولید برنج مزیت مطلق دارد.
 - کشور اندونزی در تولید هیچ محصولی نسبت به دو کشور دیگر مزیت مطلق ندارد اما در داخل ذرت بیش‌تری در مقایسه با برنج، می‌تواند تولید کند، در نتیجه در تولید ذرت مزیت نسبی دارد.

گروه آموزشی ماز

- ۹۴- کدام گزینه پاسخ صحیح عبارت‌های ذیل به‌درستی مشخص شده است؟
- الف: توضیح به‌کار گرفته شده در کدام گزینه مربوط به مالیات مستقیم است؟
- ب: در رابطه با «نقش تجارت بین‌الملل در اقتصاد کشورها» کدام مورد نادرست ذکر شده است؟
- ج: در سال، کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قرارداد غیررسمی به نام قرارداد را امضا کردند.
- د: کدام مورد درباره نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد یک کشور به‌درستی ذکر شده است؟
- ۱) مهم‌ترین نوع آن، مالیات بر ارث است که از اموال و دارایی‌های باقیمانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود. - تجارت بین‌الملل اکثراً موجب ضرر کشورهای کمتر توسعه یافته می‌شود. - ۱۹۴۷-۲۳ - گات - ایجاد و خلق مزیت‌های جدید و زنجیره‌های تولید
- ۲) تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه‌شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود. - سطح عمومی رفاه را در کشورها افزایش می‌دهد. - ۱۹۴۷-۲۳ - صندوق بین‌المللی پول - فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی
- ۳) تابع سیاست‌های کلان بازرگانی کشورها هستند و یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها و برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند. - سطح عمومی رفاه را در کشورها افزایش می‌دهد. - ۱۹۷۴-۲۱ - گات - ایجاد و خلق مزیت‌های جدید و زنجیره‌های تولید
- ۴) مهم‌ترین نوع آن مالیات بر درآمد اشخاص است. - تجارت بین‌الملل اکثراً موجب ضرر کشورهای کمتر توسعه یافته می‌شود. - ۱۹۷۴-۲۱ - صندوق بین‌المللی پول - فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی

بررسی موارد:

- الف: «گزینه ۱» به مالیات بر دارایی و گزینه «۴» به مالیات بر درآمد که از انواع مالیات مستقیم است، اشاره دارد.
- ب: این مورد که بگوییم تجارت بین‌الملل اکثراً موجب ضرر کشورهای کمتر توسعه یافته می‌شود جمله‌ای نادرست است؛ زیرا تجارت بین‌الملل باعث می‌شود جوامع جهان سوم از کالاهای بهتر استفاده کنند و سطح زندگی مردم خود را بالا ببرند.
- ج: در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قرارداد غیررسمی مشهور به قرارداد گات را امضا کردند.

د: کشور ما در گذشته به خاطر وابستگی به درآمدهای نفتی، کشوری تک‌محصولی به شمار می‌رفت. در دهه‌های اخیر با گسترش دانش‌های فنی و شرکت‌های دانش‌بنیان، تنوع محصولات در صنایع پیشرفته چون زیست‌فناوری، نانو فناوری، انرژی هسته‌ای، یاخته‌های بنیادین، صنایع موشکی و ... رو به گسترش است و در حال حاضر در برخی از این صنایع امکان صادرات محصولات به کشورهای دیگر نیز فراهم شده است. نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در ایجاد و خلق مزیت‌های جدید در کشور و فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی بسیار مهم است.

تفاوت مالیات مستقیم و مالیات غیرمستقیم

در مالیات مستقیم مبلغی تحت عنوان مالیات دریافت می‌شود اما در مالیات غیرمستقیم مالیات به‌عنوان بخشی از قیمت کالا یا خدمات از مشتری گرفته می‌شود.

گروه آموزشی ماز

یادآوری و مرور (یک سؤال برگزیده و نکته‌دار آزمون‌های گذشته که نیازمند مرور و یادآوری است.)

۹۵- جدول زیر نشان‌دهنده میزان تقاضا و عرضه کالای M در سطوح مختلف قیمت است. با توجه به جدول، به سؤالات زیر پاسخ دهید:

قیمت (تومان)	مقدار تقاضا (واحد)	مقدار عرضه (واحد)
۶,۰۰۰	۵۰۰	۲۰۰
۱۲,۰۰۰	۴۰۰	۳۰۰
۱۸,۰۰۰	۳۵۰	۳۵۰
۲۴,۰۰۰	۳۰۰	۴۰۰
۳۰,۰۰۰	۲۵۰	۴۵۰

الف: در قیمت ۱۲,۰۰۰ تومان، چه وضعیتی در بازار برقرار است؟

ب: اگر قیمت از ۱۸,۰۰۰ تومان به ۳۰,۰۰۰ تومان افزایش یابد، مقدار تقاضا چه تغییری خواهد کرد؟

ج: حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت ۲۴,۰۰۰ تومان چقدر است؟

- ۱) ۱۰۰ واحد مازاد تقاضا - ۱۰۰ واحد کاهش می‌یابد. - ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان
- ۲) ۱۰۰ واحد مازاد عرضه - ۱۰۰ واحد کاهش می‌یابد. - ۹,۶۰۰,۰۰۰ تومان
- ۳) ۱۰۰ واحد کمبود عرضه - ۱۰۰ واحد افزایش می‌یابد. - ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان
- ۴) ۱۰۰ واحد کمبود تقاضا - ۱۰۰ واحد افزایش می‌یابد. - ۹,۶۰۰,۰۰۰ تومان

(متوسط - محاسباتی - ۱۰۰۵)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی موارد:

«الف»: در قیمت ۱۲,۰۰۰ تومان، مقدار تقاضا ۴۰۰ واحد و مقدار عرضه ۳۰۰ واحد است؛ پس در بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) به میزان ۱۰۰ واحد روبه‌رو هستیم:

واحد $۱۰۰ = ۴۰۰ - ۳۰۰$ = میزان مازاد تقاضا (کمبود عرضه)

«ب»: طبق قانون تقاضا، با افزایش قیمت، تقاضا کاهش می‌یابد و در این جا نیز با افزایش قیمت از ۱۸,۰۰۰ به ۳۰,۰۰۰ تومان، میزان تقاضا از ۳۵۰ واحد به ۲۵۰ واحد (واحد $۱۰۰ = ۳۵۰ - ۲۵۰$) کاهش می‌یابد.

«ج»: در قیمت ۲۴,۰۰۰ تومان، اگرچه عرضه‌کننده ۴۰۰ واحد محصول عرضه می‌کند اما خریداران تنها تمایل و توانایی خرید ۳۰۰ واحد از محصول M را دارند. در نتیجه حداکثر درآمد تولیدکننده در این قیمت برابر است با میزان تقاضای مصرف‌کنندگان ضرب در قیمت:

تومان $۷,۲۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰ \times ۲۴,۰۰۰ =$ حداکثر درآمد تولیدکننده

قیمت کالا \times میزان تقاضا شده = حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی

قیمت کالا \times میزان عرضه شده = حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی

گروه آموزشی ماز